

**ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО З ІНОЗЕМНОЮ
ІНВЕСТИЦІЄЮ «САНТРЕЙД»**

**Фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року**

та Звіт незалежного аудитора

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗАЯВА КЕРІВНИЦТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	1
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	2
ЗВІТ ПРО ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД	3
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	4
ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	5
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	6
1 Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності	6
1.1. Інформація про компанію	6
1.2. Основа підготовки фінансової звітності	7
1.3. Припущення щодо функціонування Компанії в найближчому майбутньому	8
1.4. Операційне середовище	9
2 Огляд суттєвих положень облікової політики	10
3 Основні облікові оцінки та судження	44
4 Застосування нових та змінених стандартів	48
5 Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у фінансовій звітності	49
5.1. Доходи та витрати	49
5.1.1. Виручка за договорами з покупцями та собівартість продажів	49
5.1.2. Адміністративні витрати	50
5.1.3. Витрати на збут	50
5.1.4. Інші операційні доходи	50
5.1.5. Інші операційні витрати	51
5.1.6. Інші доходи	51
5.1.7. Інші витрати	51
5.1.8. Фінансові доходи та витрати	51
5.1.9. Витрати на винагороди працівникам	52
5.2. Дохід (витрати) з податку на прибуток	52
5.3. Основні засоби	54
5.4. Оренда	55
5.5. Нематеріальні активи	56
5.6. Інші фінансові інвестиції	56
5.7. Довгострокова дебіторська заборгованість та поточні фінансові інвестиції	58
5.8. Інші необоротні активи	60
5.9. Запаси	60
5.10. Торгова та інша дебіторська заборгованість	61
5.11. Аванси видані	62
5.12. Податки до відшкодування на інші передоплати по податкам, окрім податку на прибуток	62
5.13. Інші фінансові активи та інші фінансові зобов'язання	63
5.14. Грошові кошти та їх еквіваленти	63
5.15. Зареєстрований капітал	64
5.16. Позикові кошти	65
5.18. Аванси отримані	69
6. Розкриття іншої інформації	69
6.1. Операції з пов'язаними сторонами	69
6.2. Справедлива вартість фінансових інструментів	76
6.3. Управління ризиками	77
6.4. Управління капіталом	81
6.5. Умовні та інші зобов'язання	81
6.6. Події після закінчення звітного періоду	82

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА*Керівництву**ДОЧІРНЬОГО ПІДПРИЄМСТВА З ІНОЗЕМНОЮ ІНВЕСТИЦІЄЮ «САНТРЕЙД»***ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ****Думка із застереженням**

Ми провели аудит фінансової звітності Дочірнього підприємства з іноземними інвестиціями «САНТРЕЙД» (далі - «Підприємство»), що складається зі звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2023 року, звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до річної фінансової звітності, включаючи стислий виклад облікових політик (далі - фінансова звітність).

На нашу думку, за винятком впливу питання, про яке йдеться у розділі нашого звіту «*Основа для думки із застереженням*», фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Підприємства на 31 грудня 2023 року, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Через події, зазначені в примітці 1.3, ми не спостерігали за інвентаризацією запасів станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року. Ми не змогли впевнитись в кількості утримуваних запасів на відповідні дати за допомогою альтернативних процедур. Оскільки залишки запасів впливають на визначення фінансових результатів, ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях запасів та суми нерозподіленого прибутку станом на 31 грудня 2023 року, а також елементів, що входять до складу звіту про прибуток чи збиток на інший сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі, звіту про рух грошових коштів та відповідних приміток до фінансової звітності за рік, що закінчився зазначеною датою.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «*Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності*» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Підприємства згідно з етичними вимогами застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а саме: з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ), ми також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на примітку 1.3 до фінансової звітності, де зазначається, що 24 лютого 2022 року російська федерація здійснила широкомасштабне воєнне вторгнення в Україну. Воєнні дії, що тривають, невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій можуть суттєво вплинути на економічну ситуацію в країні, а їх наслідки неможливо оцінити з достатнім рівнем передбачуваності. Проаналізувавши існуючі внутрішні, економічні та воєнні чинники невизначеності та враховуючи їх можливий вплив, керівництво Підприємства дійшло висновку, що припущення стосовно безперервної діяльності підпадає під суттєву невизначеність внаслідок воєнної агресії російської федерації проти України.

Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Додатково до питань, які описані в розділах «Основа для думки із застереженням» та «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» цього Звіту незалежного аудитора, ми визначили, що ключовим питанням з аудиту є *Визнання виручки*.

Дохід є ключовим показником ефективності Підприємства, що створює ризик його некоректного відображення з метою досягнення встановлених показників ефективності. Зважаючи на те, що дохід є найсуттєвішою статтею фінансової звітності, аудит якої вимагає значного часу та зусиль, ми вважаємо визнання доходу ключовим питанням аудиту. Інформацію про облікову політику щодо визнання доходів розкрито у примітці 2 до фінансової звітності. У 2023 році Підприємство визнало виручку за договорами з покупцями у розмірі 15 304 490 тис. грн. Виручка за договорами з покупцями складається, в основному, з виручки від продажу готової продукції (14 643 896 тис. грн.), виручки від продажу товарів (571 862 тис. грн.) та виручки від продажу послуг (88 187 тис. грн.). Дохід визнається на момент переходу контролю над товаром у певний момент часу.

Ми виконали наступні аудиторські процедури:

- Розглянули облікову політику Підприємства стосовно визнання доходу на предмет її відповідності вимогам МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», включаючи критерії визнання доходу;

- Проаналізували умови договорів реалізації на предмет передачі контролю на готову продукцію та товари. На вибірковій основі ми порівняли дату переходу контролю на готову продукцію та товари з датою визнання доходу;
- Зробили вибірку та отримали підтвердження балансів дебіторської заборгованості від контрагентів;
- Протестували на вибірковій основі окремі операції з визнання доходу за 12 місяців 2023 року шляхом звірки до первинних документів;
- Протестували вибірку операцій по визнанню доходів товарів, які відбулися у звітному році перед звітною датою та у році після звітної дати, та оцінили, до якого періоду вони відносяться та в якому періоді визнані.

Інша інформація

Управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі:

- *Звіту про управління*, який складається Підприємством на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та який не є фінансовою звітністю Підприємства та не містить нашого Звіту незалежного аудитора щодо неї. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Звіт про управління і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цього Звіту про управління на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з Звітом про управління та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Звітом про управління та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Звіт про управління має вигляд такого, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення у Звіті про управління, ми зобов'язані повідомити про цей факт тих, кого наділено найвищими повноваженнями. Як описано вище у розділі «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, ми не спостерігали за інвентаризацією запасів станом на 31 грудня 2023 року та не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях прибутку за 2023 рік у звіті про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід. Ми дійшли висновку, що інша інформація може бути викривлена з тієї самої причини стосовно сум чи інших статей у звіті про управління, на які впливає дане відхилення.

Відповідальність управлінського персоналу Підприємства та тих, кого наділено найвищими повноваженнями за фінансову звітність

Управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки. При складанні фінансової звітності управлінський персонал Підприємства несе відповідальність за оцінку здатності Підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Підприємство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Підприємства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск Звіту незалежного аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує.

Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Ми також:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Підприємства;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Підприємства;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Підприємства припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму Звіті незалежного аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого Звіту незалежного аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Підприємство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими.

Ми описуємо ці питання в своєму Звіті незалежного аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому Звіті незалежного аудитора, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

- ***Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року №2258-VIII***

Інформація у цьому підрозділі Звіту незалежного аудитора надається у відповідності до пунктів 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII.

Нас було призначено для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства рішенням Власника Підприємства №30/09/2021 від 30 вересня 2021 року.

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень для надання послуг з обов'язкового аудиту становить три фінансових роки.

Опис та оцінка найбільш значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, у тому числі внаслідок шахрайства. Посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій звітності для кожного опису та оцінки найбільш значущих ризиків у звітності

Під час проведення аудиту ми визначились щодо найбільш значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, у тому числі внаслідок шахрайства, до складу яких входять:

- на рівні фінансової звітності:
 - існування бізнес-ризиків - тому, що Підприємство належить до підприємств, які становлять суспільний інтерес, що здійснює свою діяльність в економічному та політичному середовищі під впливом подій, пов'язаних з повномасштабною воєнною агресією з боку російської федерації (Примітки 1.1, 1.3, 1.4 до фінансової звітності Підприємства, а також Звіт про управління);
 - складання звітності на безперервній основі (Примітка 1.3 до фінансової звітності та розділ «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» цього Звіту незалежного аудитора);
- на рівні тверджень для класів операцій, залишків рахунків і розкриття інформації:
 - за доходами (Примітка 2 та 5.1 до фінансової звітності та розділ «Ключові питання аудиту» цього Звіту незалежного аудитора).

Стислий опис заходів, вжитих для врегулювання найбільш значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Ми застосовували професійне судження при плануванні та проведенні аудиту, а також планували та проводили аудит з професійним скептицизмом, визнаючи, що можуть існувати обставини, які призводять до суттєвого викривлення фінансової звітності. На підставі ідентифікованих та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності, окрім процедур, зазначених у розділах «Ключові питання аудиту» та «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора, ми провели наступні заходи:

- ми спланували проведення аудиту відповідно до Global Audit Manual RSM International, який розроблений у повній відповідності до МСА (далі – «GAM»), таким чином, щоб знизити ризик невиявлення викривлення інформації у фінансовій звітності до прийнятного рівня;
- для класів операцій, залишків рахунків і розкриття інформації робили окрему та/або комбіновану оцінку ризиків суттєвого викривлення, яка складається з оцінки ризику внутрішнього контролю та невід'ємного ризику, який притаманний певним класам операцій, залишків рахунків або розкриттів інформації;
- призначили відповідний до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту;
- відповідно до МСУЯ 2 «Перевірки якості завдання» було призначено відповідального за перевірку якості завдання, який не є членом команди із завдання, для проведення об'єктивної оцінки значних суджень, зроблених командою із завдання, та висновків, яких вона дійшла щодо них.

Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Існує застереження щодо ризику шахрайства, який не є найбільш значущим ризиком суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності Підприємства, однак, відповідно до МСА 240, ризик нехтування контролем управлінським персоналом існує в усіх суб'єктів господарювання і через непередбачуваність способу, в який може відбутися таке нехтування, воно є ризиком суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства і, отже, значним ризиком.

Відповідно до вимог МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність Підприємства до шахрайства з урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, а також характером угод, активів і зобов'язань, відображених в бухгалтерському обліку.

Основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить на управлінському персоналі Підприємства, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути не виявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Пояснення щодо того, якою мірою вважалось можливим виявити порушення, включаючи шахрайство, під час обов'язкового аудиту

Для отримання достатньої впевненості ми повинні були отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі для зменшення аудиторського ризику до прийнятного низького рівня, які надали б нам можливість дійти обґрунтованих висновків, на яких ґрунтується наша думка. Ця мета досягалась шляхом дотримання вимог GAM та МСА.

Узгодженість думки аудитора, наведеної у Звіті незалежного аудитора, з додатковим звітом для Аудиторського комітету

Думка, що наведена у Звіті незалежного аудитора, узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського комітету, який складався у відповідності до вимог статті 35 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Твердження про ненадання неаудиторських послуг, визначених статтею 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII

Нами не надавались Підприємству неаудиторські послуги, визначені статтею 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII.

Незалежність ключового партнера з аудиту та аудиторської фірми від Підприємства під час проведення аудиту

Твердження про нашу незалежність від Підприємства, у тому числі ключового партнера з аудиту з аудиту фінансової звітності, викладені у розділі «Основа для думки із застереженням» та «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Інформація про інші надані Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту

З дати призначення нас для виконання обов'язкового аудиту фінансової звітності Підприємства до дати цього Звіту незалежного аудитора нами не надавались інші послуги Підприємству або контрольованим ним суб'єктам господарської діяльності (дочірнім підприємствам), що не розкриті у фінансовій звітності, крім послуг з обов'язкового аудиту.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Обсяг аудиту викладений у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Через властиві для аудиту обмеження разом із властивими обмеженнями системи внутрішнього контролю існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення можна не виявити, навіть якщо аудит належно спланований і виконаний відповідно до МСА.

Основні відомості про аудиторську фірму:

- повне найменування – ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РСМ УКРАЇНА»;
- інформація про включення до Реєстру – за №0084 у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, у тому числі у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес»;

- *місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування:* м. Київ, 04080, вул. Нижньоюрківська, буд. 47 та м. Київ, 03151 вул. Донецька, 37/19 відповідно.

Ключовим партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Сергій Мулик.

С.М. Мулик
Ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100728

09 травня 2025 року
Україна, м. Київ, вул. Донецька, 37/19
Ідентифікаційний код: 21500646
<https://www.rsm.global/ukraine>

ЗАЯВА КЕРІВНИЦТВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК,
ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися разом із заявою про відповідальність незалежного аудитора, представленою у звіті незалежного аудитора, складена з метою розмежування відповідальності керівництва та незалежного аудитора щодо фінансової звітності Дочірнього підприємства з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД» (далі - «Компанія»).

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, що справедливо відображає фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2023, а також звіт про сукупний дохід, звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, відповідно до вимог підготовки, описаних у Примітці 1.2 до фінансової звітності.

Під час підготовки фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- застосування обґрунтованих оцінок і суджень;
- дотримання основ підготовки, описаних у Примітці 1.2, з урахуванням будь-яких суттєвих відхилень, розкритих у фінансовій звітності;
- підготовку фінансової звітності на основі принципу безперервності діяльності, якщо є доречним припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому.

Керівництво також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження та забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю Компанії;
- підтримання системи бухгалтерського обліку, що у будь-який момент з точністю розкриває фінансовий стан Компанії, та дає можливість переконатися, що фінансова звітність підготовлена згідно з принципами, висвітленими у Примітці 1.2;
- ведення бухгалтерського обліку відповідно до місцевого законодавства і стандартів бухгалтерського обліку тих юрисдикцій, в яких працює Компанія;
- прийняття заходів у межах своєї компетенції для захисту активів Компанії;
- виявлення та попередження фактів шахрайства та інших зловживань.

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023, була затверджена до випуску 09 травня 2025 року.

Квілінський Я.А.

В.о. генерального директора

«09» травня 2025 р.

Лобань М.В.

Головний бухгалтер

«09» травня 2025 р.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

	Примітки	31 грудня 2023	31 грудня 2022
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основні засоби	5.3.	809 609	819 216
Активи з права користування	5.4.	9 284	11 362
Нематеріальні активи	5.5.	218 498	92 092
Інші фінансові інвестиції	5.6.	10 790	10 790
Довгострокова дебіторська заборгованість	5.7.	390 000	899 350
Відстрочені податкові активи	5.2.	108 198	298 990
Інші необоротні активи	5.8.	25 992	207 583
Всього необоротних активів		1 572 371	2 339 383
Оборотні активи			
Запаси	5.9.	1 797 925	1 148 798
Торгова та інша дебіторська заборгованість	5.10.	7 461 936	2 898 357
Аванси видані	5.11.	77 660	20 954
Податки до відшкодування на інші передоплати по податкам, окрім податку на прибуток	5.12.	903 425	333 568
Авансові платежі з податку на прибуток		28 092	28 375
Поточні фінансові інвестиції	5.7.	-	47 000
Грошові кошти на їх еквіваленти	5.14.	3 776	14 371
Інші фінансові активи	5.13.	1 555	3 840
Всього оборотних активів		10 274 369	4 495 263
Всього активів		11 846 740	6 834 646
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Зареєстрований капітал	5.15.	8 500	8 500
Накопичений прибуток (непокритий збиток)		63 386	(711 181)
Всього капітал		71 886	(702 681)
Довгострокові зобов'язання			
Процентні кредити та займи	5.16.	1 786 662	1 671 516
Зобов'язання з оренди	5.4.	-	752
Всього довгострокових зобов'язань		1 786 662	1 672 268
Короткострокові зобов'язання			
Процентні кредити та займи	5.16.	4 265 219	4 015 700
Зобов'язання з оренди поточні	5.4.	10 163	12 815
Торгова та інша кредиторська заборгованість	5.17.	2 143 971	1 819 207
Аванси отримані	5.18.	3 568 320	16 344
Податки до сплати		519	993
Зобов'язання з податку на прибуток		-	-
Інші фінансові зобов'язання	5.13.	-	-
Всього поточних зобов'язань		9 988 192	5 865 059
Всього зобов'язань		11 774 854	7 537 327
Всього капіталу та зобов'язань		11 846 740	6 834 646

Квілінський Я.А.

В.о.генерального директора

«09» травня 2025 р.

Лобань М.В.

Головний бухгалтер

«09» травня 2025 р.

ЗВІТ ПРО ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

	Примітки	2023	2022
Виручка за договорами з покупцями	5.1.1.	15 304 490	13 652 187
Собівартість продажів	5.1.1.	(13 840 650)	(12 429 704)
Валовий прибуток		1 463 840	1 222 483
Адміністративні витрати	5.1.2.	(205 312)	(278 214)
Витрати на збут	5.1.3.	(1 185 462)	(1 011 296)
Інші операційні доходи	5.1.4.	1 843 344	1 292 403
Інші операційні витрати	5.1.5.	(250 260)	(1 644 076)
Операційний прибуток (збиток)		1 666 150	(418 700)
Інші доходи	5.1.6.	44 600	77 874
Інші витрати	5.1.7.	(70 740)	(795 985)
Фінансові доходи	5.1.8.	84 167	188 864
Фінансові витрати	5.1.8.	(758 593)	(1 104 823)
Прибуток (збиток) до оподаткування		965 584	(2 052 770)
Дохід (витрати) з податку на прибуток	5.2.	(191 017)	231 892
Прибуток (збиток) за період		774 567	(1 820 878)
Інший сукупний дохід за період		-	-
Всього сукупний дохід за період		774 567	(1 820 878)

Квілінський Я.А.
 В.о.генерального директора

«09» травня 2025 р.

Лобань М.В.
 Головний бухгалтер

«09» травня 2025 р.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

	2023	2022
Операційна діяльність		
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	965 584	(2 052 770)
Коригування на:		
- амортизацію необоротних активів	178 635	177 952
- збільшення (зменшення) забезпечень	(1 169 829)	1 429 951
- збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	(500 315)	(315 027)
- збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	24 876	117 488
- фінансові витрати, нетто	758 484	1 070 678
Збільшення (зменшення) оборотних активів:	(4 293 209)	1 761 151
- (збільшення) зменшення запасів	551 618	2 838 467
- (збільшення) зменшення торгової ДЗ	(4 372 982)	(2 230 977)
- (збільшення) (зменшення) ДЗ іншої	(286 031)	998 738
- (збільшення) зменшення витрат майбутніх періодів	(763)	1 178
- (збільшення) зменшення інших оборотних активів	(185 051)	153 745
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань:	3 502 926	(735 567)
- (зменшення) збільшення торгової КЗ	(9 333)	(655 840)
- (зменшення) збільшення КЗ за розрахунком з бюджетом	(413)	(112)
- (зменшення) збільшення КЗ з оплати праці	(60)	(89)
- (зменшення) збільшення КЗ інших поточних зобов'язань	3 512 732	(79 526)
Грошові кошти від операційної діяльності	(532 848)	1 453 856
Сплачений податок на прибуток	-	(118 130)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	(532 848)	1 335 726
Інвестиційна діяльність		
Надходження від реалізації		
- фінансових інвестицій	532 500	1 331 564
- необоротних активів	-	-
Надходження від:		
- отримання відсотків	86 955	228 813
- погашення позик	-	-
Витрачання на придбання		
- фінансових інвестицій	-	-
- необоротних активів	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	619 455	1 532 254
Фінансова діяльність		
Надходження від:		
- власного капіталу	-	-
- отримання позик	126 472 789	152 197 309
Витрачання на:		
- погашення позик	(126 174 732)	(154 132 126)
- сплату дивідендів	-	-
- сплату відсотків	(699 401)	(996 598)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	(401 343)	(2 931 415)
Чистий рух грошових коштів за період	(314 736)	(63 435)
Залишок коштів на початок періоду	14 371	63 809
Вплив курсових різниць	304 142	13 997
Залишок коштів на кінець періоду	3 776	14 371

Квілінський Я.А.

В.о.генерального директора

«09» травня 2025 р.

Лобань М.В.

Головний бухгалтер

«09» травня 2025 р.

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

	Зареєстрований капітал	Додатковий капітал	Накопичений прибуток	Усього
Залишок на 01 січня 2022 року	8 500	-	1 109 771	1 118 271
Сукупний дохід за період	-	-	(1 820 878)	(1 820 878)
Виплата дивідендів	-	-	-	-
Інші зміни	-	-	(74)	(74)
Усього змін у капіталі	-	-	(1 820 952)	(1 820 952)
Залишок на 01 січня 2023 року	8 500	-	(711 181)	(702 681)
Сукупний дохід за період	-	-	774 567	774 567
Виплата дивідендів	-	-	-	-
Інші зміни	-	-	-	-
Усього змін у капіталі	-	-	774 567	774 567
Залишок на 31 грудня 2023 року	8 500	-	63 386	71 886

Квілінський Я.А.
 В.о.генерального директора
 «09» травня 2025 р.

Лобань М.В.
 Головний бухгалтер
 «09» травня 2025 р.

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1 Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності

1.1. Інформація про компанію

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «Сантрейд» (надалі – ДП «Сантрейд» або «Компанія» за організаційно-правовою формою є дочірнім підприємством. Компанія зареєстрована Шевченківською районною державною адміністрацією в місті Києві, дата первинної державної реєстрації 26.01.1998 р.

Юридична адреса та фактичне місцезнаходження Компанії: 01054, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, буд. 19-21 А.

Компанія має структурні підрозділи:

- Східна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 49038, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, вул. Ленінградська, будинок 44
- Західна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 29000, Хмельницька обл., місто Хмельницький, Старокостянтинівське шосе, будинок 5, офіс 302,304
- Центральна філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 36020, Полтавська обл., місто Полтава, вул. Паризької Комуни, будинок 24
- Причорноморська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 54001, Миколаївська обл., місто Миколаїв, вул. Мала Морська, будинок 25, квартира 24
- Долинська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 28500, Кіровоградська обл., Долинський р-н, місто Долинська, вул. Войкова, будинок 3-Б
- Просянська філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 53610, Дніпропетровська обл., Покровський р-н, селище міського типу Просяна, вул. Пролетарська, будинок 1-А
- Тростянецька філія ДП «Сантрейд», юридична адреса та фактичне місцезнаходження: Україна, 24300, Вінницька обл., Тростянецький р-н, селище міського типу Тростянець, вул.1-го Травня, будинок 26.

Станом на 31 грудня 2023 року середня кількість працівників в Компанії складає 409 працівників (на 1 січня 2023 року – 419 працівників).

Підприємство не є контролером/учасником небанківської фінансової групи.

Підприємство відповідно до критеріїв встановлених законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року №996-XIV належить до великих підприємств та є підприємством, що становить суспільний інтерес.

Компанія входить до складу Групи BUNGE. Офіційний сайт BUNGE - <http://www.bunge.com>.

Засновником Компанії є ЗАТ «Конінкклеке Бунге Б.В.» (Koninklijke Bunge B.V.), Веена 320, 3012NJ м.Роттердам, Нідерланди, реєстраційний номер 24020546.

Станом на 31 грудня 2022 року кінцевою материнською компанією Групи була Bunge Ltd., зареєстрована в Бермудах під реєстраційним номером EC20791. Головний офіс Компанії BUNGE був розташований в Уайт Плейнс, штат Нью-Йорк, США за адресою 50 Main Street, White Plains, New York 10606, USA.

1 листопада 2023 року Сент-Луїс, Міссурі — Bunge (NYSE: BG) повідомила, що завершила перенесення місця реєстрації холдингової компанії своєї групи з Бермудських островів до Швейцарії. У зв'язку з редоміліляцією станом на дату випуску цієї фінансової звітності холдинговою компанією групи Bunge є швейцарська корпорація Bunge Global SA. Bunge продовжує котируватися виключно на

Нью-Йоркській фондовій біржі під тикером «BG», а Bunge Global SA продовжуватиме звичайний курс Bunge у глобальному бізнесі. Головний офіс розташований за адресою Route De Florissant 13, Geneva, 1206, Switzerland.

Згідно з офіційним повідомленням, після перенесення місця реєстрації головної (холдингової) компанії, акції головної (холдингової) компанії групи Bunge продовжують котируватися виключно на Нью-Йоркській фондовій біржі під тикером «BG», а головна компанія «Bunge Global SA» продовжуватиме звичайний курс групи Bunge у глобальному бізнесі. Так як акції Bunge торгуються на Нью-Йоркській фондовій біржі і компанія має велику кількість акціонерів та специфікою діяльності вони можуть змінюватись щоденно, тому кінцеві бенефіціарні власники (контролери) відсутні.

Торгові марки BUNGE: Олейна, Vénusz и Floriol (Угорщина), Kujawski (Польща), Floriol и Unisol (Румунія), Kaliakra (Болгарія). та інші (в Україні – Розумниця, Золота Краплина, Щедрий Урожай, тощо). Продукти виробництва Компанії BUNGE: корми, рослинна олія, маргарин, майонез, цукор, борошно, суміші тощо.

В Україні BUNGE почала свою діяльність в сфері агробізнесу та виробництва рафінованої олії в 2002 році. До складу BUNGE Україна входять наступні підприємства:

- Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «Сантрейд» — один з найбільших зернотрейдерів в Україні, виробник олії соняшникової
- ТОВ «Дніпропетровський олійноекстракційний завод» (ДООЗ), на якому здійснюється екстракція, рафінація та бутелювання олії під торговими марками «Олейна», «Розумниця» та інші
- ТОВ «Грінтур-Екс», яке надає послуги перевалки та зберігання зернових і технічних культур, а також продуктів переробки насіння соняшника
- ТОВ «Нова Європейська Компанія», яке надає послуги перевалки олії соняшникової
- ТОВ «Європейська транспортна стивідорна компанія», на якій здійснюється екстракція соняшникової та соєвої олії
- ТОВ «Юнітранс» - компанія групи Бунге в Україні, які наразі задіяні в діяльності перевального комплексу в тилу причалів 13-14 ММТП
- ТОВ «Елеватортрейд»
- Товариство з обмеженою відповідальністю «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ПЕРЕВАНТАЖУВАЛЬНИЙ КОМПЛЕКС» - основний вид діяльності: будівництво житлових і нежитлових будівель

ДП «Сантрейд» є операційним трейдером Групи BUNGE в Україні. Компанія здійснює експортні поставки сільськогосподарської продукції та займається виробництвом та реалізацією продуктів переробки насіння соняшника (олія, шрот тощо), як наливом, так і в ПЕТ пляшках. Виробництво та реалізація олії у ПЕТ пляшках здійснюється як під торговими марками, які знаходяться у ліцензії Компанії, так і на замовлення.

Також ДП «Сантрейд» є виробником і продавцем рафінованої олії однієї з найпопулярніших торгових марок на ринку України — «Олейна». Більш детальна інформація про основну діяльність Компанії наведена у Примітці 5.1.1. Інформація щодо відносин Компанії з іншими пов'язаними сторонами наведена у Примітці 6.1.

1.2. Основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність Компанії підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») в редакції, затверджених Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»), є звітністю загального призначення та стосується лише одного суб'єкта господарювання - Дочірнього підприємства з іноземною інвестицією "Сантрейд".

Ця фінансова звітність підготовлена у відповідності до МСФЗ за 2023 рік. Відповідно до спрощення передбаченого пунктом 4 Міжнародного стандарту фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність» Компанія має право не готувати та публікувати консолідовану фінансову звітність через дотримання вимоги, що кінцеве материнське підприємство Компанії складає фінансову звітність, яка доступна для публічного використання та відповідає МСФЗ, в якій дочірні підприємства консолідуються.

Ця фінансова звітність була підготовлена відповідно до принципу оцінки за історичною собівартістю, крім фінансових інвестицій в облігації внутрішньої державної позики, які обліковуються за справедливою вартістю.

Фінансова звітність представлена в гривнях, що є функціональною валютою Компанії. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі («тис. грн.»), якщо не вказано інше. В фінансовій звітності наведена порівняльна інформація за попередній період.

Згідно з міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», застосування якого базується на професійному судженні, управлінський персонал Компанії прийняв рішення не проводити перерахунок фінансової звітності за порівняльний період, обґрунтувавши це тим, що кумулятивний рівень інфляції за трирічний період за офіційними даними державної служби статистики за 2021, 2022, 2023 роки склав – 46,36%, що не відповідає критерію показника гіперінфляції, який передбачений вимогами МСБО 29. Це надало впевненості управлінському персоналу Компанії у відсутності передумов для проведення перерахунку фінансової звітності згідно з МСБО 29 за порівняльний період.

Основні принципи облікової політики, які застосовувалися при підготовці цієї фінансової звітності, описані нижче. Підготовка фінансової звітності з МСФЗ вимагає, щоб застосовувались певні бухгалтерські оцінки. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики керівництво Компанії застосовувало професійні судження. Області, де такі судження особливо важливі, області, які характеризуються підвищеною складністю, і області, де допущення і розрахунки мають велике значення для фінансової звітності, описані в Примітці 3.

1.3. Припущення щодо функціонування Компанії в найближчому майбутньому

Фінансова звітність була підготовлена виходячи з припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність як діюче підприємство в осяжному майбутньому, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

При формуванні цього судження керівництво врахувало фінансовий стан Компанії, її поточні плани, рентабельність діяльності, операційні грошові потоки, а також проаналізувало вплив воєнного вторгнення російської федерації в Україну та вплив макроекономічних тенденцій на операційну діяльність Компанії.

24 лютого 2022 року російська федерація розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. За цим послідувало негайне запровадження воєнного стану Указом Президента України, затвердженим Верховною Радою України, та відповідне запровадження тимчасових обмежень, що впливають на економічне середовище.

Основним пріоритетом компанії є безпека співробітників та членів їхніх сімей. Бізнес-процеси було реорганізовано з метою адаптації до існуючих викликів та забезпечення безперервності діяльності Компанії. Персонал здебільшого працює дистанційно.

Компанія забезпечує дотримання вимог законодавства України. Податки, збори, інші обов'язкові платежі до державного та місцевих бюджетів сплачувалися у повному обсязі. Компанія продовжує своєчасно та в повному обсязі погашати всі зобов'язання перед своїми працівниками. Кредиторська

заборгованість за товари та послуги погашається на основі чіткого визначення пріоритетів та з урахуванням договірних строків погашення кредиторської заборгованості.

Протягом 2023 року Компанія отримала чистий прибуток у розмірі 774 566 тис.грн. (у 2022 році був отриманий чистий збиток у розмірі 1 820 878 тис. грн.) та має накопичений прибуток 63 386 тис.грн (31 грудня 2022: накопичений непокритий збиток у сумі 711 181 тис. грн.).

Враховуючи, що Компанія має значні активи, зобов'язання, доходи та витрати, що відносяться до пов'язаних сторін, які перебувають під контролем материнської компанії, підтримка з боку материнської компанії є суттєвою для здатності Компанії продовжувати функціонування по принципу подальшої безперервності діяльності.

Керівництво визнає, що майбутній розвиток воєнних дій та їх тривалість є джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви у здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, і, отже, Компанія може виявитися нездатною реалізувати свої активи та виконати свої зобов'язання у ході звичайної діяльності. Незважаючи на єдину суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів щодо мінімізації її впливу на Компанію і тому вважає, що застосування припущення безперервності діяльності під час підготовки фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 року та за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року є обґрунтованим.

Керівництво обґрунтовано очікує наявність у Компанії достатніх ресурсів для управління діяльністю протягом наступних дванадцяти місяців після дати цієї фінансової звітності. Керівництво продовжить відстежувати потенційний вплив та вживатиме усіх можливих заходів для мінімізації будь-яких наслідків.

З урахуванням цих та інших заходів, керівництво Компанії дійшло висновку, що застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки фінансової звітності є доцільним, але при цьому на дату затвердження цієї звітності в Україні на рівні суспільства та економіки в цілому існує суттєва невизначеність, яка може поставити під значний сумнів здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

1.4. Операційне середовище

Економіка України після 24 лютого 2022 року зазнала карколомного падіння через повномасштабне воєнне вторгнення російської федерації на територію України, яке мало значний негативний вплив на населення та економіку України та, відповідно, на фінансовий стан, бізнес та результати діяльності Компанії. Широкі проблеми безпеки стали викликом для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового сегментів в Україні, а операційне середовище відтоді залишається ризикованим і має високий рівень невизначеності.

Економіка України все більше набуває рис економіки воєнного часу.

Протягом 2023 року продовжилася девальвація національної валюти яка розпочалась з початком повномасштабного воєнного вторгнення російської федерації на територію України 24 лютого 2022 року. З початку повномасштабної війни НБУ зафіксував офіційний курс гривні, який до цього був плаваючим. У перший день вторгнення курс був зафіксований на рівні 29,25 грн/дол., пізніше, у липні, була здійснена разова корекція курсу – до 36,57 грн/дол. Станом на 31 грудня 2023 року курс складав 37,9824 грн/дол. В 2024 році продовжилася девальвація національної валюти.

НБУ на кінець 2023 року поліпшив прогноз інфляції з 10.6% до 5.8%. Основний чинник цього перегляду – вплив високих врожаїв на динаміку продовольчих цін. В той же час підвищився прогноз інфляції на 2024 рік – з 8.5% до 9.8%. Надалі Національний банк України прогнозує, що інфляція сповільниться до 6% у 2025 році. Цьому передусім сприятиме очікуване зниження безпекових ризиків.

У вересні 2023 року інфляція знизилася до 7,1% у річному вимірі. Таку цінову динаміку зумовлювала насамперед значна пропозиція сільськогосподарської продукції нового врожаю, зокрема овочів та фруктів, цукрових буряків, зернових та олійних культур. Мораторій на підвищення низки житлово-комунальних тарифів надалі обмежував зростання адміністративно-регульованих цін.

Протягом 2023 року інфляція стрімко сповільнилася: з 26,6% до 5,1%, впритул наблизившись до цілі Національного банку (5%). Вагому роль у сповільненні інфляції відіграла послідовна монетарна політика, спрямована передусім на збереження курсової стійкості.

Стрімке зниження інфляції у 2023 році забезпечили заходи НБУ з підтримання курсової стійкості, що сприяли поліпшенню очікувань, мораторій на підвищення окремих тарифів на житлово-комунальні послуги, достатня пропозиція продуктів харчування, а також зниження світових цін на енергоносії. НБУ і надалі проводитиме політику, спрямовану на підтримання стійкості валютного ринку. Однак ризики посилення інфляційного тиску у наступних звітних періодах зберігаються, передусім через вплив війни.

Керівництво упевнене, що в ситуації, що склалася, воно продовжить стежити за потенційним впливом цих подій і вживатиме всіх можливих належних заходів для пом'якшення будь-яких негативних наслідків та забезпечення стабільної діяльності Компанії. За існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності Компанії може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо.

Отже, на дату затвердження звітності неможливо достовірно дати оцінку ефекту впливу поточної політичної та економічної ситуації на дохід і ліквідність Компанії, стабільність і структуру її операцій із споживачами і постачальниками, наразі Компанія функціонує в нестабільному середовищі. В результаті виникає істотна невизначеність, пов'язана з непередбачуваним впливом військових дій на території України, що тривають, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва Компанії.

2 Огляд суттєвих положень облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до всіх періодів, представлених у цій фінансової звітності.

Класифікація активів та зобов'язань на оборотні/короткострокові та необоротні/довгострокові

Компанія представляє активи та зобов'язання у Звіті про фінансовий стан з розбивкою на необоротні/оборотні (поточні) та довгострокові/короткострокові (поточні). Актив класифікується в якості оборотного (поточного) в наступних випадках:

- актив передбачається реалізувати, або він призначений для продажу чи використання в ході звичайного операційного циклу;
- актив переважно призначений для торгівлі;
- актив передбачається до реалізації протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або
- актив являє собою грошові кошти або їх еквіваленти, за винятком випадків, коли його заборонено обмінювати або використовувати для погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Усі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання класифікується як короткострокове (поточне) в наступних випадках:

- зобов'язання передбачається погасити в ході звичайного операційного циклу;
- зобов'язання призначено головним чином для торгівлі;

- зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду, або
- Компанія не має безумовного права відкласти погашення цього зобов'язання на строк як мінімум дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Компанія класифікує інші зобов'язання в якості довгострокових. Відстрочені податкові активи та зобов'язання класифікуються у складі необоротних активів і довгострокових зобов'язань.

Основні засоби

Первісне визнання

Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, визнаються активами (до моменту введення в експлуатацію - у вигляді незавершених капітальних інвестицій) при виконанні всіх наступних умов:

- існує ймовірність того, що Компанія отримає, пов'язані з даним об'єктом, майбутні економічні вигоди;
- собівартість (первісна вартість) об'єкта може бути достовірно оцінена;
- передбачається використовувати об'єкт протягом строку, що перевищує 12 місяців; первісна вартість активу більше 1 000 доларів США в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату оприбуткування (необоротні активи, первісною вартістю менше зазначеної, визнаються малоцінними необоротними матеріальними активами (МНМА)).

Одиницею обліку основних засобів та інших необоротних матеріальних активів є інвентарний об'єкт.

Основні засоби та інші необоротні матеріальні активи, які відповідають критеріям визнання активу, при введенні в експлуатацію обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю (собівартістю), яка до такого введення в експлуатацію формується та накопичується на рахунках капітальних інвестицій.

Первісна вартість об'єкта основних засобів та інших необоротних матеріальних активів складається з:

- ціни їх придбання, включаючи імпортні мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- реєстраційних зборів, державного мита та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з отриманням прав на об'єкт основних засобів;
- витрат на виплати працівникам (як визначено в МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам»), які виникають безпосередньо від спорудження або придбання об'єкта основних засобів, а також гонорари іншим спеціалістам;
- витрат на впорядкування території;
- первісних витрат на доставку та розвантаження;
- витрат на встановлення та монтаж;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду;
- витрат зі страхування ризиків доставки основних засобів та інших необоротних матеріальних активів;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою;
- фінансових витрат, які безпосередньо відносяться до придбання (створення) кваліфікаційного активу.

У разі відстрочення платежу за об'єкт основних засобів більше ніж на 12 місяців, первісна вартість такого активу (у формі незавершених капітальних інвестицій до введення об'єкта в експлуатацію) визнається в сумі справедливої вартості активу, а різниця між справедливою вартістю заборгованості

та номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, що підлягають сплаті визнається фінансовими витратами (рахунок 952 «Інші фінансові витрати») протягом періоду відстрочення платежу з використанням методу ефективної ставки відсотка. Такі витрати відображаються у рядку «Фінансові витрати» Звіту про сукупні доходи.

Такі фінансові витрати не підлягають включенню до собівартості придбаних активів за виключенням фінансових витрат, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва чи виробництва кваліфікаційного активу.

Первісна вартість об'єктів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, зобов'язання за якими визначені загальною сумою, визначається шляхом розподілу цієї суми пропорційно справедливій вартості окремого об'єкту.

Якщо один об'єкт основних засобів складається з частин (компонентів), які мають різний строк корисного використання та/або вартість однієї відокремлюваної частини є суттєвою по відношенню до загальної вартості основного засобу, то кожна з таких частин може обліковуватись окремо.

Компанія відносить до складу малоцінних необоротних активів, майнові активи, які відповідають всім переліченим критеріям:

- Компанією планується тривале використання таких активів, а саме: більше року;
- майнові активи мають вартість менше 1 000 доларів США в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату оприбуткування.

При введенні в експлуатацію малоцінних необоротних активів Компанія проводить нарахування амортизації у першому місяці використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості.

Подальший облік

Компанія припиняє капіталізацію витрат на створення об'єкту основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у момент, коли відповідний об'єкт знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою. Таким моментом є дата фактичного завершення створення активу, на яку Компанія вводить відповідний актив в експлуатацію.

Основні засоби Компанії відображаються у фінансовій звітності після їх первісного визнання за первісною вартістю (собівартістю) за мінусом накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності.

Компанія застосовує прямолінійний метод амортизації для всіх об'єктів основних засобів (окрім землі та земельних ділянок, природних ресурсів, незавершених капітальних інвестицій). Річна сума амортизації визначається діленням первісної вартості на строк корисного використання об'єкта основних засобів.

Амортизація МНМА та бібліотечних фондів нараховується в періоді введення їх в експлуатацію в розмірі 100% їх первісної вартості.

Вартість, що амортизується, являє собою собівартість активу за вирахуванням його ліквідаційної вартості та розраховується Компанією по кожному окремому об'єкту основних засобів. Для визначення вартості, що амортизується, Компанією при введенні об'єкта основних засобів в експлуатацію ліквідаційна вартість порівнюється до 0,00 грн.

Нарахування амортизації основних засобів починається з наступного дня, за днем, коли актив став готовим до використання (знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою) та припиняється з наступного дня за тим, коли настає (одна з двох дат, що сталася раніше):

- дата, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу;

- дата, з якої припиняють визнання активу.

Нарахування амортизації основних засобів відображається щомісячно (в останній день місяця) шляхом визнання витрат або капіталізації суми такої амортизації в інших активах (у складі створених за допомогою нього необоротних активів чи запасів).

Строк корисної експлуатації об'єкта основних засобів визначається по окремих одиницях, з урахуванням характеру активу та пов'язаної з ним господарської діяльності. При визначенні строку корисного використання активу враховуються такі чинники:

- очікуваний термін використання активу Компанією,
- очікуваний фізичний знос, який залежить від операційних факторів, таких як кількість виробничих змін, для яких використовується актив, програма ремонту та технічного обслуговування, а також догляд та обслуговування активу у випадку простою,
- технічне виснаження, що виникає в результаті змін або покращень у виробництві, або внаслідок зміни ринкового попиту,
- юридичні або аналогічні обмеження використання активу, такі як термін дії відповідної оренди.

Оскільки ліквідаційна вартість, строки корисного використання та метод амортизації основних засобів ґрунтуються на попередніх оцінках керівництва Компанії, їх переглядають наприкінці кожного фінансового року. У випадку їх зміни Компанія відображає їх як зміни облікових оцінок. Тестування проводиться Інвентаризаційною Комісією. Результати такого тестування оформлюються Актом з додатками, які містять необхідні розрахунки та підтверджуючу інформацію.

Поліпшення

Компанія поділяє витрати, пов'язані з основними засобами після первісного визнання, на наступні групи:

- технічне обслуговування - включаються до витрат того періоду, в якому вони були понесені;
- поточний ремонт - включаються до витрат того періоду, в якому вони були понесені;
- капітальний ремонт - капіталізуються як окремий компонент об'єкту основного засобу та амортизуються протягом очікуваного строку корисного використання із застосуванням того ж методу амортизації, що й для нарахування амортизації такого об'єкту основного засобу;
- модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція – підлягають капіталізації та подальшій амортизації у складі об'єкту основних засобів, по якому проводились такі роботи.

Витрати на поліпшення об'єкта основних засобів (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводять до підвищення техніко-економічних можливостей об'єкта основних засобів та збільшення майбутніх економічних вигод, відносяться на збільшення балансової вартості об'єкта основних засобів (капіталізуються).

Витрати, що здійснюються для підтримки об'єкта в робочому стані та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат періоду, в якому вони були понесені.

Зменшення корисності

Основні засоби тестуються на наявність обставин, які можуть свідчити про зменшення (відновлення) їх корисності. У випадку наявності таких обставин Компанія проводить перевірку на предмет зменшення корисності основних засобів.

Переоцінка

Компанія має право проводити переоцінку об'єктів основних засобів. Справедлива вартість проведеної оцінки визначається по підсумках оцінки, проведеної незалежними оцінювачами. Періодичність переоцінки залежить від змін справедливої вартості активів, які переоцінювались. В разі

проведення переоцінки об'єкта основних засобів, переоцінці підлягає весь клас основних засобів, до якого належить цей актив.

Збільшення вартості, отримане в результаті проведеної переоцінки відображається у іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі у розділі «Дооцінка». Проте, це збільшення має визнаватися в прибутку чи збитку, якщо воно сторнує зменшення від переоцінки того самого активу, яке раніше було визнане в прибутку чи збитку.

Якщо балансова вартість активу зменшилася в результаті переоцінки, зменшення має визнаватися в прибутку чи збитку. Проте зменшення слід відображати в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Зменшення, визнане в іншому сукупному доході, зменшує суму, акумульовану у власному капіталі на рахунку власного капіталу під назвою "Дооцінка".

Вплив податків на прибуток (якщо він є), який є результатом переоцінки основних засобів, визнається та розкривається відповідно до МСБО 12 «Податки на прибуток».

Припинення визнання

Визнання об'єкта основних засобів активом припиняється у разі його вибуття або якщо не очікуються майбутні економічні вигоди від його використання. Визначення непридатності основних засобів до використання, можливості їх продажу (передачі) та оформлення відповідних первинних документів покладається на Інвентаризаційну комісію, яка:

- встановлює причини невідповідності критеріям активу;
- визначає можливість продажу (передачі) об'єкта іншим підприємствам;
- складає і підписує Акти на списання основних засобів.

В разі часткової ліквідації Комісією проводиться оцінка частини, що ліквідується, тобто визначається її первісна вартість, накопичений знос та накопичені збитки від зменшення корисності, що відносяться до цієї частини. Балансова вартість частини, що ліквідується, та витрати, пов'язані з такою ліквідацією, обліковуються на основі Акту на списання необоротних активів на рахунку 976 «Списання необоротних активів» (рядок «Інші витрати» Звіту про сукупні доходи).

Нематеріальні активи

Первісне визнання

Нематеріальний актив визнається Компанією, якщо він відповідає наступним загальним критеріям визнання активів:

- існує ймовірність того, що Компанія отримає в майбутньому економічні вигоди від його використання;
- його вартість може бути достовірно оцінена. Даний критерій передбачає наявність інформації про витрати на придбання (створення) об'єкта.

Компанія визнає нематеріальними активами активи, що відповідають загальним критеріям, зазначеним в пункті та які передбачається використовувати протягом строку більше одного року або більше операційного циклу.

Якщо нематеріальний актив не відповідає вказаним критеріям визнання, то витрати, пов'язані з його придбанням, визнаються витратами того звітного періоду, протягом якого вони були здійснені, без визнання таких витрат у майбутньому нематеріальним активом.

Не визнаються нематеріальним активом внутрішньо створені:

- торгові марки, бренди;
- титульні дані;
- видавничі права;

- витрати на рекламу;
- витрати на навчання персоналу;
- витрати на створення, реорганізацію та переміщення Компанії або його частини;
- інші аналогічні по суті статті, які не можна чітко розмежувати з витратами на розвиток бізнесу в цілому, або такі активи неможливо контролювати Компанією.

Витрати на створення, придбання та поліпшення об'єктів нематеріальних активів з початку та до завершення таких робіт та введення об'єктів в експлуатацію визнаються незавершеними капітальними інвестиціями. В момент, коли об'єкт нематеріальних активів доведений до стану, в якому він придатний до використання із запланованою метою, Компанія здійснює введення в експлуатацію. Рішення щодо готовності нематеріального активу до експлуатації приймається Інвентаризаційною Комісією.

Придбані та створені нематеріальні активи зараховуються на баланс Компанії за первісною вартістю. Первісна вартість окремо придбаного нематеріального активу включає:

- ціну такого придбання у постачальника за вирахуванням знижок;
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються в зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт нематеріальних активів;
- суми непрямих податків, сплачені у зв'язку з придбанням (створенням) нематеріальних активів, якщо вони не відшкодовуються Компанії;
- комісійні винагороди, юридичні та інші професійні послуги, пов'язані з придбанням нематеріальних активів та доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою;
- фінансові витрати, що підлягають капіталізації, якщо такий нематеріальний актив відповідає визначенню кваліфікаційного активу;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням нематеріальних активів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Первісна вартість об'єктів нематеріальних активів, зобов'язання за якими визначені загальною сумою, визначається шляхом розподілу цієї суми пропорційно справедливій вартості окремого об'єкту нематеріальних активів.

Компанія не визнає нематеріальний актив, що виникає в результаті дослідження, а витрати на дослідження визнаються як витрати у періоді понесення. Нематеріальний актив, який виникає в результаті розробки, визнається, тільки якщо Компанія може довести виконання усіх критеріїв передбачених п.57 МСБУ (IAS) 38.

Подальший облік

Нематеріальні активи після їх первісного визнання відображаються за первісною вартістю (собівартістю) за мінусом накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності.

Нематеріальний актив з обмеженим строком корисного використання амортизується на прямолінійній основі протягом строку корисного використання, при цьому сума такого нарахування визнається витратами звітного періоду в залежності від функціонального призначення конкретного об'єкту нематеріальних активів, яке встановлюється при його введенні в експлуатацію та обліковується на відповідних рахунках обліку витрат.

Нематеріальний актив з невизначеним строком корисного використання не підлягає амортизації. Компанія проводить тестування нематеріального активу із невизначеним строком корисного використання на зменшення корисності щорічно та при наявності ознак зменшення корисності.

Нарахування амортизації нематеріальних активів відображається щомісячно (в останній день місяця) шляхом визнання витрат або капіталізації суми такої амортизації в інших активах. Нарахування

амортизації нематеріальних активів починається з місяця, наступного за місяцем, коли актив став готовим до використання (знаходиться у місці призначення та стані, необхідному для його використання із запланованою метою) та припиняється з наступного місяця за місяцем коли (на одну з двох дат, яка сталася раніше):

- на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу;
- на дату, з якої припиняють визнання активу.

Визначення ліквідаційної вартості нематеріального активу проводиться Інвентаризаційною комісією. Ліквідаційна вартість нематеріального активу з обмеженим строком корисного використання прирівнюється до нуля, крім випадків, коли:

- існує безвідмовне зобов'язання іншої сторони щодо придбання цього об'єкта наприкінці строку його корисного використання;
- існує активний ринок для активу і ліквідаційна вартість може бути визначена шляхом посилення на цей ринок при умові, що швидше за все, такий ринок буде існувати в кінці строку корисного використання активу.

Строк корисного використання встановлюється на рівні коротшого зі строків:

- строк дії договірних чи інших юридичних прав, який включає строк їх подовження за умови обумовленої наявності права такого подовження без значних витрат;
- строк, протягом якого Компанія очікує отримувати економічні вигоди від використання такого нематеріального активу.

Ліквідаційна вартість, строки корисного використання та метод амортизації нематеріальних активів ґрунтуються на попередніх оцінках керівництва Компанії, та наприкінці кожного фінансового року переглядаються. Зміна методу нарахування амортизації, ліквідаційної вартості та строку корисної використання розглядаються як зміна облікових оцінок та враховуються перспективно.

Припинення визнання

Визнання об'єкта нематеріальних активів активом припиняється у разі його вибуття або коли не очікуються майбутні економічні вигоди від його використання.

Вибуття об'єкта нематеріальних активів може здійснюватися різними шляхами, наприклад шляхом продажу або ліквідації.

Визначення непридатності нематеріальних активів до використання, можливості їх продажу (передачі) та оформлення відповідних первинних документів покладається на Інвентаризаційну комісію.

Інвестиції у дочірні підприємства

Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення (якщо необхідно). Первісна вартість активу складається з ціни придбання та/або інших прямих витрат. Ціна придбання та/або інші прямі витрати являє собою суму сплачених коштів та справедливу вартість іншої винагороди, сплаченої для придбання активу.

Інвестиції в асоційовані підприємства

Асоційованим називається підприємство, на яке Компанія має істотний вплив. Істотний вплив являє собою можливість участі в ухваленні рішень стосовно фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не є контролем, або спільним контролем над цією політикою.

Критерії, які розглядаються під час визначення істотного впливу, аналогічні критеріям, необхідним для визначення контролю над дочірніми підприємствами.

Інвестиція Компанії в асоційоване підприємство обліковується із використанням методу участі в капіталі. Згідно з методом участі в капіталі інвестиція в асоційоване підприємство відображається у окремому звіті про фінансовий стан за первісною вартістю, плюс зміни після придбання у частці Компанії у чистих активах асоційованого підприємства. Гудвіл, який стосується асоційованого підприємства, включається до балансової вартості інвестиції і не амортизується та окремо перевіряється на предмет зменшення корисності.

Звіт про сукупні доходи відображає частку у результатах операційної діяльності асоційованого підприємства. Будь-яка зміна в інших сукупних доходах асоційованого підприємства подається як частина інших сукупних доходів Компанії. Нереалізовані прибутки та збитки, які виникають у результаті операцій між Компанією та асоційованим підприємством, виключаються відповідно до частки участі у цьому асоційованому підприємстві.

Частка прибутку асоційованого підприємства відображається у звіті про сукупні доходи. Вона є прибутком, який належить акціонерам асоційованого підприємства, і, відповідно, є прибутком після оподаткування.

Фінансова звітність асоційованого підприємства готується для того самого звітного періоду, що й Компанії. За необхідності, в неї вносяться коригування для приведення облікової політики у відповідність з політикою Компанії.

Після застосування методу участі в капіталі Компанія визначає, чи існує необхідність у визнанні будь-яких додаткових збитків від зменшення корисності стосовно чистої інвестиції Компанії у свої асоційовані підприємства. Компанія визначає на кожну звітну дату, чи існують якісь об'єктивні докази того, що інвестиція в асоційоване підприємство зазнала зменшення корисності. Якщо такі докази існують, Компанія розраховує суму зменшення корисності як різницю між сумою відшкодування асоційованого підприємства та його балансовою вартістю і визнає суму у складі «частки прибутку асоційованого підприємства» у окремому звіті про сукупні доходи.

Після втрати істотного впливу над асоційованим підприємством Компанія оцінює та визнає будь-яку збережену в ньому інвестицію за справедливою вартістю. Будь-яка різниця між балансовою вартістю асоційованого підприємства після втрати істотного впливу та справедливою вартістю збереженої інвестиції, а також надходження від вибуття визнаються у складі прибутку або збитку.

Запаси

Для цілей бухгалтерського обліку запаси включають:

- матеріали та інші матеріальні цінності, які призначені для покриття адміністративних, збутових потреб, а також використовуються при наданні послуг;
- малоцінні та швидкозношувані предмети (МШП), які використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо його тривалість перевищує 12 місяців;
- придбані (отримані) товари, які утримуються Компанією з метою наступного продажу.

Одиницею обліку запасів є окреме їх найменування або однорідна група, що мають однакове призначення та однакові умови використання. Запаси розподіляють за однорідними групами.

Первісне визнання

Придбані запаси визнаються активом у разі задоволення всіх наведених нижче умов:

- до Компанії перейшли всі суттєві ризики та винагороди, пов'язані з власністю на запаси;
- Компанія отримала контроль над запасами та здійснює управління ними в тій мірі, яка звичайно пов'язана з правом власності;
- вартість запасів може бути надійно визначена;
- існує ймовірність одержання Компанією економічних вигід, пов'язаних з використанням запасів.

Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховуються на баланс Компанії за первісною вартістю. Вартість запасів є еквівалентом їх ціни при оплаті на дату визнання. У разі відстрочення платежу за придбані запаси, Компанія визнає такі запаси у складі активів у сумі їх справедливої вартості. Відсотки, нараховані на умовах відстрочення платежу, не підлягають включенню до собівартості оприбуткованих запасів.

Первісною вартістю запасів, які придбані за плату, є собівартість запасів, яка складається із наступних витрат:

- суми вартості придбаних запасів, сплаченої постачальнику, за винятком непрямих податків, які відшкодовуються Компанії;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків, пов'язаних з таким придбанням, які не підлягають відшкодуванню Компанії;
- транспортно-заготівельних витрат;
- інших витрат, пов'язаних із придбанням запасів та доведенням їх до стану та місця, у якому вони придатні до використання у запланованих цілях.

До транспортно-заготівельних витрат (далі - ТЗВ) відносяться затрати на заготівлю запасів, оплату тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів. ТЗВ відображаються відразу у складі собівартості конкретної одиниці запасів (на підставі товаросупровідних документів) в розрізі місць зберігання згідно логістичної матриці за кожний день.

Оцінка на дату балансу

На дату балансу запаси оцінюються за найменшою із двох величин:

- первісною вартістю;
- чистою вартістю реалізації.

Балансова вартість запасів має бути знижена до чистої вартості реалізації на підставі рішення керівництва Компанії, якщо відбулося їх фізичне ушкодження, повне або часткове моральне застаріння, падіння ціни реалізації, зниження якісних характеристик.

Коригування балансової вартості запасів до чистої вартості реалізації здійснюється шляхом формування резерву зменшення корисності запасів. З метою забезпечення достовірної оцінки запасів резерв обліковується в розрізі кожної одиниці обліку запасів. Резерв зменшення корисності запасів визнається на звітну річну дату як різниця між первісною вартістю та чистою вартістю реалізації з одночасним визнанням інших операційних витрат.

Так, резерв має бути нарахований якщо:

- має місце повне або часткове моральне старіння запасів;
- коли запаси не використовуються більше 12 місяців або є впевненість у тому, що запаси не будуть використані за їх призначенням та їх вартість не буде відшкодована;
- відбулося зменшення ціни реалізації;
- розрахункові витрати на збут збільшились до такого рівня, що стає неможливим відшкодувати вартість запасів при подальшій реалізації;
- відбулося фізичне пошкодження запасів.

Чиста вартість реалізації визначається по кожній одиниці обліку запасів вирахуванням з очікуваної ціни реалізації очікуваних витрат на подальшу реалізацію. Розрахункові оцінки чистої вартості реалізації ґрунтуються на найбільш достовірній доступній інформації та враховують коливання цін або

вартості після закінчення звітного періоду, якщо вони відбивають умови, що мали місце на кінець звітного періоду.

Резерв зменшення корисності запасів визначається на звітну дату на основі огляду та аналізу залишків запасів та відображається як різниця між балансовою вартістю та чистою вартістю реалізації.

Аналіз залишків запасів на предмет визначення чистої вартості реалізації та формування резерву зменшення корисності запасів здійснюється на основі результатів проведеної інвентаризації.

У випадку, якщо обставини, які були підставою для нарахування резерву зменшення корисності запасів перестали існувати або є чіткі свідчення зростання чистої вартості реалізації внаслідок економічних обставин, то такі запаси оцінюються за новою балансовою вартістю, яка є нижчою з двох оцінок: собівартістю запасів або переглянутою чистою вартістю реалізації. При цьому на суму збільшення вартості запасів відповідно коригується резерв зменшення корисності запасів та визнається інший операційний дохід. Сума визнаного доходу не може перевищувати суму попередньо визнаних витрат від зменшення корисності запасів в розрізі кожної одиниці обліку запасів.

Вибуття

Запаси визнаються в якості витрат в наступному порядку:

- при реалізації запасів їх балансова вартість визнається собівартістю реалізації того звітного періоду, в якому визнана відповідна виручка (дохід) від такої реалізації;
- при втраті Компанією контролю над запасами (нестачі, псування, крадіжки, повне знецінення при відсутності резерву, втрата при транспортуванні тощо) – балансова вартість таких запасів визнається витратами у період, коли виникла така втрата чи потреба у списанні;
- у разі нарахування резерву знецінення зменшення корисності запасів

Запаси, використані на поліпшення основних засобів та інших необоротних активів капіталізуються та списуються на витрати через амортизацію такого активу протягом строку його корисного використання.

При вибутті запасів, відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті, вони оцінюються наступним чином:

- зернові та масличні культури, олія рослинна – за методом середньозваженої вартості;
- запасні частини, паливо, допоміжні виробничі матеріали та інші ТМЦ (в т ч товари) – за методом середньозваженої вартості.

Облік товарів (готової сільськогосподарської продукції рослинництва: зернові, соя, рапс та ін.) в кількісному вимірі здійснюється в тонах.

Контроль руху товарів, які визначені за родовими ознаками (насіння олійних та зернових культур), здійснюється шляхом відстеження операцій при прийнятті запасів на зберігання та їх відпуск при реалізації чи виробництво по кожній партії запасів. Виходячи з того, що, в виробництві використовується партії насіння, першими реалізуються ті запаси, товари, що визначені за родовими ознаками, які надійшли на місця зберігання першими, на основі принципу ФІФО, але виключно у натуральних показниках.

Вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів, які передані в експлуатацію, списується (100% вартості) з балансу Компанії з подальшою організацією їх оперативного кількісного обліку протягом строку їх фактичного використання за місцями експлуатації та матеріально-відповідальними особами.

Оренда

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 оренда - це угода, згідно з якою орендодавець передає орендареві право на використання активу (базового активу) протягом періоду часу в обмін на компенсацію (платіж або

ряд платежів).

Згідно п.5 МСФЗ (IFRS) 16 Компанія не застосовує вимоги п. 21-49 МСФЗ 16 у випадку:

- короткострокової оренди;
- оренди активів з низькою вартістю.

За такими договорами оренди Компанія визнає орендні платежі як витрати лінійним методом протягом усього терміну оренди.

Короткострокова оренда визначається як оренда, яка не передбачає права придбання орендованого активу, та термін якої становить 12 місяців і менше на початок терміну оренди.

Компанія-орендар може відносити до такої категорії також короткострокові договори з можливістю продовження терміну оренди на один рік за згодою сторін, в разі, коли орендар або орендодавець може в односторонньому порядку прийняти рішення не продовжувати договір без виплати штрафу, та відсутні умови, що зазначені нижче.

На дату початку оренди відповідно до IFRS 16 (п.18-19 та параграфів Б34-Б41) орендар оцінює, чи є він обґрунтовано впевнений у тому, що він реалізує можливість продовжити оренду або у тому, що він не реалізує можливість припинити дію оренди. Орендар розглядає всі доречні факти й обставини, які створюють економічний стимул для орендаря до реалізації такої можливості.

Зокрема, прикладами таких чинників, які беруться до уваги, є:

- важливість базового активу для діяльності орендаря, беручи до уваги, зокрема, те, чи є базовий актив спеціалізованим активом, місце знаходження базового активу та наявність відповідних альтернатив (IFRS 16 Б37г);
- значні вдосконалення базового активу здійснені (або здійснення яких очікується) протягом строку дії договору, що, як передбачається, дасть значну економічну вигоду орендареві коли можна буде реалізувати можливість продовжити або припинити дію оренди або придбати базовий актив (IFRS 16 Б37б);
- застосована орендарем у минулому практика щодо періоду, протягом якого він зазвичай використовував подібні види активів (чи орендовані, чи власні), а також економічні причини для обґрунтування упевненості у тому, що він реалізує або не реалізує певну можливість (IFRS 16 Б40).

При цьому Компанія застосовує звільнення щодо короткострокової оренди послідовно щодо кожного класу активів, які є предметом оренди.

Компанія - орендар оцінює вартість базового активу на основі вартості активу, так якщо б він був новим, незалежно від віку активу на момент надання його в оренду. Для визнання низької вартості базових активів з метою застосування МСФЗ (IFRS) 16 Компанія встановила вартісну межу у розмірі до 30 000 доларів США, що визначається в гривневому еквіваленті по курсу НБУ на дату визнання договору оренди. Зазначене судження базується на основі проведеного аналізу з урахуванням вартісного діапазону можливого сукупного впливу на фінансову звітність.

За договорами оренди, в яких базовий актив має низьку вартість, аналіз проводиться за кожним договором оренди окремо. Якщо окремий договір оренди містить декілька базових активів з різною вартістю, оцінюється загальна вартість групи базових активів, якщо їх можна віднести до одного класу активів.

Якщо орендар здає актив у суборенду, або розраховує здати актив у суборенду, то головна оренда не відповідає критеріям оренди малоцінного активу.

Компанія як Орендар

На дату початку оренди підприємство-орендар визнає актив з права користування та зобов'язання з оренди

Активи у формі права користування

Первісна оцінка активу

На дату початку оренди Компанія як орендар оцінює актив з права користування за собівартістю, яка включає наступне:

- суми первісної оцінки зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем; і
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем при демонтажі і переміщенні базового активу, відновленні ділянки, на якій він розташовується, або відновленні базового активу до стану, який вимагається згідно з умовами оренди, за винятком випадків, коли такі витрати понесені для виробництва запасів.

Подальша оцінка активу

Після дати початку оренди Компанія як орендар оцінює актив у формі права користування із застосуванням моделі обліку за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та

накопичених збитків від знецінення; і з коригуванням на переоцінку зобов'язання з оренди.

Компанія, нараховуючи амортизацію активу з права користування, використовує прямолінійний метод відповідно до вимог щодо амортизації МСБО 16 «Основні засоби».

Якщо орендодавець передає право власності на базовий актив Компанії наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає той факт, що Компанія скористається можливістю його придбати, то Компанія як орендар амортизує актив з права користування від дати початку оренди і до кінця строку корисного використання базового активу.

В інших випадках Компанія як орендар амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди.

Щоб визначити, чи зменшилась корисність активу з права користування, та для обліку будь-яких збитків унаслідок зменшення корисності, Компанія застосовує МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Зобов'язання з оренди

Первісне визнання

На дату початку оренди Компанія як орендар оцінює зобов'язання з оренди за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не здійснені на цю дату.

На дату початку оренди орендні платежі, які включаються в оцінку зобов'язання по оренді, складаються з наступних платежів за право користування базовим активом протягом терміну оренди, які ще не здійснені на дату початку оренди (п.27 МСФЗ (IFRS) 16):

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі, як описано в пункті В42 МСФЗ (IFRS) 16) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання);
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, що первісно оцінюються з використанням індексу або ставки на дату початку оренди (як описано в пункті 28 МСФЗ (IFRS) 16);
- суми, які, як очікується, будуть сплачені орендарем за гарантіями ліквідаційної вартості;
- ціна виконання опціону на покупку, якщо є достатня впевненість в тому, що орендар виконає цей опціон (що оцінюється з урахуванням факторів, описаних в пунктах В37-В40 МСФЗ (IFRS) 16);
- виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання орендарем опціону на припинення оренди.

Змінні орендні платежі, що залежать від індексу або ставки, описаних у п. 276) МСФЗ (IFRS) 16, включають, наприклад, платежі, пов'язані з індексом споживчих цін (інфляції), платежі, пов'язані зі зміною валютних курсів, платежі, пов'язані з еталонною ставкою відсотка (такою як LIBOR), або платежами, які змінюються зі змінами ринкових орендних ставок.

Передплата за останній місяць оренди визнається активом Компанії та обліковується на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів».

Компанія використовує наступні офіційні джерела інформації для розрахунків:

- Індекс інфляції (з розрахунку середньо статистичного за поточний рік визначенням прогнозного на наступний рік) - <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/>
- зміна валютних курсів – консенсус-прогноз Міністерства Економічного Розвитку і Торгівлі України (використовуються данні випуску консенсус-прогнозу на дату початку первісного визнання оренди) – <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Konsensus-prognoz&pageNumber=1>

Орендні платежі дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо таку ставку не можна легко визначити, то Компанія як орендар застосовує ставку своїх додаткових запозичень. Оскільки договори Компанії як орендаря не містять такої ставки, Компанія застосовує середню процентну ставку запозичень в реальному секторі економіки юридичним особам за даними статистичної звітності банків України за даними НБУ.

Джерелом інформації про вартість запозичень нефінансовим корпораціям за даними НБУ є офіційний сайт НБУ за посиланням: https://bank.gov.ua/files/4-Financial_markets.xls.

Відсотки за зобов'язанням із оренди в кожному періоді протягом строку оренди представлені сумою, яка здійснює незмінну періодичну процентну ставку на залишок зобов'язання з оренди.

Наступна оцінка зобов'язання

Після дати початку оренди Компанія як орендар визнає у прибутку або збитку – окрім випадків, коли ці витрати включаються в балансову вартість іншого активу, застосовуючи інші відповідні стандарти, – такі обидві складові:

- проценти за орендним зобов'язанням; та
- змінні орендні платежі, не включені в оцінку орендного зобов'язання у тому періоді, у якому сталася подія чи умови, які спричинили здійснення таких платежів.

Витрати Компанії як орендаря на поліпшення об'єкта оренди (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод, які первісно очікувалися від його використання, відображаються як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів.

У випадку, якщо умовами договору оренди передбачено зобов'язання надавати фіксовану кількість валюти та сплачувати її в грошовій одиниці України за курсом НБУ на дату такого платежу, то дана стаття визнається монетарною статтею.

Переоцінка зобов'язання

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту, якщо виконується будь-яка з таких двох умов:

- змінився строк оренди: Компанія як орендар визначає переглянуті орендні платежі на основі переглянутого строку оренди;
- змінилася оцінка можливості придбання базового активу, оцінена з урахуванням подій та обставин, у контексті можливості придбання.

Компанія визначає переглянуту ставку дисконту як припустиму ставку відсотка в оренді на решту строку оренди на дату переоцінки, використовуючи показники, наявні на дату переоцінки, з офіційних джерел інформації, зазначених вище.

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів та використовує незмінну ставку дисконту, коли:

- змінилися суми, що, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості, або
- змінилися майбутні орендні платежі внаслідок зміни індексу або ставки, які були використані для визначення таких платежів.

Компанія як орендар переоцінює орендне зобов'язання з метою відобразити ці переглянуті орендні платежі лише тоді, коли змінилися грошові потоки (тобто, коли починає діяти коригування орендних платежів). Компанія визначає переглянуті орендні платежі для решти строку оренди на основі переглянутих договірних платежів.

У випадках, коли зміна орендних платежів сталася внаслідок зміни плаваючих ставок відсотка, визначених у договорах оренди, Компанія як орендар застосовує переглянуту ставку дисконту.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем змінити початковий договір оренди на період, що залишився, у зв'язку із включенням до нього додаткового обладнання, при цьому збільшення щомісячного орендного платежу буде пов'язане тільки з орендою нового обладнання, Компанія як орендар буде обліковувати модифікацію як окремий договір оренди, не пов'язаний із початковим договором оренди з первісно визначеним строком оренди. Таке рішення прийняте на підставі того, що в результаті модифікації Компанія отримає додаткове право користування базовим активом, а збільшення суми відшкодування за оренду зіставне з вартістю окремого договору на додаткове право користування. На дату початку оренди нового базового активу Компанія як орендар визнає актив з права користування та зобов'язання з оренди, яке належить до оренди додаткового базового активу. У результаті такої модифікації Компанія не буде здійснювати будь-яких коригувань у порядку обліку початкового договору оренди.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем внести поправки в початковий договір оренди і продовжити передбачений договором строк оренди на новий період та/або збільшити щомісячні орендні платежі, на дату набуття чинності модифікацією договору оренди Компанія буде переоцінювати зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія як орендар визнає різницю між балансовою вартістю модифікованого зобов'язання з оренди і балансовою вартістю зобов'язання з оренди безпосередньо перед модифікацією як коригування активу з права користування.

Зменшення обсягу оренди регулює параграф 46 МСФЗ 16 — Компанія як орендар обліковує переоцінку орендного зобов'язання так:

- зменшує балансову вартість активу з права користування, щоб відобразити часткове або повне припинення оренди для модифікацій оренди, які зменшують сферу її дії. Орендар визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням такої оренди;
- відповідно коригує актив з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем змінити початковий Договір оренди на період, що залишився, у зв'язку із частковим виключенням з нього обладнання, на дату набуття чинності модифікацією Компанія буде переоцінювати зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія як орендар визнає зменшення балансової вартості активу з права користування пропорційно до активу з права користування, що залишився.

Компанія як орендар визнає різницю між зменшенням зобов'язання з оренди та зменшенням активу з права користування як прибуток у складі прибутку або збитку на дату набуття чинності модифікацією.

Компанія як орендар визнає різницю між частиною зобов'язання з оренди, що залишилася і модифікованою частиною зобов'язання з оренди, як коригування активу з права користування, яке відображає зміну відшкодування, сплаченого за оренду, і переглянуту ставку дисконтування

Якщо ж зміна договору оренди не буде стосуватися натуральних показників, то модифікаційні перерахунки вплинуть тільки на актив з права користування.

Якщо Компанія протягом строку оренди погодить з Орендодавцем внести поправки до початкового договору оренди і зменшити орендні платежі на період, що залишився, на дату набуття чинності модифікацією, Компанія як орендар переоцінить зобов'язання з оренди з урахуванням таких фактів:

- строк оренди, що залишився;
- нові щомісячні орендні платежі;
- ставка дисконтування, визначена на дату модифікації договору.

Компанія визнає різницю між балансовою вартістю модифікованого зобов'язання з оренди і балансовою вартістю зобов'язання з оренди безпосередньо перед модифікацією як коригування активу з права користування.

Компанія як Орендодавець

Компанія як орендодавець класифікує кожен зі своїх оренд або як операційну оренду, або як фінансову оренду.

Оренда класифікується як операційна оренда, якщо вона не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив.

Оренда класифікується як фінансова оренда, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив.

Операційна оренда

Дохід від операційної оренди (орендні платежі від операційної оренди) визнається у складі іншого операційного доходу відповідного звітного періоду на прямолінійній основі протягом строку оренди за принципом нарахування відповідно до умов діючого договору оренди.

Затрати, включаючи амортизацію, понесені при отриманні доходу від оренди, визнаються як інші операційні витрати. Політика нарахування амортизації на орендовані активи, що амортизуються, узгоджується із стандартною політикою Компанії щодо подібних активів.

Первісні прямі витрати, понесені Компанією як орендодавцем при веденні переговорів та укладанні угоди про операційну оренду, додаються до балансової вартості базового активу та визнаються як витрати протягом строку оренди на такій самій основі, як дохід від оренди.

Компанія як орендодавець обліковує модифікацію операційної оренди як нову оренду з дати набрання чинності модифікації, враховуючи будь-які платежі в рахунок попередньої оплати чи нараховані орендні платежі, пов'язані з первинною орендою як частину орендних платежів за новою орендою.

Фінансові інструменти

Портфель фінансових інструментів Компанії включає:

- Торгівельна дебіторська заборгованість;
- Внутрішньогрупова фінансова допомога;
- Кредит в іноземній валюті;
- Облігації внутрішніх державних позик.
- Деривативи:
 - Форвардні контракти;
 - Опціони.

Визнання та припинення визнання

Облігації внутрішніх державних позик (далі – «ОВДП») - державні цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішньому ринку. Компанія утримує ОВДП як з метою продажу, так і з метою отримання грошових потоків (виключно основної суми та процентів).

Форвардний контракт визнається як актив чи зобов'язання на дату угоди, а не на дату, коли проводиться розрахунок. Якщо форвардні контракти укладені і продовжують утримуватися в цілях поставки товарів відповідно до очікуваної потреби Компанії в продажах і не існує обставин, описаних в пункті 2.6 МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", такі форвардні контракти не підпадають під вимоги МСФЗ 9 і враховуються як звичайний продаж, згідно з МСФЗ 15 "Виручка за договорами з покупцями".

Опціонні контракти визнаються як активи або зобов'язання, коли утримувач чи продавець стає стороною контракту.

Визнання фінансового активу припиняється тоді, коли:

- закінчується строк дії контрактних прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;
- Компанія передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання.

Критерії для припинення визнання:

- передано переважно всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;
- втрачено контроль над фінансовим активом.

Компанія припиняє облік хеджування, якщо:

- закінчується строк дії інструмента хеджування або його продають, ліквідують чи використовують право на нього (з цією метою заміна одного інструмента хеджування іншим чи переведення його в інший інструмент хеджування не вважається закінченням строку дії або ліквідацією, якщо такі заміни чи переведення є частиною задокументованої стратегії суб'єкта господарювання щодо хеджування);
- хеджування більше не відповідає вимогам до обліку хеджування;
- суб'єкт господарювання анулює призначення.

Класифікація фінансових активів

Фінансові активи – це боргові інструменти, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Класифікація активів ґрунтується на бізнес-моделі, яка використовується для управління фінансовим активом, а також на характеристиках грошових потоків, передбачених договором.

Фінансові активи залежно від намірів та політики управління активами розподіляються на:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо метою утримання такого активу (тобто бізнес-моделлю) є отримання передбачених договором потоків грошових коштів (виключно основної суми та процентів);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка передбачає як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продажу фінансових активів;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку - всі інші активи.

Зміна бізнес - моделі для управління фінансовими активами призводить до рекласифікації таких фінансових активів.

При рекласифікації фінансових активів Компанія застосовує перекласифікацію перспективно з дати перекласифікації. Раніше визнані прибутки, збитки або відсотки не перераховуються. Зміни

справедливої вартості фінансового активу за результатами рекласифікації визнається у прибутку або збитку. Якщо фінансовий актив перекласифіковується так, що він оцінюється за амортизованою собівартістю, то його справедлива вартість на дату перекласифікації стає його новою балансовою вартістю.

Класифікація фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання поділяються на:

- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою собівартістю;
- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки як прибутку або збитку

Компанія не може перекласифікувати жодне фінансове зобов'язання.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти відповідають одночасно трьом характеристикам:

- його вартість змінюється у відповідь на зміну певної ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності, або іншої змінної величини, за умови, що в разі нефінансової змінної величини ця змінна не є специфічною для сторони контракту (іноді її визначають базовою);
- не вимагає початкових чистих інвестицій або початкових чистих інвестицій, менших, ніж ті, які були необхідні для інших типів контрактів, які, за очікуваннями, мають подібну реакцію на зміну ринкових факторів;
- буде погашений в майбутньому.

Похідні фінансові інструменти оцінюються та обліковуються як фінансові активи та зобов'язання.

Оцінка фінансових інструментів

Фінансовий актив, незалежно від бізнес-моделі, або фінансове зобов'язання на дату визнання оцінюється за його справедливою вартістю.

Витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання збільшують вартість фінансового активу та зменшують фінансове зобов'язання.

Торговельна дебіторська заборгованість оцінюється за ціною операції відповідно до вимог МСФЗ 15.

Справедлива вартість права та зобов'язання за форвардним контрактом є рівними, а отже, чиста справедлива вартість форвардного контракту дорівнює нулю. Якщо чиста справедлива вартість права та зобов'язання не дорівнює нулю, контракт визнається як актив або зобов'язання.

Для оцінки справедливої вартості за форвардними контактами Компанія використовує наступні джерела:

- GVA trading desk;
- Local source: UkrAgroConsult

Справедлива вартість короткотермінової позики на дату отримання встановлюється в сумі отриманих коштів.

Справедлива вартість довгострокової позики, за якою:

- не нараховуються відсотки, оцінюється за поточною вартістю усіх майбутніх грошових виплат, дисконтованих за переважаючою ринковою ставкою відсотка за даними НБУ, розташованими на його офіційному сайті: <https://bank.gov.ua/control/uk/allinfo>.

- нараховуються відсотки, але ставка, що застосовується, неринкова, то Компанія визнає цю позику за дисконтованою вартістю за вирахуванням договірних відсотків і комісій.

Фінансові зобов'язання підлягають амортизації за ринковою ставкою відсотка щомісячно.

Зміна справедливої вартості фінансового зобов'язання, що здійснюється внаслідок зміни базової ставки відсотка, товарної ціни, валютного курсу або індексу цін чи ставок, які спостерігаються на ринку, визнаються відповідними доходами чи витратами.

Витрати за позиками визнаються фінансовими витратами, доходи – фінансовими доходами.

Фінансові витрати за кредитами, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, включаються до складу його первісної вартості.

Знецінення фінансових інструментів

Оцінки знецінення (зменшення корисності) застосовуються до боргових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Для оцінки знецінення фінансових активів Компанія розраховує очікувані кредитні збитки на підставі коефіцієнту збитку (коефіцієнт ECL), який застосовується до групи активів.

Загальна сукупність елементів дебіторської заборгованості об'єднується в групи дебіторської заборгованості за схожими характеристиками кредитного ризику. Характеристиками кредитного ризику дебіторської заборгованості є перевищення строків погашення дебіторської заборгованості.

Знецінення боргових активів розраховується на кожну дату балансу Компанії.

Хеджування

Інструмент хеджування - призначений похідний або (лише для хеджування ризику змін курсів обміну іноземних валют) призначений непохідний фінансовий актив або непохідне фінансове зобов'язання, справедлива вартість якого (або грошові потоки від якого), за очікуванням, згортатимуться зі змінами справедливої вартості призначеного об'єкта хеджування або грошових потоків від нього.

Ефективність хеджування - ступінь, до якого зміни справедливої вартості або грошових коштів від об'єкта хеджування, що їх можна віднести до хеджування ризику, згортаються внаслідок змін справедливої вартості або грошових потоків інструмента хеджування.

Об'єкт хеджування - актив, зобов'язання, тверда угода, високо ймовірна прогнозована операція або чиста інвестиція в закордонну господарську одиницю, що:

- піддає суб'єкт господарювання ризикові змін справедливої вартості або майбутніх грошових потоків;
- визначається як хеджування.

Об'єкт хеджування може бути:

- одним активом, зобов'язанням, твердою угодою, високо ймовірною прогнозованою операцією або чистою інвестицією в закордонну господарську одиницю;
- групою активів, зобов'язань, твердих угод, високо ймовірних прогнозованих операцій або чистих інвестицій у закордонну господарську одиницю з подібними характеристиками ризику або;
- частиною портфеля фінансових активів або фінансових зобов'язань, які спільно доступні ризикові, що хеджується (при портфельному хеджуванні лише відсоткового ризику).

Якщо похідний інструмент кваліфіковано як інструмент хеджування:

- для хеджування справедливої вартості прибутки або збитки визнаються в доходах та компенсуються визнанням ефективної частини хеджування в якості активу або зобов'язання;

- для хеджування грошових потоків, прибутки або збитки визнаються в складі капіталу в складі іншого сукупного доходу.

Знецінення активів

Зменшення корисності - втрата економічної вигоди в сумі перевищення балансової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування.

Тестування на зменшення корисності застосовується для всіх видів активів за винятком:

- запасів;
- відстрочених податкових активів;
- фінансових активів;
- дебіторської заборгованості за договорами фінансової оренди;
- необоротних активів, класифікованих як утримувані для продажу.

Тестування щодо зменшення корисності проводиться у випадку, коли події або зміни умов свідчать про те, що балансова вартість активу не може бути відшкодована (перевищує суму очікуваного відшкодування активу).

Проведення тестування активів на предмет зменшення корисності здійснюється у наступних загальних випадках:

- для всіх нематеріальних активів з невизначеним строком корисного використання - проведення тестування здійснюється щорічно;
- для нематеріальних активів, які ще не введені в експлуатацію - проведення тестування здійснюється щорічно;
- у відношенні до усіх інших класів активів (на які поширюється дія даного пункту Положення) Компанія на кожну річну дату звітності оцінює наявність ознак (подій або змін умов), що можуть свідчити про зменшення корисності активу. Для таких активів проведення тестування на предмет зменшення корисності здійснюється тільки в тому випадку, якщо наявність таких ознак, що свідчать про зменшення корисності було встановлено.

При визначенні наявності ознак беруться до уваги наступні внутрішні і зовнішні ознаки:

Зовнішні ознаки:

- протягом періоду ринкова вартість активу зменшилась значно більше, ніж могла зменшитись за очікуванням, внаслідок плину часу або звичайного використання;
- протягом періоду відбулися або відбудуться найближчим часом значні зміни з негативним впливом на Компанію у технологічному, ринковому, економічному або правовому довіклі, в якому діє Компанія, чи на ринку, для якого призначено актив (наприклад, несприятливі зміни в податковому законодавстві);
- ринкові ставки доходу від інвестицій збільшилися протягом періоду, і це збільшення, можливо, вплине на ставку дисконту, застосовану при обчисленні вартості при використанні, і суттєво зменшить суму очікуваного відшкодування активу;
- балансова вартість чистих активів Компанії є більшою, ніж їхня ринкова капіталізація.

Внутрішні ознаки:

- є свідчення технічного старіння або фізичного пошкодження активу;
- протягом періоду відбулися суттєві зміни, які негативно впливають на Компанію (або очікується, що вони відбудуться у близькому майбутньому) такою мірою чи таким способом, якими використовують цей актив або за очікуванням використовуватимуть;
- дані внутрішньої звітності вказують, що економічна ефективність є або буде гіршою, ніж очікувана.

Свідчення зменшення корисності визначаються Інвентаризаційною комісією та є основою для подальшого проведення тестування на предмет зменшення корисності активу.

Якщо ознаки зменшення корисності активів були встановлені, проводиться перегляд строку корисного використання, методу амортизації та ліквідаційної вартості активу з відповідним відображенням у фінансовій звітності результатів перегляду як зміни в облікових оцінках.

Тестування щодо зменшення/відновлення корисності активів проводиться Комісією перед річною фінансовою звітністю та за наявності вищезазначених ознак щодо зменшення корисності відносно окремого активу.

Тестування на предмет зменшення корисності необоротних активів, які плануються до переведення до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, проводиться безпосередньо перед такою рекласифікацією з відповідним відображенням у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Якщо цінність від використання або чиста вартість від реалізації більша за балансову вартість, то актив не зменшив своєї корисності та зменшення його балансової вартості не проводиться.

Компанія, в першу чергу, оцінює можливість визначення чистої вартості реалізації, яку можливо використати як суму очікуваного відшкодування. Найкращим свідченням справедливої вартості активу за вирахуванням витрат на продаж (чиста вартість реалізації) є ціна за договором про продаж між незалежними сторонами, скоригована на додаткові витрати, які можна прямо віднести до операції вибуття активу (наприклад, юридичні послуги, витрати на транспортування активу). Якщо договори на продаж відсутні, але актив продається та купується на активному ринку, то справедливою вартістю активу є його ринкова ціна (наприклад, поточна ціна покупця).

Якщо немає підстави вважати, що цінність від використання активу суттєво перевищує його справедливу вартість за вирахуванням витрат на продаж (чиста вартість реалізації), то остання використовується як суму очікуваного відшкодування активу. При визначенні цінності від використання проводиться оцінка майбутніх грошових потоків, які Компанія очікує отримати від використання такого активу та можливі відхилення від такої оцінки з урахуванням вартості грошей у часі та притаманних ризиків для визначення ставки дисконтування майбутніх грошових потоків.

Ставка дисконтування має бути ставкою до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки:

- вартості грошей у часі;
- ризиків, характерних для активу, на які не були скориговані оцінки майбутніх грошових потоків.

Якщо в процесі тестування виявиться, що сума очікуваного відшкодування активу менше ніж його балансова вартість, то балансова вартість зменшується до рівня суми очікуваного відшкодування активу.

Якщо є ознаки того, що раніше визнаного збитку від зменшення корисності вже немає або він зменшився, це може свідчити про необхідність повного або часткового відновлення корисності активів. При цьому визначається сума очікуваного відшкодування активу.

Якщо встановлені ознаки відновлення корисності активів, проводиться перегляд строку корисного використання, методу амортизації та ліквідаційної вартості активу з відповідним відображенням у фінансовій звітності результатів перегляду як зміни в облікових оцінках незалежно від того, чи відновлений збиток від зменшення корисності чи ні.

Якщо сума очікуваного відшкодування активу є більшою ніж його балансова вартість (з урахуванням попередньо визнаних збитків від зменшення корисності), Компанія відображає відновлення корисності такого активу. Відновлення корисності активів визнається на підставі Акту оцінки активів.

Після відновлення корисності активу, що амортизується, нарахування амортизації здійснюється, виходячи з нової балансової вартості активу і переглянутого (у разі зміни) строку його корисного

використання. Балансова вартість активу, збільшена внаслідок відновлення його корисності, не повинна перевищувати балансову вартість такого активу за вирахуванням амортизації, визначену на дату відновлення корисності без урахування попередньої суми втрат від зменшення його корисності.

Забезпечення

Забезпечення – зобов'язання з невизначеним строком або сумою. Забезпечення визнається Компанією, якщо:

- суб'єкт господарювання має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.

Сума, визначена як зобов'язання, визначається Компанією як найкраща оцінка витрат, необхідних для виконання наявного зобов'язання на дату балансу. Найкращою оцінкою суми забезпечення для виконання необхідних витрат для існуючого зобов'язання Компанія визначає суму, яку згідно зі зваженим рішенням Компанія повинна була б сплатити для виконання зобов'язання або для передачі зобов'язання третій особі на дату балансу.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат в Компанії створюються наступні види забезпечень:

- Забезпечення на виплату відпусток працівникам
- Забезпечення на виплату премій (бонусів) працівникам
- Інші забезпечення «accruals»

Забезпечення на виплату відпусток визнається Компанією відносно накопичуваних відпусток, тобто відносно відпусток, право на отримання яких працівником може бути використано в майбутніх періодах.

Забезпечення відносно ненакопичуваних відпусток (наприклад, відпустки через хворобу, по догляду за дитиною або на період військової служби) не формуються, так як право на компенсації за відсутність, що не підлягають накопиченню, не переноситься на наступні періоди. Компенсації за відсутність, що не підлягають накопиченню визнаються як зобов'язання.

Забезпечення на виплату відпусток нараховується щомісячно. Створене забезпечення на виплату відпусток відображається у складі витрат періоду (крім випадків, коли такі виплати повинні включатися до собівартості активу) на відповідних рахунках обліку згідно з функціональними обов'язками працівників.

З метою визначення найбільш точного показника забезпечення на виплату відпусток Компанія здійснює планування суми річного фонду оплати праці і в його складі – річну суму на оплату відпусток. При плануванні сум фонду оплати праці враховуються всі складові заробітної плати, визначені згідно Закону про оплату праці.

Компанія визнає забезпечення на виплату премій (бонусів) та винагород за підсумками роботи за рік у сумі очікуваних витрат, які пов'язані з преміюванням працівників у випадку коли:

- у Компанії є теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання (відсутність іншої альтернативи, окрім здійснення виплат) здійснити такі виплати в результаті минулих подій (робота, виконана працівником Компанії в поточному періоді, дає йому право на отримання виплат в майбутньому);
- відповідні зобов'язання можливо достовірно оцінити. Це можливо здійснити, якщо:

- офіційні умови програми містять формулу визначення суми виплати;
- Компанія визначає суми, які підлягають сплаті до того, як фінансову звітність затверджено до випуску, або
- минула практика Компанії чітко вказує наявність та суму конструктивного зобов'язання.

Розрахунок забезпечення на виплату бонусів (премій) працівникам Компанії здійснюється відповідно до умов системи преміювання. Коригування забезпечення здійснюється на підставі розрахунку винагороди, що підлягає виплаті, за результатами звітного року в місяці проведення такої виплати.

Залишок забезпечення переглядається на кінець звітного року на 31ше число та, у разі необхідності, коригується (збільшується або зменшується) для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення слід сторнувати. Інвентаризація резервів майбутніх витрат та платежів полягає у перевірці обґрунтованості залишку сум резерву на дату інвентаризації.

«Accruals» («тимчасові нарахування») - це нарахування, що проводяться в обліку (бухгалтерському, управлінському) у певному періоді у зв'язку з наявною інформацією про операцію, яка має попередньо розраховану суму витрат або доходів (без первинного документу), та відповідне сторнування (відшкодування за рахунок «accruals») в періоді отримання остаточних відомостей (є в наявності первинний документ), які вносяться в дані облікової системи.

«Accruals» («тимчасові нарахування») Компанії поділяються на 2 види:

- Накопичувані – відносяться до постійних операцій з періодичними розрахунками, виставлянням рахунків. По цих витратах – зазвичай періодично (щомісячно, щоквартально або щорічно) - робляться і накопичуються у балансі записи про нарахування (рахунки нарахувань є балансовими) в кореспонденції з відповідними рахунками витрат. Прикладами накопичуваних тимчасових нарахувань є: витрати на аудит, витрати на виплати річних премій працівникам тощо.
- Разові – відносяться до конкретної операції, не підтвердженої зовнішніми (первинними) документами. По цих витратах зазвичай робиться одне нарахування. До них відносяться різні витрати, документи по яких не отримані в звітному періоді. Наприклад, телефонні, поштові та інші комунікаційні витрати, витрати на страхування, паливно-мастильні матеріали, оренду, комунальні витрати та інше.

Визнання доходів

Доходи Компанії визначаються як валові надходження економічних вигід протягом звітного періоду в процесі ведення звичайної діяльності Компанії, у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу, окрім зростання капіталу за рахунок внесків власників.

Доходи визнаються Компанією у випадку, якщо:

- існує ймовірність надходження економічних вигід у майбутньому і такі вигоди можна надійно оцінити;
- можливо надійно оцінити частину доходу на звітну дату.

Суми доходів, що виникають при здійсненні операцій, в основному, визначаються Договором між Компанією та покупцем або користувачами активів. Доходи визнаються за справедливою вартістю отриманих чи очікуваних до отримання сум відшкодування (компенсації) за реалізовані товари або надані послуги.

Оскільки в більшості випадків отримані або очікувані до отримання суми компенсації мають форму грошових коштів або їх еквівалентів, доходи визнаються за справедливою вартістю отриманих чи очікуваних до отримання грошових коштів або їх еквівалентів.

У випадку, коли надходження грошових коштів відстрочується, справедлива вартість компенсації буде менша номінальної суми грошових коштів, що очікуються до отримання. Так, у разі відстрочення платежу за товари (роботи, послуги), дохід від реалізації визнається за справедливою вартістю сум компенсацій, яка визначається шляхом дисконтування майбутніх надходжень з використанням ефективної ставки відсотка.

У такій ситуації угода фактично є операцією фінансування, при якій виникає різниця між справедливою та номінальною вартістю компенсації, яка підлягає отриманню за реалізовані товари або надані послуги. Така різниця визнається доходом за нарахованими відсотками.

Якщо справедлива вартість несуттєво відрізняється від номінальної суми компенсації, Компанія визнає дохід від продажу та дебіторську заборгованість за номінальною сумою компенсації.

Дохід від реалізації товарів визнається за датою переходу покупцеві права власності на такий товар.

Дохід від надання послуг та виконання робіт визнається за датою складення акта або іншого документа, оформленого відповідно до вимог чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг.

Датою отримання доходів є звітний період, у якому такі доходи визнаються, незалежно від фактичного надходження коштів (метод нарахування).

Компанія застосовує МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» до всіх договорів з клієнтами, а також до витрат, що пов'язані з їх укладенням та/або виконанням за винятком:

- угод про оренду, які належать до сфери застосування МСФЗ 16 «Оренда»;
- фінансових інструментів та інших контрактних прав чи зобов'язань, що належать до сфери застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»;
- або, якщо контрагент за договором не є клієнтом.

Для визнання доходу Компанія застосовує п'ятирівневу модель:

1) Ідентифікація договору (контракту).

Договір обліковується за правилами МСФЗ 15 тільки тоді, коли виконуються всі перелічені критерії:

- Договір письмово схвалений обома сторонами та вони готові виконувати свої зобов'язання;
- Компанія може визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг, які будуть передаватися;
- Компанія може визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;
- Договір має комерційну сутність (тобто очікується, що ризик, час або величина майбутніх грошових потоків компанії зміняться внаслідок договору);
- Цілком імовірно, що Компанія отримає компенсацію, на яку вона матиме право в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту. Оцінюючи, чи достатньо високою є ймовірність отримання суми компенсації, Компанія розглядає лише здатність клієнта та його намір виплатити таку суму компенсації, коли настане час її сплати.

Якщо договір з клієнтом не відповідає критеріям, зазначеним вище, то Компанія продовжує оцінювати контракт, щоб визначити, чи відповідатиме він у подальшому визначеним критеріям.

Модифікація договору обліковується як окремий договір, якщо виконуються обидві такі умови:

- обсяг договору зріс унаслідок включення обіцяних товарів або послуг, які є відокремленими; та
- ціна договору зросла на величину компенсації, яка відображає окремо взяті ціни продажу компанії додатково обіцяних товарів або послуг та будь-які відповідні коригування такої ціни з метою відображення особливих обставин конкретного договору. Наприклад, суб'єкт господарювання може скоригувати ціну продажу окремого додаткового товару або послуги на

величину знижки, яку отримує клієнт, оскільки не обов'язково, щоб суб'єкт господарювання ніс витрати, пов'язані з продажем, які він поніс би, продаючи подібний товар або послугу новому клієнтові.

2) Ідентифікація та визнання зобов'язання щодо виконання.

На момент укладання договору Компанія виявляє зобов'язання щодо виконання як одиницю визнання виручки. Якщо договір охоплює декілька зобов'язань до виконання та/ або моментів отримання клієнтом контролю над ним компанія обліковує кожне зобов'язання окремо.

Класифікація зобов'язання щодо виконання:

- Зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу;

Компанія передає контроль над товаром або послугою з плином часу, і, отже, задовольняє зобов'язання щодо виконання та визнає дохід з часом, якщо виконується один з таких критеріїв:

- клієнт одночасно отримує та споживає вигоди, що надаються внаслідок виконання компанією договору у процесі виконання;
- виконання Компанією створює або вдосконалює актив (наприклад, незавершене виробництво), який контролюється клієнтом у процесі створення або вдосконалення активу;
- Зобов'язання щодо виконання, які задовольняються в певний момент часу, це всі ті зобов'язання які не задовольняються з плином часу.

3) Визначення ціни операції.

Компенсація, обіцяна в договорі з клієнтом, може включати фіксовані суми, змінні суми або і ті й ті суми. Визначаючи ціну операції, Компанія враховує вплив усього переліченого далі:

- фіксовану компенсацію;
- змінну компенсацію (знижки, дисконти, відшкодування, стимули, бонуси тощо);
- обмежувальні оцінки змінної компенсації;
- наявність у договорі суттєвого компоненту фінансування;
- негрошову компенсацію;
- компенсацію, що має бути сплачена клієнтові.

Для цілей визначення ціни операції Компанія припускає, що товари або послуги будуть передані клієнтові, як обіцяно відповідно до чинного договору, і що договір не буде скасовано, оновлено або змінено.

Змінна компенсація оцінюється за методом найімовірнішої суми та застосовується протягом дії договору.

Якщо компенсація, яка має бути сплачена клієнтові, обліковується як зниження ціни операції, то Компанія визнає зниження доходу, коли (або у міру того, як) відбувається пізніша з таких подій:

- компанія визнає дохід від передачі відповідних товарів або послуг клієнтові; та
- компанія виплачує чи обіцяє виплатити компенсацію (навіть якщо цей платіж залежить від майбутньої події).

4) Розподіл ціни операції та зобов'язання.

Для розподілу ціни операції компанія розподіляє ціну операції на кожне зобов'язання щодо виконання, визначене у договорі, виходячи з відносної окремо взятої ціни продажу зобов'язання до виконання так як би вони були продані окремо.

5) Визнання доходу (виручки).

Компанія визнає дохід:

- Коли (або в міру того, як) Компанія задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або в міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.
- Коли Компанія отримує компенсацію за договором, який не ідентифікований, як договір з клієнтами через невідповідність вищенаведеним критеріям, дохід визнається, коли стається одна із подій:
 - Компанія не має невиконаних зобов'язань щодо передачі товарів або послуг клієнтові і вся, або практично вся, компенсація, обіцяна клієнтом, була отримана суб'єктом і не підлягає поверненню; або
 - договір був розірваний і компенсація, отримана від клієнта, не підлягає поверненню.

Дохід від задоволення зобов'язань до виконання визнається:

- 1) В сумі фіксованої частини ціни від задоволення зобов'язань до виконання.
- 2) В сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право за вирахуванням зобов'язання до виконання з правом повернення. На зобов'язання до виконання, які очікуються до повернення дохід визнається по мірі втрати права клієнтом на повернення. Зобов'язання до виконання, які очікуються до повернення оцінюються як дуже незначні та не мають суттєвого впливу на фінансові показники, але їх вплив переглядається на кожну дату балансу.
- 3) За теперішньою вартістю суми компенсації, якщо терміни платежів, погоджених сторонами в договорі, більший ніж 12 місяців. Ставка дисконтування визначається договором або за даними НБУ, розташованими на його офіційному сайті: <https://bank.gov.ua/control/uk/allinfo>. Ставка дисконтування не переглядається протягом дії договору.
- 4) В разі надання знижки, бонусу:
 - під час продажу товару – дохід визнається в сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право.
 - при наступній покупці - дохід визнається в сумі компенсації на яку компанія очікує отримати право з одночасним формуванням резерву лояльності клієнтів. Надання знижки, бонусу при наступних покупках або виплати бонусу здійснюється за рахунок резерву.

Додаткові витрати, пов'язані з укладанням договору з клієнтом визнаються витратами періоду по мірі їх виникнення. Додаткові витрати, пов'язані з виконанням договору з клієнтом Компанія визнає як актив, тільки якщо ці витрати відповідають усім критеріям:

- витрати відносяться безпосередньо до договору або очікуваного договору, який Компанія може чітко окреслити (наприклад, витрати, пов'язані з послугами, що надаватимуться в рамках оновлення існуючого договору, або витрати на розробку активу, який буде переданий за конкретним договором, який наразі ще не затверджений);
- витрати генерують або покращують ресурси Компанії, які будуть використовуватися при задоволення (або у процесі задоволення) зобов'язань щодо виконання у майбутньому; та
- очікується, що витрати будуть відшкодовані.

Такий актив амортизується відповідно до графіку передачі клієнту товарів та/або послуг.

Після первісного визнання дебіторська заборгованість оцінюється за вимогами МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Визнання витрат

Витрати Компанії визначаються як зменшення в економічних вигодах протягом звітного періоду у формі відтоку або виснаження активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення

власного капіталу, окрім такого зменшення за рахунок здійснення розподілу частин власного капіталу між учасниками.

Витрати Компанії визнаються коли:

- існує ймовірність відтоку економічних вигід;
- витрати піддаються надійній оцінці.

Компанія виділяє наступні види витрат діяльності:

- операційні витрати;
- фінансові витрати;
- втрати від участі в капіталі;
- інші витрати;
- витрати з податку на прибуток;
- витрати майбутніх періодів.

Облік витрат в Компанії ведеться в розрізі місць виникнення витрат (кост-центрів).

Операційні витрати

Операційні витрати – це витрати Компанії, пов'язані з веденням основної діяльності, а також іншої діяльності, яка не є інвестиційною чи фінансовою.

Залежно від функцій операційні витрати Компанії поділяються на:

- собівартість реалізованих товарів, робіт, послуг;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

Собівартість виробленої продукції (виробництво) — це показник, який виражає в грошовій формі сукупні витрати на підготовку та випуск продукції. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості виробленої продукції здійснюється на єдиній методологічній основі.

До виробничої собівартості виготовленої продукції включаються такі витрати:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- змінні загальновиробничі і постійні розподілені загальновиробничі витрати;
- вираховується вартість супутньої продукції і зворотних відходів.

За виробничою собівартістю оцінюється готова продукція та незавершене виробництво, які входять до складу запасів.

До складу прямих витрат відносять:

- Матеріальні витрати
 - вартість сировини та матеріалів, що створюють основу виготовленої продукції;
 - вартість придбаних напівфабрикатів, комплектуючих виробів, допоміжних та інших матеріалів, які можна безпосередньо віднести до конкретного об'єкта витрат;
 - вартість зворотних відходів (вираховується).
- Витрати на оплату праці
 - заробітна плата та інші виплати робітникам, які зайняті виробництвом готової продукції та можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат;

- Інші прямі витрати:
 - відрахування на соціальні заходи з заробітної плати працівників, зайнятих виробництвом готової продукції;
 - плата за оренду земельних та майнових паїв;
 - амортизація виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з конкретним об'єктом витрат;
 - вартість бракованої по технічним причинам продукції (напівфабрикатів);
 - витрати на виправлення технічно неминучого браку.

До складу загальновиробничих витрат (ЗВВ) Компанії включаються:

- витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління; відрахування на соціальні заходи й медичне страхування апарату управління; витрати на оплату службових відряджень персоналу тощо).
- амортизація основних засобів загальновиробничого призначення.
- амортизація нематеріальних активів загальновиробничого призначення.
- витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення.
- витрати на вдосконалення технології й організації виробництва (оплата праці та відрахування на соціальні заходи працівників, зайнятих удосконаленням технології й організації виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності, інших експлуатаційних характеристик у виробничому процесі; витрати матеріалів, купівельних комплектуючих виробів і напівфабрикатів, оплата послуг сторонніх організацій тощо).
- витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень.
- витрати на обслуговування виробничого процесу (оплата праці загальновиробничого персоналу; відрахування на соціальні заходи, медичне страхування робітників та апарату управління виробництвом; витрати на здійснення технологічного контролю за виробничими процесами та якістю продукції, робіт, послуг).
- витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього природного середовища.
- інші витрати (внутрішньозаводське переміщення матеріалів, деталей, напівфабрикатів, інструментів зі складів до цехів і готової продукції на склади; нестачі незавершеного виробництва; нестачі і втрати від псування матеріальних цінностей у цехах; оплата простоїв тощо).

Загальновиробничі витрати поділяються на постійні і змінні:

- до змінних загальновиробничих витрат належать витрати на обслуговування і управління виробництвом (цехів, дільниць), що змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно до зміни обсягу діяльності. Змінні загальновиробничі витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу (годин праці, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо), виходячи з фактичної потужності звітної періоду;
- до постійних загальновиробничих витрат відносяться витрати на обслуговування і управління виробництвом, що залишаються незмінними (або майже незмінними) при зміні обсягу діяльності. Постійні загальновиробничі витрати розподіляються на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу (годин праці, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо) при нормальній потужності. Нерозподілені постійні загальновиробничі витрати включаються до складу собівартості реалізованих робіт, послуг у періоді їх виникнення. Загальна сума розподілених та нерозподілених постійних загальновиробничих витрат не може перевищувати їх фактичну величину.

До адміністративних витрат (АВ) відносяться такі загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління Компанією, але не виключно:

- загальні корпоративні витрати, в тому числі організаційні витрати, витрати на проведення річних та інших зборів органів управління, представницькі витрати;
- витрати на службові відрядження й утримання апарату управління Компанією (у тому числі витрати на оплату праці адміністративного апарату) та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів загальногосподарського використання (оперативна оренда (у тому числі витрати на утримання автомобільного парку), придбання пально-мастильних матеріалів, стоянка, паркування легкових автомобілів, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);
- винагороди за консультаційні, інформаційні, аудиторські та інші послуги, що отримує платник податку для забезпечення господарської діяльності;
- витрати на оплату послуг зв'язку (пошта, телеграф, телефон, телефакс, стільниковий зв'язок та інші подібні витрати);
- амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;
- витрати на врегулювання спорів у судах;
- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;
- інші витрати загальногосподарського призначення.

Витрати на збут (ВЗ) включають такі витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг), але не виключно:

- витрати на пакувальні матеріали для затарювання товарів на складах;
- витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, пов'язаних зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг (оперативна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);
- витрати на транспортування, перевалку і страхування товарів, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки;
- витрати на транспортування продукції (товарів) між закладами Компанії;
- інші витрати, пов'язані зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

Інші операційні витрати – витрати періоду, пов'язані зі здійсненням операційної діяльності, які не можна віднести до складу собівартості реалізації, адміністративних витрат та витрат на збут.

До інших операційних витрат включаються:

- собівартість реалізації інших оборотних активів, а також необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу. Собівартість таких запасів для цілей бухгалтерського обліку складається з їх балансової вартості і витрат пов'язаних з їх доведенням до необхідного для реалізації стану;
- сумнівні та безнадійні борги - суми нарахувань резерву зменшення корисності дебіторської заборгованості, яка є фінансовим активом;
- втрати від операційної курсової різниці, тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, пов'язаними з операційною діяльністю Компанії;
- витрати на купівлю-продаж іноземної валюти, яка для цілей бухгалтерського обліку визначається у сумі від'ємної різниці між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю, відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі;
- втрати від зменшення корисності запасів та необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу;

- нестачі і втрати від псування цінностей являють собою нестачі грошових коштів та інших матеріальних цінностей. До складу витрат списується балансова вартість втрачених активів;
- визнані штрафи, пені, неустойки - сума визнаних Компанією фінансових санкцій за невиконання норм законодавства та умов договорів. Такі витрати визнаються Компанією в момент і в сумі визнаних санкцій. Моментом нарахування є дата підписання Акта звірки з нарахуванням санкцій, дата Судового акту, на основі якого проводиться відповідне стягнення;
- інші витрати операційної діяльності відображаються на підставі бухгалтерської довідки.

Виробництво олії в Компанії здійснюється *на умовах переробки давальницької сировини*. Давальницька сировина - це сировина, напівфабрикати, передані іншому підприємству з метою переробки і наступного повернення продуктів переробки. Якщо здійснюється одночасно переробка власної і давальницької сировини, то собівартість продукції визначають за двома етапами:

- обчислюється собівартість переробки одиниці сировини (виконаної роботи) шляхом ділення витрат на переробку (без вартості сировини) на кількість переробленої сировини (власної і давальницької);
- обчислюється собівартість продукції шляхом ділення витрат (витрати на переробку, вираховані множенням собівартості одиниці переробки на кількість переробленої власної сировини, плюс вартість сировини) на кількість одержаної з переробки власної готової продукції.

Давальницька сировина є власністю замовника і рахується на його балансі.

Фінансові витрати

Фінансові витрати - це витрати, пов'язані із залученням позикових коштів для фінансування господарської діяльності Компанії, до яких належать: витрати на нарахування процентів (за користування кредитами та позиками) та інші фінансові витрати.

Витрати на нарахування процентів (витрати на позики) - це витрати на відсотки та інші витрати, які виникають у Компанії в зв'язку із залученням позики. До складу таких витрат включаються:

- витрати на відсотки (розраховані з застосуванням ефективної відсоткової ставки);
- курсові різниці, які виникають в зв'язку із позиками в іноземній валюті в тій мірі, в якій вони розглядаються як коригування витрат на відсотки.

Компанія здійснює капіталізацію витрат по позиках, які безпосередньо відносяться до кваліфікаційного активу, шляхом включення їх до собівартості такого активу.

Інші витрати визнаються в складі витрат в тому періоді, в якому вони понесені, виходячи з бази їх нарахування та строку використання коштів. Відсотки відображаються в обліку на підставі графіку нарахувань, який є невід'ємною частиною відповідного договору.

Інші фінансові витрати Компанії в межах норм, встановлених ПКУ, пов'язані із запозиченнями (крім фінансових витрат, які включені до собівартості кваліфікаційних активів відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку), а саме:

- відсотки за векселями виданими та випущеними облігаціями;
- витрати з амортизації фінансових зобов'язань з використанням методу ефективної ставки відсотка;
- різниця між справедливою вартістю та номінальною сумою грошових коштів та їх еквівалентів, що підлягають сплаті у разі відстрочки платежів;
- фінансові витрати з фінансової оренди у випадках, коли Компанія виступає орендарем за договорами фінансової оренди, визначені згідно МСБО (IAS) 17.

Інші фінансові витрати визнаються витратами в періоді, до якого вони належать.

Витрати від участі в капіталі

Витрати від участі в капіталі включають витрати від інвестицій в асоційовані підприємства та від спільної діяльності, визнаються за вартістю зменшення частини Компанії в чистих активах об'єкта інвестування внаслідок одержання таким об'єктом збитку.

Інші витрати

Інші витрати Компанії – це витрати діяльності, які не входять до складу операційних, фінансових витрат і втрат від участі в капіталі, до яких належать наступні витрати:

- собівартість реалізованих фінансових інвестицій, яка включає балансову вартість фінансових інвестицій на дату реалізації, а також витрати, пов'язані з такою реалізацією. Собівартість визнається одночасно з визнанням доходів від реалізації на основі Договору купівлі-продажу;
- втрати від зменшення корисності необоротних активів;
- втрати від неопераційної курсової різниці, тобто від зміни курсу валюти за операціями, активами і зобов'язаннями, пов'язаними з фінансовою та інвестиційною діяльністю Компанії, відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі.
- собівартість реалізованих необоротних активів, що вибувають з активів Компанії без переведення їх у групу необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу. Собівартість визнається одночасно з визнанням доходу від реалізації на підставі видаткової накладної;
- інші витрати діяльності визнаються на основі бухгалтерської довідки та інших підтверджуючих документів (акти, накладні, банківські виписки тощо).

Деякі інші витрати в розрізі вищенаведених груп згортаються з відповідними групами інших доходів та підлягають відображенню у фінансовій звітності на нетто-основі в залежності від результату згортання.

Витрати з податку на прибуток

Витрати (дохід) з податку на прибуток - загальна сума витрат (доходу) з податку на прибуток, що складається з поточного податку на прибуток з урахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.

Витрати (доходи) з поточного податку на прибуток нараховуються щоквартально на основі найкращої оцінки цих витрат за звітний квартал з подальшим коригуванням таких витрат (доходів) на основі даних Податкової декларації за відповідний квартал.

У проміжній фінансовій звітності відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання наводяться у фінансовій звітності в сумі активів та зобов'язань, які визначені станом на 31 грудня попереднього року без перерахунку на дату проміжної фінансової звітності.

Надзвичайні витрати включаються до фінансової звітності за вирахуванням суми, на яку зменшується податок на прибуток від діяльності Компанії внаслідок збитків від надзвичайних подій.

Витрати майбутніх періодів

Витрати майбутніх періодів - витрати, які були оплачені в поточному періоді, але фактично відносяться до майбутніх періодів. До таких витрат належать передплати, економічні вигоди від яких будуть отримані в наступних періодах. Суми таких передплат необхідно рівномірно визнавати витратами періодів, протягом яких Компанія буде отримувати економічні вигоди або базуючись на іншій базі розподілу, яка найбільш доцільно відображає спосіб надходження економічних вигід у майбутньому.

Компанія визнає витратами майбутніх періодів наступні витрати, але не виключно;

- оплачені авансом орендні платежі на період, що виходить за рамки звітного періоду;
- оплата страхового поліса при страхуванні життя і здоров'я співробітників Компанії;
- страхові платежі, сплачені при страхуванні ризиків, пов'язаних з необоротними активами;

- підписка на газети, журнали, періодичні та довідкові видання;
- інші витрати майбутніх періодів, економічні вигоди від яких будуть отримані в наступних періодах;
- страхові платежі, сплачені при страхуванні ризиків, пов'язаних з майном, що передане у фінансову оренду;
- членські внески.

Виправлення помилок

Компанія виправляє суттєві помилки попереднього періоду ретроспективно після їх виявлення шляхом:

- перерахування порівняльних сум за відображений попередній період, в якому відбулася помилка;
- перерахування залишків активів, зобов'язань та власного капіталу на початок періоду за самий перший з відображених попередніх періодів, якщо помилка відбулася до першого з відображених попередніх періодів.

Компанія розкриває таку інформацію про помилки попередніх періодів:

- характер помилки попереднього періоду;
- суму виправлення на початок самого першого з відображених попередніх періодів;
- у випадку, якщо ретроспективне перерахування неможливе для певного попереднього періоду, обставини, що привели до існування такої умови та опис того, як та коли виправлено помилку.

Операції в іноземних валютах

Компанія веде бухгалтерський облік та складає звітність у функціональній валюті: грошовій одиниці України - гривні (UAH). Валютою подання звітності Компанії є грошова одиниця України - гривня (UAH).

Курси іноземних валют, в яких деноміновані фінансові активи та фінансові зобов'язання Компанії, по відношенню до української гривні, згідно з даними Національного банку України («НБУ») були такими:

		31 грудня 2023 р.	Середній курс обміну за 2023 рік	31 грудня 2022 р.
Долар США	UAH/USD	37,9824	36,5738	36,5686
Євро	UAH/EUR	42,2079	39,5582	38,9510

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу на дату здійснення операції.

Облік операцій в іноземній валюті ведеться в розрізі двох валют:

- у валюті операції,
- у валюті звітності.

Сума авансів в іноземній валюті, виданих третім особам, перераховується у функціональну валюту із застосуванням спот-курсу на дату сплати авансу. У випадку здійснення авансових платежів в іноземній валюті постачальнику частинами, вартість отриманих активів буде дорівнювати сумі авансових платежів із застосуванням спот-курсів послідовно на кожну дату здійснення авансових платежів.

Сума авансів в іноземній валюті, отримана від третіх осіб, перераховується у функціональну валюту з використанням спот-курсу на дату отримання авансу. У випадку отримання від покупця авансових платежів в іноземній валюті частинами, дохід від реалізації активів визнається в сумі авансових платежів з використанням спот-курсів послідовно на кожну дату отримання авансів.

На кожну дату Звіту про фінансовий стан:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються за курсом закриття;
- немонетарні статті, справедлива вартість яких виражена в іноземній валюті, відображаються за спот-курсом на дату визначення цієї справедливої вартості;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і первісне визнання яких пов'язано з операцією в іноземній валюті, відображаються за спот-курсом на дату здійснення операції.

Курсові різниці, що виникають при розрахунках за монетарними статтями або при переведенні монетарних статей за спот-курсами, котрі відрізняються від тих, за якими вони переводилися при первісному визнанні протягом періоду або у попередній фінансовій звітності, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Курсова різниця виникає, коли монетарні статті виникають від операцій в іноземній валюті, а зміна у спот-курсі відбувається в період між датою операції та датою розрахунку. У випадках, коли розрахунки за операцією здійснюються протягом того самого звітного періоду, в якому була визнана така операція, курсові різниці визнаються в цьому періоді. У випадках, коли розрахунки за операцією здійснюються у наступному звітному періоді, курсова різниця, визнана в кожному періоді до дати розрахунку, визначається на основі зміни у спот-курсах протягом кожного періоду.

Якщо немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, виражені в іноземній валюті, перераховуються за спот-курсом на дату визначення справедливої вартості, доходи та витрати від переоцінки включатимуть відповідний валютний компонент, що відноситься до зміни спот-курсів.

У випадках, коли прибуток чи збиток за немонетарною статтею визнається в іншому сукупному доході (наприклад, фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід), будь-який валютний компонент такого прибутку чи збитку визнається в іншому сукупному доході (рядок «Накопичені курсові різниці» Звіту про фінансові результати).

Курсові різниці, які виникають при перерахунку грошових коштів та інших монетарних статей в іноземній валюті, які відносяться до інвестиційної чи фінансової діяльності, відображаються в складі інших доходів чи витрат (неопераційні курсові різниці).

Результат операцій купівлі-продажу іноземної валюти відображається в бухгалтерському обліку на нетто-основі в частині додатних або від'ємних різниць між ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю у складі доходів чи витрат.

Додатні або від'ємні різниці між:

- ціною купівлі-продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю та
- курсом НБУ та комерційним валютним курсом при купівлі-продажу іноземної валюти відображаються у фінансовій звітності на нетто-основі.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання

У цій фінансовій інформації податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства України, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у звіті про прибутки та збитки, якщо тільки вони стосуються операцій, які відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах.

Поточний податок на прибуток визнається зобов'язанням у сумі, що підлягає сплаті згідно Декларації з податку на прибуток із застосуванням ставок оподаткування та податкового законодавства, що діють до кінця звітного періоду.

Відстрочене податкове зобов'язання – це сума податку на прибуток, яка сплачуватиметься Компанією

в наступних періодах з тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочений податковий актив – сума податку на прибуток, яка підлягає відшкодуванню у наступних звітних періодах внаслідок:

- тимчасової податкової різниці, що підлягає вирахуванню;
- перенесення податкового збитку, не включеного до розрахунку зменшення податку на прибуток в звітному періоді.

Поточний податок за поточний і попередні періоди слід визначати як зобов'язання у сумі, що не була сплачена. Якщо вже сплачена сума податків за поточний та попередній періоди перевищує суму, яка підлягає сплаті за відповідні періоди, то перевищення визнається як актив.

Відстрочений податок розраховується за методом балансових зобов'язань відносно тимчасових різниць, що виникають від різниць між балансовою вартістю активів і зобов'язань у фінансовій звітності та відповідною податковою базою, яка використовується для розрахунку прибутку, що підлягає оподаткуванню.

Тимчасові різниці можуть виникати, зокрема, при:

- первісному визнанні активу (зобов'язання);
- переоцінці активів без коригування податкової бази;
- визначенні амортизації в бухгалтерському і податковому обліку;
- тощо.

Тимчасові податкові різниці можуть виникати по наступних статтях Звіту про фінансовий стан:

- дебіторська заборгованість (якщо по такій заборгованості існує різниця між справедливою та номінальною вартістю її погашення у фінансовому обліку така різниця буде визнаватись фінансовими доходами протягом періоду амортизації заборгованості, а у податковому – в момент реалізації товарів, робіт, послуг);
- кредиторська заборгованість за кредитом (якщо Компанія понесла прямі витрати при отриманні кредиту, то сума таких прямих витрат буде визнана фінансовими витратами протягом періоду користування таким кредитом, а у податковому обліку – в момент безпосереднього понесення таких витрат);
- балансова вартість необоротних активів (наприклад, може відрізнятись у бухгалтерському та податковому обліку внаслідок різних строків корисного використання, різних сум дозволеної подальшої капіталізації витрат у складі таких активів).

Для цілей розрахунку витрат з податку на прибуток постійні різниці не беруться до уваги. Постійна різниця – це різниця між балансовою вартістю активу (зобов'язання) та їх податковою базою, яка виникає у звітному періоді і не буде анульована в наступних періодах в силу вимог податкового законодавства та МСФЗ.

Податковою базою активу (зобов'язання) є сума, яка використовується з метою оподаткування такого активу (зобов'язання) та є сумою, яка буде зарахована для податкових цілей проти оподатковуваних економічних вигід, які надійдуть на Компанію, як відшкодування балансової вартості активу. У випадку, якщо очікувані економічні вигоди не підлягають оподаткуванню, податкова база активу дорівнює його балансовій вартості (тобто виникає постійна різниця).

Відстрочений податок розраховується з використанням ставок податку на прибуток, які, як очікується, будуть діяти в період, коли активи будуть реалізовані, а зобов'язання погашені.

Відстрочений податковий актив визнається для всіх тимчасових різниць, які підлягають вирахуванню, в тій мірі, в якій існує ймовірність того, що буде отриманий оподатковуваний прибуток, проти якого

може бути використана така тимчасова різниця.

Якщо податкові збитки перенесені на наступні періоди, відстрочений податковий актив визнається у разі очікування у майбутньому прибутку, достатнього для відшкодування таких збитків.

У кінці кожного звітного періоду (звітного року) Компанія переглядає балансову вартість відстроченого податкового активу та зменшує її в тих межах, у яких більше не буде ймовірною наявність оподаткованого прибутку, достатнього, щоб дозволити повне або часткове використання вигід від такого відстроченого податкового активу. Таке зменшення корегується методом «сторно» за умови, якщо стає ймовірною наявність достатнього оподаткованого прибутку.

Відстрочене податкове зобов'язання визнається для всіх тимчасових різниць, які підлягають оподаткуванню, якщо тільки воно не виникає з:

- гудвілу, амортизація якого для цілей оподаткування не передбачена;
- первісного визнання активу або зобов'язання при здійсненні операції, яка:
 - не є результатом об'єднання підприємств;
 - на момент здійснення операції вона не впливає на бухгалтерський та оподатковуваний прибуток (податковий збиток).

Витрати (дохід) з податку на прибуток - загальна сума витрат (доходу) з податку на прибуток, що складається з поточного податку на прибуток з урахуванням відстроченого податкового зобов'язання і відстроченого податкового активу.

Витрати (доходи) з поточного податку на прибуток нараховуються щоквартально на основі найкращої оцінки цих витрат за звітний квартал з подальшим коригуванням таких витрат (доходів) на основі даних Податкової декларації за відповідний квартал.

У проміжній фінансовій звітності, відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання наводяться у Звіті про фінансовий стан в сумі активів та зобов'язань, які визначені станом на 31 грудня попереднього року без перерахунку на дату проміжної фінансової звітності.

3 Основні облікові оцінки та судження

Підготовка фінансової звітності Компанії вимагає від її керівництва винесення суджень та визначення оцінок і припущень, які впливають на подані в звітності суми виручки, витрат, активів і зобов'язань, а також на розкриття інформації про ці статті та про умовні зобов'язання. Невизначеність відносно цих припущень і оцінок може привести до результатів, які можуть зажадати в майбутньому істотних коригувань до балансової вартості активів або зобов'язань, щодо яких приймаються подібні припущення та оцінки.

Основні допущення про майбутнє і інші основні джерела невизначеності в оцінках на звітну дату, які можуть послужити причиною істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, розглядаються нижче. Допущення і оцінки Компанії засновані на вихідних даних, які вона мала у своєму розпорядженні на момент підготовки фінансової звітності. Однак поточні обставини і припущення щодо майбутнього можуть змінюватися з огляду на ринкових змін або обставин, непідконтрольних Компанії. Такі зміни відображаються в припущеннях в міру того, як вони відбуваються.

Найбільш істотними областями, що вимагають використання оцінок та припущень керівництва, представлені наступним чином:

- термін корисного використання основних засобів;
- знецінення;
- оцінка кредитного збитку;

- оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю
- визнання відстрочених податкових активів;
- умовні факти та судові позови.

Термін корисного використання основних засобів

Оцінка термінів корисного використання об'єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень, яке базується на основі досвіду використання аналогічних активів. Компанія отримує майбутні економічні вигоди від їх поточного використання під час надання послуг та виробництва продукції. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та застаріння часто призводять до скорочення економічних вигід від активів. Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Компанія, як очікується, отримає вигоди від їх використання.

При цьому враховуються такі основні чинники:

- передбачуване використання активів;
- прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування; і
- технічний або економічний знос внаслідок зміни ринкових умов.

Орієнтовні строки корисного використання за основними групами основних засобів є такими:

<i>Група основних засобів</i>	<i>Максимальні строки експлуатації (у роках)</i>
Будівлі та споруди	30 - 40
Інфраструктура та комунікації	10 - 15
Цех пресів та обладнання	10 - 15
Екстракційне обладнання	10 - 20
Обладнання рафінації та бутілювання	10 - 15
Інше обладнання	До 10 років
Елеватори та обладнання елеваторів	10 - 40
Резервуари для олії/лецитину	10 - 30
Резервуари для хімічних речовин	15 - 20
Електронне та механічне обладнання	5 - 20
Інший інвентар, прилади	4 - 10
Обладнання для інфраструктури	5 - 20
Комп'ютерне обладнання	3 - 10
Автомобілі та транспорт, транспортне обладнання	5 - 20

Ефект від перегляду остаточного терміну корисного використання основних засобів відображається у періоді, коли такий перегляд мав місце чи в майбутніх звітних періодах, якщо можливо застосувати. Відповідно, це може вплинути на величину майбутніх амортизаційних відрахувань та балансову вартість основних засобів. Керівництво збільшує суму амортизаційних відрахувань, якщо строки експлуатації активів є меншими за попередньо оцінені.

Знецінення фінансових активів

На кожну звітну дату Компанія оцінює актив на предмет наявності ознак можливого знецінення. Якщо подібні ознаки мають місце, Компанія проводить оцінку вартості, що відшкодовується, такого активу.

При оцінці ознак знецінення основних коштів, що належать Компанії, Компанія аналізує як зовнішні, так і внутрішні джерела інформації. Розглянуті зовнішні джерела інформації містять у собі зміни ринкового, економічного й правового середовища, у яким Компанія здійснює свою діяльність, і які перебувають поза її контролем і впливають на вартість, що відшкодовується, гудвіла, активів і основних коштів.

Розглянуті Компанією внутрішні джерела інформації включають способи поточного або передбачуваного використання основних коштів, а також показники продуктивності активів. При оцінці вартості, що відшкодовується, активів і основних коштів, керівництво Компанії проводить оцінку дисконтованих майбутніх грошових потоків після оподаткування, які, як передбачається, будуть генеруватися об'єктами Компанії, витрат на продаж об'єктів і відповідних ставок дисконтування.

Зниження прогнозованих цін, ріст передбачуваних майбутніх витрат на проведення, ріст передбачуваних майбутніх капітальних витрат, зниження обсягів виробництва й резервів і/або негативна поточна економічна ситуація можуть привести до зменшення балансової вартості активів Компанії.

При визначенні розміру знецінення активи, що не генерують незалежні грошові потоки, ставляться до відповідної одиниці, що генерує грошові потоки. Керівництво неминуче застосовує суб'єктивне судження при віднесенні активів, що не генерують незалежні грошові потоки, до відповідних генеруючих одиниць, а також при оцінці строків і величини відповідних грошових потоків у рамках розрахунків вартості у використанні. Наступні зміни віднесення активів до генеруючих одиниць або строків грошових потоків можуть вплинути на балансову вартість відповідних активів.

Знецінення нефінансових активів

Знецінення має місце, якщо балансова вартість активу або одиниці, яка генерує грошові кошти,

перевищує його (її) відшкодування, яка є найбільшою з наступних величин: справедлива вартість за вирахуванням витрат на вибуття або цінність використання. Розрахунок справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття базується на наявній інформації по зобов'язуючим операціями продажу аналогічних активів між незалежними сторонами або на ринкових цінах за вирахуванням додаткових витрат, які були б понесені у зв'язку з вибуттям активу.

Розрахунок вартості при використанні заснований на моделі дисконтування грошових потоків. Грошові потоки беруться з бюджету на наступні п'ять років і не включають в себе діяльність по реструктуризації, щодо проведення якої у Компанії відсутні зобов'язання, або значні інвестиції в майбутньому, які поліпшують результати активів тестованої на знецінення одиниці, яка генерує грошові кошти. Сума очікуваного відшкодування найбільш чутлива до ставки дисконту, застосованої в моделі дисконтування грошових потоків, а також до очікуваних грошових потоків та темпів зростання, використаних з метою екстраполяції. Такі оцінки найбільш доречні для тестування гудвілу та інших нематеріальних активів з невизначеними термінами корисного використання, які визнаються Компанією.

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки

Компанією використовується матриця оціночних резервів для розрахунку ОКЗ. Ставки оціночних резервів встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу.

Спочатку в основі матриці оціночних резервів лежать спостережувані дані виникнення дефолтів в минулих періодах. Компанія, ґрунтуючись на досвіді минулих років, застосовує наступні коефіцієнти збитків до відповідної групи дебіторської заборгованості, яка об'єднана за ознаками кредитного ризику:

Групи кредитного ризику	Коефіцієнт ECL
Без прострочення (0-30 днів)	1%
31-60 днів	5%
61-90 днів	50%
> 90 днів	100%

Розмір кредитного ризику визначається як добуток суми дебіторської заборгованості відповідної групи та коефіцієнту збитку (коефіцієнт ECL).

Компанія буде оновлювати матрицю, щоб скорегувати минулий досвід виникнення кредитних збитків з урахуванням прогнозованої інформації. Наприклад, якщо протягом наступного року очікується погіршення прогнозних економічних умов (наприклад, ВВП), що може призвести до збільшення випадків дефолту в виробничому секторі, то історичний рівень дефолту коригується. Компанія на основі спостережуваних даних за попередні періоди, дебіторську заборгованості, що виникла від операцій з пов'язаними сторонами відносить до Групи кредитного ризику - без прострочення, не залежно від періоду виникнення даної заборгованості. На кожну звітну дату спостережні дані про рівень дефолту в попередніх періодах оновлюються та аналізуються зміни прогнозних оцінок.

Оцінка взаємозв'язку між історичними спостережними рівнями дефолту, прогнозованими економічними умовами і ОКЗ (очікувані кредитні збитки) є вагомою розрахунковою оцінкою. Величина ОКЗ чутлива до змін в обставинах і прогнозованих економічних умовах. Минулий досвід виникнення кредитних збитків Компанії та прогноз економічних умов також можуть не бути показовими для фактичного дефолту покупця в майбутньому.

Оцінка фінансових інструментів за справедливою вартістю

У випадках, коли справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнаних у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі котирувань на активних ринках, вона

визначається з використанням моделей оцінки, включаючи модель дисконтування грошових потоків. В якості вихідних даних для цих моделей по можливості використовується інформація зі спостережуваних ринків, проте в тих випадках, коли це не представляється практично можливим, для встановлення справедливої вартості потрібна певна частка судження. Судження включають облік таких вихідних даних, як ризик ліквідності, кредитний ризик і волатильність. Зміни в припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливую вартість фінансових інструментів, відображену у фінансовій звітності.

Умовне відшкодування, що виникає в результаті об'єднання бізнесів, оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання як частина об'єднання бізнесів. Якщо умовне відшкодування задовольняє визначення фінансового зобов'язання, воно згодом переоцінюється за справедливою вартістю на кожну звітну дату. Справедлива вартість визначається на основі дисконтування грошових потоків.

Визнання відстрочених податкових активів

Чистий відстрочений актив з податку на прибуток визнається щодо доходів та витрат, які можуть у майбутньому зменшити оподатковуваний прибуток. Відкладені податкові активи визнаються тільки у випадку, якщо існує ймовірність реалізації відповідного зменшення оподаткованого прибутку. При визначенні майбутнього оподаткованого прибутку та суми можливих у майбутньому податкових вирахувань, керівництво покладається на свої професійні судження і використовує оціночні дані, виходячи з величини оподаткованого прибутку останніх років і очікувань щодо оподаткованого прибутку майбутніх періодів, які є обґрунтованими в обставинах, що склалися.

Умовні факти та судові позови

Характер умовних фактів господарської діяльності припускає, що вони будуть реалізовані тільки при виникненні або не виникненні одного або більш майбутніх подій. Оцінка таких умовних фактів господарської діяльності невід'ємно пов'язана із застосуванням значної частки суб'єктивного судження й суб'єктивних оцінок результатів майбутніх подій.

Керівництво Компанії застосовує істотні судження при оцінці й відображенні в обліку резервів і ризиків виникнення умовних зобов'язань, пов'язаних з існуючими судовими справами й іншими неурегульованими претензіями, які повинні бути врегульовані шляхом переговорів, посередництва або судового розгляду, а також інших умовних зобов'язань. Судження керівництва необхідні при оцінці ймовірності задоволення позовів на Компанію або виникнення матеріального зобов'язання, а також при визначенні можливої суми остаточного врегулювання.

Внаслідок невизначеності властивої процесу оцінки, фактичні видатки можуть відрізнятися від первісної оцінки резерву, що може вплинути на результати операційної діяльності.

4 Застосування нових та змінених стандартів

З 1 січня 2023 року набув чинності новий МСФЗ 17 «Договори страхування», який розробили на заміну МСФЗ 4. Новий стандарт спрямований на підвищення прозорості в обліку страхових контрактів. Він встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації за страховими договорами. Цю інформацію застосовують користувачі фінансової звітності для оцінки впливу подібних договорів на фінансовий стан, результати та грошові потоки компанії. Перехід на МСФЗ 17 відбувається ретроспективно. Компанії повинні застосовувати новий МСФЗ 17 до власних випущених договорів страхування, включно з контрактами перестрахування. А також до утримуваних договорів перестрахування та випущених інвестиційних контрактів з умовами дискреційної участі.

Також з початку 2023 року набули чинності й інші виправлення до низки стандартів.

Зміни до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» та Положення з практики МСФЗ (IFRS) 2 «Здійснення суджень про суттєвість». Виправлення торкнулися розкриття поняття «істотних» облікових політик. Замінили вимогу про розкриття суттєвої інформації про облікову політику та роз'яснили, яким чином підприємства мають застосовувати концепцію «суттєвості» у процесі ухвалення рішень щодо розкриття облікових політик.

Зміни в МСФЗ (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» — «Визначення облікових оцінок». Поправки уточнюють різницю між змінами облікових політик та облікових оцінок, а також визначають облікові оцінки як грошові суми у фінансових звітах щодо яких є невизначеність в оцінці. Різниця важлива, оскільки зміни в обліковій політиці зазвичай передбачають ретроспективне перерахування, а зміни в облікових оцінках застосовують перспективно. Також поправки до МСФЗ 8 описують взаємозв'язок між обліковою політикою та оцінками, зазначаючи, що підприємство визначає облікову оцінку для досягнення встановленої мети.

Зміни до МСБО 12 «Податки на прибуток», документ «Відкладений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникає в результаті однієї операції». Зміни уточнюють, як підприємства повинні враховувати відкладені податки на такі операції, як оренда, та зобов'язання, пов'язані з виведенням з експлуатації. Тепер всі суб'єкти господарювання мають визнавати відстрочений податковий актив та відстрочене податкове зобов'язання щодо тимчасових різниць, що виникають під час первісного визнання оренди, та зобов'язання, пов'язані з виведенням з експлуатації.

Також у червні 2023 року Рада МСФЗ (IFRS) опублікувала Міжнародну Податкову Реформу – Типові правила другого компонента (поправки до МСФЗ (IAS) 12). Ці зміни визначають особливості обліку та розкриття інформації про податки на прибуток, що виникають внаслідок впровадження типових правил, опублікованих Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР). Поправки вводять тимчасове обов'язкове виключення обліку відстрочених податків, що виникають у результаті впровадження типових правил другого компонента. А також описують цільові вимоги до розкриття інформації, щоб допомогти інвесторам краще зрозуміти ризики компанії з податку на прибуток, пов'язані з реформою, особливо на момент введення та набрання чинності відповідним законодавством.

Наступні стандарти, поправки та інтерпретації до існуючих стандартів були опубліковані (випущені), але не набрали чинності станом на 31 грудня 2023 року:

	Вступає в силу для звітних періодів, що починаються з або після:
Поправки до МСБО 1 «Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних» (як частина проекту з розробки щорічних удосконалень МСФЗ за період 2010-2012 років).	01 січня 2024 року
Поправки до МСБО (IAS) 1 – «Непоточні зобов'язання з умовами».	01 січня 2024 року
Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 – «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді»	01 січня 2024 року
МСФЗ (IFRS) S1 «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком»	01 січня 2024 року
МСФЗ (IFRS) S2 «Розкриття інформації, пов'язаної зі зміною клімату»	01 січня 2024 року
Зміни до МСФЗ (IAS) 7 та МСФЗ (IFRS) 7 — «Угоди про фінансування постачальника»	01 січня 2024 року

Керівництво Компанії очікує, що застосування даних стандартів та поправок не матиме суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Компанії.

5 Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у фінансовій звітності

5.1. Доходи та витрати

5.1.1. Виручка за договорами з покупцями та собівартість продажів

Напрямки діяльності	Дохід		Собівартість		Прибуток	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Реалізація готової продукції:	14 643 896	10 225 487	13 028 490	8 960 825	1 824 444	1 264 666
Олія нерафінована наливом	9 330 055	6 414 290	8 580 481	5 759 655	749 573	654 636
Олія рафінована і бутильована	2 185 132	2 250 093	1 675 468	1 528 902	509 663	721 191
Продукти очищення	3 087 287	1 544 973	2 751 884	1 656 785	335 404	-111 811
Лецитин	41 423	16 131	20 656	15 483	20 767	64 648
Реалізація товарів:	571 862	3 293 813	701 433	3 346 392	-129 570	-52 579
Масляні культури	99 697	2 201 261	95 011	2 367 704	4 686	-166 441
Зернові культури	472 166	1 092 552	606 422	978 688	-134 256	113 866
Інші	544	-	1 404	-	-860	-
Реалізація послуг	88 187	132 887	109 323	122 487	-21 136	10 401
Разом	15 304 490	13 652 187	13 840 650	12 429 704	1 463 840	1 222 488

Всі доходи Компанії визнаються в момент часу. Нижче наведено розподіл доходу Компанії на дохід від зовнішніх та внутрішніх клієнтів станом на кінець 2022 та 2023 року :

	2023	2022
Європа	12 509 568	11 694 855
Україна	1 503 621	1 523 365
Азія	1 221 814	374 528
Інші	69 486	59 439
Всього	15 304 490	13 652 187

Протягом цього періоду експортні продажі становили 85,67% від загальних зовнішніх продажів (2022 р.: 88,84%). За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року, дохід від найбільшого клієнта, а саме, пов'язаної сторони - Bunge SA, становив приблизно 70,52% від загального доходу (за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, дохід від Bunge SA становив 60,27% від загального доходу).

5.1.2. Адміністративні витрати

	2023	2022
Заробітна плата	106 705	111 505
ІТ Консультації	411	68 300
Амортизація	44 612	40 074

Витрати на ЄСВ	13 917	13 884
Послуги з корпоративного управління	1 678	11 043
Амортизація активів з права користування	7 632	8 663
Витрати на страхування робітників	6 701	4 789
Витрати на оренду	4 383	4 021
Послуги сторонніх організацій	1 852	1 482
Аудит	1 234	1 414
Витрати на відрядження	2 268	1 199
Витрати на конференції та збори	-	18
Інші	13 919	11 822
Разом	205 312	278 214

5.1.3. Витрати на збут

	2023	2022
Транспортні та логістичні послуги	743 810	593 305
Заробітна плата	145 508	162 968
Витрати на оренду	122 016	99 274
Роялті	73 016	67 049
Амортизація	26 908	26 608
Витрати на ЄСВ	26 444	24 183
Амортизація активів з права користування	11 970	10 340
Маркетингові послуги та послуги з просування товарів	12 894	10 049
Витрати на ПММ	5 877	6 509
Витрати на ремонт та обслуговування ОЗ	9 754	6 498
Послуги сторонніх організацій	2 150	3 612
Витрати на відрядження	2 772	861
Витрати на страхування робітників	2 251	-
Інші	92	40
Разом	1 185 462	1 011 296

5.1.4. Інші операційні доходи

	2023	2022
Прибуток від операційної курсової різниці	256 473	915 649
Прибуток від реалізації іноземної валюти	81 465	244 153
Дохід від операційної оренди активів	100 128	105 927
Отримані штрафи за господарськими договорами	5 354	18 111
Дохід від списання кредиторської заборгованості	8 404	4 535
Прибуток від реалізації інших оборотних активів	1 259	3 852
Відсотки банку за поточними рахунками	2 789	163
Дохід від розформування резерву на знецінення запасів	-	-
Відшкодування страхової компанії	-	-
Дохід від розформування резерву з ПДВ	191 217	-
Дохід від розформування резерву на знецінення запасів	1 195 565	-
Інші доходи	690	13
Разом	1 843 344	1 292 403

5.1.5. Інші операційні витрати

	2023	2022
Резерв на знецінення запасів	-	1 277 624
Витрати на резерв на зобов'язання з ПДВ	-	161 632
Амортизація інших необоротних активів	87 514	92 225

Витрати на матеріальну допомогу	9 955	38 453
Списання сумнівних та безнадійних боргів	43 249	38 244
Штрафи	35 812	32 327
Збиток від реалізації іноземної валюти	66 615	-
Збиток від реалізації необоротних активів	3 343	-
Інші витрати	3 773	3 571
Разом	250 260	1 644 076

5.1.6. Інші доходи

	2023	2022
Прибуток від операцій з деривативами	-	75 468
Прибуток від реалізації фінансових інвестицій	-	2 406
Прибуток від відновлення корисності активів	-	-
Прибуток від хеджування валютних ризиків	-	-
Прибуток від переоцінки фінансових інвестицій	44 600	-
Разом	44 600	77 874

5.1.7. Інші витрати

	2023	2022
Витрати від неопераційної курсової різниці	-	600 622
Втрати від переоцінки фінансових інвестицій	31 200	187 950
Втрати від реалізації фінансових інвестицій	37 255	-
Втрати від операцій із хеджування валютних ризиків	-	7 413
Збиток від операцій з деривативами	2 284	-
Разом	70 740	795 985

5.1.8. Фінансові доходи та витрати

Фінансові доходи включають суми доходів, отриманих від отримання відсоткової винагороди та від операцій з дисконтними облігаціями. За 2023 рік фінансові доходи склали 84 167 тис. грн. За 2022 рік фінансові доходи склали 188 864 тис. грн.

Витрати з фінансування включають проценти за кредитами та банківськими овердрафтами, а також відсотки за фінансовою орендою:

	2023	2022
Проценти по кредитах та банківських овердрафтах	755 551	1 101 546
Відсотки за фінансову оренду	2 933	3 072
Інші фінансові витрати	108	205
Разом	758 592	1 104 823

5.1.9. Витрати на винагороди працівникам

	2023	2022
Заробітна плата, в тому числі у складі:		
Витрат на збут	145 507	162 968
Адміністративних витрат	106 705	111 505
Пенсійні витрати, в тому числі у складі:		
Витрат на збут	26 444	24 183
Адміністративних витрат	13 917	13 884
Разом	292 573	312 540

Стан заборгованості по виплатам персоналу:

	2023	2022
Заборгованість перед персоналом	18	42
Разом	18	42

5.2. Дохід (витрати) з податку на прибуток

Податковим кодексом України встановлена базова ставка податку на прибуток в розмірі 18%, і вона є незмінною протягом 2023 року.

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Компоненти витрат по податку на прибуток Компанії за роки, що закінчилися 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2023, включають:

	2023	2022
Прибуток (збиток) до оподаткування	965 583	(2 052 770)
Ставка %	18%	18%
Поточний податок	-	-
Зміни у відстрочених податках	(190 792)	237 489
Коригування поточного податку згідно ст 39 ПКУ	(225)	(5 597)
Дохід (витрати) по податку на прибуток	(191 017)	231 892

Відстрочений податковий актив станом на 31.12.2023 року

	Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування через сукупний дохід
Виробничі запаси	43 671	-	-
Інші необоротні активи	1 170	-	-
Основні засоби	10 741	-	-
ДЗ за розрахунками за виданими авансами	3 113	-	-
Резерв на знецінення ДЗ	19 191	-	-
Поточні забезпечення	24 248	-	-
Резерв на ПДВ	6 424	-	-
Інша поточна ДЗ	(783)	-	-
Інші оборотні активи	423	-	-
Всього	108 198	-	-
Загалом відстрочений податковий актив	108 198	-	-

Відстрочений податковий актив станом на 31.12.2022 року

	Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування	Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування через сукупний дохід
Виробничі запаси	259 806	-	-
Інші необоротні активи	9 341	-	-
Основні засоби	9 177	-	-
ДЗ за розрахунками за виданими авансами	6 793	-	-
Резерв на знецінення ДЗ	5 701	-	-
Поточні забезпечення	4 707	-	-
Резерв на ПДВ	2 783	-	-

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»

Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату

Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інше)

Інша поточна ДЗ	186	-	-
Інші оборотні активи	496	-	-
Всього	298 990	-	-
Загалом відстрочений податковий актив	298 990	-	-

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»
Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату
Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інакше)

5.3. Основні засоби

Рух основних засобів за 2022-2023 рік був наступним:

	Земля	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Комп'ютерне обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прибори та інвентар	Інші основні засоби	Капітальні інвестиції	Авансові платежі за основні засоби	Всього
Первісна вартість на 01 січня 2022	31 632	467 844	816 879	33 446	15 889	49 523	7 887	54 091	25	1 477 216
Надходження	-	16 340	20 734	2 224		1 279	2 401	17 290	3 111	63 379
Вибуття	-		(1 183)	(3 598)		(305)	(760)	(40 576)		(46 422)
На 31 грудня 2022	31 632	484 184	836 430	32 072	15 889	50 497	9 528	30 805	3 136	1 494 173
Надходження	-	2 728	20 278	3 580	-	4 887	3 636	113 321	36 577	185 007
Вибуття	-	(335)	(1 366)	(3 830)	-	(1 641)	(1 533)	(42 492)	(38 850)	(90 047)
На 31 грудня 2023	31 632	486 577	855 342	31 822	15 889	53 743	11 631	101 634	863	1 589 133
Накопичена амортизація на 01 січня 2022	-	(149 190)	(337 638)	(23 510)	(8 762)	(35 538)	(7 887)	-	-	(562 525)
Амортизаційні нарахування за період	-	(26 485)	(78 908)	(4 461)	(1 145)	(4 457)	(2 401)	-	-	(118 276)
Вибуття	-		1 183	3 596		305	760	-	-	5 844
На 31 грудня 2022	-	(175 675)	(415 363)	(24 794)	(9 907)	(39 690)	(9 528)	-	-	(674 957)
Амортизаційні нарахування за період	-	(26 106)	(74 091)	(4 461)	(1 145)	(3 817)	(3 636)	-	-	(113 256)
Вибуття	-	335	1 366	3 814	-	1 641	1 533	-	-	8 689
На 31 грудня 2023	-	(201 446)	(488 088)	(25 441)	(11 052)	(41 866)	(11 631)	-	-	(779 524)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2022	31 632	308 509	421 067	7 278	5 982	10 807	-	30 805	3 136	819 216
станом на 31 грудня 2023	31 632	285 131	367 254	6 381	4 837	11 877	-	101 634	863	809 609

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів на дату балансу складає 227 583 тис. грн., на 31.12.2022 року – 179 485 тис. грн.

У заставі станом на 31.12.2023 перебувають основні засоби під забезпечення позик балансовою вартістю 9 868 тис. грн., на 31.12.2022 року – 11 154 тис. грн.,. Передавати в заставу основні засоби для забезпечення отриманих позик і кредитів вимагає практика кредитування. Станом на 31.12.2023 р. знецінених об'єктів немає.

5.4. Оренда

Станом на 31.12.2023 року Компанія як орендар орендує нерухоме та рухоме майно (приміщення, обладнання, автотранспорт та інше рухоме майно). В 2023 році Компанією продовжено окремі договори оренди на договірних умовах. Строки договорів до 3-х років. За діючими договорами оренди амортизація відноситься до відповідних витрат прямолінійним методом.

Компанією як Орендарем застосовано середньозважену ставку дисконтування, що у 2023 році складає - 28%, у 2022 році складала – 21,5%. Нижче представлена балансова вартість визнаних активів (приміщень та обладнання) в формі права користування та її зміни протягом періоду:

	31.12.2023	31.12.2022
Початок періоду	11 362	21 258
Приріст	18 430	9 613
Вибуття	(6 477)	(3 702)
Вибуття амортизації	5 570	3 196
Витрати на амортизацію	(19 601)	(19 003)
На кінець періоду	9 284	11 362

Нижче представлена балансова вартість зобов'язань з оренди (включених до складу процентних кредитів і позик) і їх зміни протягом періоду:

	31.12.2023	31.12.2022
Початок періоду	13 567	25 474
Приріст	18 430	9 613
Нарахування процентів (примітка 5.1.8)	2 933	3 072
Платежі	(24 768)	(24 592)
На кінець періоду	10 163	13 567

	31.12.2023	31.12.2022
Довгострокові	0	752
Короткострокові	10 145	12 815
Разом	10 163	13 567

Аналіз строків погашення зобов'язань з оренди поданий у Примітці 6.3. Нижче представлені суми, визнані у складі прибутку або збитку:

	31.12.2023	31.12.2022
Витрати по короткостроковій оренді, що визнані у складі витрат на продаж (примітка 5.1.3)	(122 016)	(99 274)
Витрати по амортизації активів у формі права власності (примітки 5.1.2 та 5.1.3)	(19 602)	(19 003)
Процентні витрати по зобов'язанням з оренди (примітка 5.1.8)	(2 933)	(3 072)
Витрати по короткостроковій оренді, що визнані у складі адміністративних витрат (примітка 5.1.2)	(4 383)	(4 021)
Разом	(148 934)	(125 370)

5.5. Нематеріальні активи

Зміни в нематеріальних активах за рік, що закінчився 31 грудня 2023 представлені наступним чином:

	ПЗ та ліцензії	Інші НМА	НМА, які не введені в експлуатацію	Всього
Первісна вартість				
На 01 січня 2022	189 582	5 589	34 749	229 920
Придбання	41 314	5 234	49 232	95 780
Вибуття	(25)	(40)	(46 548)	(46 613)
На 31 грудня 2022	230 871	10 783	37 433	279 087
Придбання	37 537		172 183	209 720
Вибуття	(1 541)		(37 537)	(39 078)
На 31 грудня 2023	266 867	10 783	172 079	449 729
Накопичена амортизація				
На 01 січня 2022	(141 598)	(4 788)	-	(146 386)
Амортизаційні нарахування за період	(37 988)	(2 685)	-	(40 673)
Вибуття	25	39	-	64
На 31 грудня 2022	(179 561)	(7 434)	-	(186 995)
Амортизаційні нарахування за період	(43 095)	(2 682)	-	(45 778)
Вибуття	1 541		-	1 541
На 31 грудня 2023	(221 115)	(10 116)	-	(231 231)
Чиста балансова вартість				
На 31 грудня 2022	51 310	3 349	37 433	92 092
На 31 грудня 2023	45 752	667	172 079	218 498

Первісна вартість повністю амортизованих нематеріальних активів станом на 31.12.2023 року становить 13 230 тис. грн. (31.12.2022 р. – 9 428 тис. грн.).

5.6. Інші фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються на балансі Компанії станом на 31.12.2023 року, є фінансовими інструментами, які класифікуються як такі, що оцінюються за історичною собівартістю, та являють собою частку у статутному капіталі підприємств-резидентів та підприємств-нерезидентів.

Фінансові інвестиції	2023		2022	
	Доля володіння у %	Місце ведення діяльності	Доля володіння у %	Місце ведення діяльності
ТОВ «Елеватортрейд»	99%	Україна	99%	Україна
ПРАТ з П «ДООЗ»	5,69%	Україна	5,69%	Україна
ТОВ «Дакса Бунге Україна»	0,01%	Україна	0,01%	Україна

У таблиці нижче показані зміни балансової вартості інвестицій Компанії станом на 31 грудня:

Фінансові інвестиції	31.12.2023	31.12.2022
Балансова вартість на 01 січня	10 790	10 790
Зміни протягом року	-	-
Балансова вартість на 31 грудня	10 790	10 790

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»
Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату
Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інше)

Фінансові інвестиції	31.12.2023	31.12.2022
ТОВ «Елеватортрейд» - інвестиція в капіталі	9 011	9 011
ПРАТ з П «ДООЗ» - інвестиції в акції	1 778	1 778
ТОВ «Дакса Бунге Україна» - інвестиція в капіталі	1	1
Всього	10 790	10 790

Для цілей цієї фінансової звітності інвестиція в дочірню компанію ТОВ «Елеватортрейд» обліковується за собівартістю придбання за мінусом зменшення корисності.

Компанія не має істотного впливу - можливості участі в ухваленні рішень стосовно фінансової та операційної політики ПРАТ з П «ДООЗ» та ТОВ «Дакса Бунге Україна» - відповідно, ці інвестиції не вважаються інвестиціями в асоційовані підприємства. Компанія обліковує ці довгострокові фінансові інвестиції за собівартістю придбання за мінусом зменшення корисності.

Станом на 31 грудня 2023 та 2022 років жодних збитків від зменшення корисності цих інвестицій не було визнано у цій фінансовій звітності.

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»
Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчується на цю дату
Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інакше)

5.7. Довгострокова дебіторська заборгованість та поточні фінансові інвестиції

Довгострокова дебіторська заборгованість та поточні фінансові інвестиції представлені державними облігаціями за внутрішніми запозиченнями. Облігації внутрішньої державної позики (далі - ОВДП) - державні цінні папери, що розміщуються виключно на внутрішньому ринку з відсотковими ставками від 9,79% до 15,84% (у 2022 році від 9,79% до 16,06%).

Компанія утримує ОВДП як з метою продажу, так і з метою отримання грошових потоків (процентів).

Зміни в ОВДП за 2023 рік представлені наступним чином:

ОВДП	Валюта	Відсоткова ставка, %	Дата погашення	Вартість на 01.01.2023	Надходження	Переоцінки	Вибуття	Рекласифікації	Вартість на 31.12.2023
Довгострокові фінансові інвестиції									
UA4000204150	UAH	15,84%	26.02.2025	519 750	-	-	-519 750	-	-
UA4000207518	UAH	9,79%	26.05.2027	379 600	-	10 400	-	-	390 000
Всього Довгострокові фінансові інвестиції				899 350	-	10 400	-519 750	-	390 000
Поточні фінансові інвестиції									
UA4000206460	UAH	11,67%	22.11.2023	47 000	-	3 000	-	-50 000	-
Всього Поточні фінансові інвестиції				47 000	-	3 000	-	-50 000	-
Всього фінансові інвестиції				946 350	-	13 400	-519 750	-50 000	390 000

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»
Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату
Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інакше)

Зміни в ОВДП за 2022 рік представлені наступним чином:

ОВДП	Валюта	Відсоткова ставка, %	Дата погашення	Вартість на 01.01.2022	Надходження	Переоцінки	Вибуття	Рекласифікації	Вартість на 31.12.2022
Довгострокові фінансові інвестиції									
UA4000204150	UAH	15,84%	26.02.2025	599 500	-	(79 750)	-	-	519 750
UA4000207518	UAH	9,79%	26.05.2027	462 800	-	(83 200)	-	-	379 600
UA4000200885	UAH	15,97%	19.04.2023	415 935	-	-	-	(415 935)	-
UA4000206460	UAH	11,67%	22.11.2023	50 000	-	-	-	(50 000)	-
Всього Довгострокові фінансові інвестиції				1 528 235	-	(162 950)	-	(465 935)	899 350
Поточні фінансові інвестиції									
UA4000206460	UAH	11,67%	22.11.2023	-	-	(3 000)	-	50 000	47 000
UA4000204572	UAH	16,06%	03.08.2022	510 000	-	(10 000)	(500 000)	-	-
UA4000200885	UAH	15,97%	19.04.2023	-	-	(8 000)	(407 935)	415 935	-
UA4000218325	UAH	11,20%	20.07.2022	400 000	-	(4 000)	(396 000)	-	-
Всього Поточні фінансові інвестиції				910 000	-	(25 000)	(1 303 935)	465 935	47 000
Всього фінансові інвестиції				2 438 235	-	(187 950)	(1 303 935)	-	946 350

5.8. Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені у вигляді ПДВ до відшкодування, що має довгостроковий характер:

	31.12.2023	31.12.2022
ПДВ не відшкодований – довгостроковий	32 490	259 479
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ	(6 498)	(51 896)
Всього ПДВ – довгостроковий	25 992	207 583

5.9. Запаси

Інформація щодо змін у складі товарно-матеріальних запасів:

	31.12.2023	31.12.2022
Сировина	848 608	1 290 120
Товари для перепродажу	35 128	505 044
Готова продукція	601 115	379 187
Напівфабрикати	503 376	340 648
Пакувальні матеріали	52 317	77 162
Резерв на знецінення	(242 618)	(1 443 363)
Разом	1 797 925	1 148 798

Внаслідок військової агресії Росії проти України, частина запасів Компанії станом на 31.12.2022 перебувала на відповідальному зберіганні у третіх сторін, та знаходилась в районі активних бойових дій, на окупованих територіях або доступ до запасів був тимчасово обмежений. З огляду на ситуацію, станом на 31 грудня 2022 року Компанією було нараховано резерв на знецінення запасів в розмірі 100% балансової вартості запасів - 1 432 940 тис. грн., в тому числі на сировину: 991 680 тис. грн., готову продукцію: 209 037 тис. грн. та товари: 232 223 тис. грн. Крім того, за результатами аналізу ринкової вартості та ринкових умов щодо потенційних цін реалізації товарно-матеріальних запасів визнано резерв на знецінення для категорії запасів «Сировина» та «Пакувальні матеріали» у сумі 5 996 тис. грн. та «Готова продукція» у сумі 4 427 тис. грн. Витрати на формування резерву відображено у складі інших операційних витрат.

Протягом 2023 року Компанія отримала доступ до частини запасів, у зв'язку з чим резерв був частково розформований у розмірі 1 195 565 тис. грн в тому числі: на сировину у розмірі 754 305 тис. грн., готову продукцію на 209 037 тис. грн. та товари на 232 223 тис. грн. Крім того був розформований резерв на знецінення для категорії запасів «Готова продукція» у сумі 4 427 тис. грн та розформований резерв на знецінення для категорій запасів «Сировина» та «Пакувальні матеріали» у сумі 5 996 тис. грн. За результатами проведеного у 2023 році аналізу ринкової вартості та ринкових умов щодо потенційних цін реалізації товарно-матеріальних запасів було визнано резерв на знецінення для категорії запасів «Пакувальні матеріали» у сумі 5 243 тис. грн. Результати продажу відображені у відповідних статтях доходів, витрат, собівартості, інших операційних витратах в обліку Компанії.

Станом на 1 січня 2023 року та на 31 грудня 2023 року Компанія не має запасів, переданих як застава для гарантії виконання зобов'язань.

5.10. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість покупців має наступний вид:

	31.12.2023	31.12.2022
Торгова дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість від пов'язаних осіб	7 358 147	2 756 646
Торгова дебіторська заборгованість від непов'язаних осіб	162 022	122 737
Резерв на очікувані кредитні збитки	(106 620)	(31 674)
Всього торгова дебіторська заборгованість	7 413 549	2 847 709
Інша дебіторська заборгованість		
Фінансова допомога видана пов'язаним особам	4 500	-
Відсотки нараховані до отримання	4 475	34 144
Інша короткострокова дебіторська заборгованість	39 560	16 766
Розрахунки з Фондом соціального страхування	-	772
Резерв на покриття збитків від знецінення іншої дебіторської заборгованості	-148	(1 034)
Всього інша дебіторська заборгованість	48 387	50 648
Торгова та інша дебіторська заборгованість	7 461 936	2 898 357

За період, що закінчився 31 грудня 2023 року, середній період кредитування з продажу готової продукції та товарів становив 28 днів (за період, що закінчився 31 грудня 2022 року: 22 дні). Відсотки на непогашені залишки дебіторської заборгованості не нараховуються.

У складі резерву на очікувані кредитні збитки за основною діяльністю у 2023 році відбулися такі зміни:

	31.12.2023	31.12.2022
На початок року	(31 674)	(27 318)
Розформування резерву	31 674	27 318
Відрахування до резерву	(106 619)	(31 674)
На кінець року	(106 619)	(31 674)

Всі прострочені суми, за якими не створено резервів на знецінення, вважаються такими, що будуть повернуті. Вся дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість деномінована в гривнях та іноземній валюті (доларах США, євро).

Нижче поданий аналіз торгової дебіторської заборгованості за основною діяльністю за кредитною якістю:

	31.12.2023	31.12.2022
0-60 днів	4 586 657	997 738
61-90 днів	1 016 727	337 844
91-120 днів	1 163 530	255 017
більше 120 днів	750 460	1 279 703
більше 360 днів	2 796	9 081
Разом	7 520 170	2 879 383

Основними дебіторами Компанії є:

	31.12.2023	31.12.2022
BUNGE SA	6 769 810	1 302 728
BUNGE ASIA PTE LTD	338 700	133 672
BUNGE (SHANGHAI) MANAGEMENT CO LTD	167 858	-
BUNGE NETHERLANDS BV	29 903	-
BUNGE POLSKA SP ZOO	24 713	184 039
MZIURI LTD	11 231	-
BUNGE ZRT	-	826 301
BUNGE ROMANIA SRL	-	287 010
KONINKLIJKE BUNGE BV	-	12 258
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОЛІЙНОЕКСТРАКЦІЙНИЙ ЗАВОД ПРАТ	20 754	10 613
ТОВ "ЄВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТНА СТИВІДОРНА КОМПАНІЯ"	6 392	20
СІЛЬПО-ФУД ТОВ	39 698	49 463
ФОРА ТОВ	10 992	13 194
МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА	5 637	11 436
ОМЕГА ТОВ	7 717	5 292
ЕКО ТОВ	4 373	5 245
ТОВ "АТБ - МАРКЕТ"	14 200	4 862
САНДОРА ТОВ	18 472	-
Інші	49 719	33 250
Разом	7 520 169	2 879 383

5.11. Аванси видані

	31.12.2023	31.12.2022
Аванси видані постачальникам за послуги та інші матеріали	56 827	20 874
Аванси видані постачальникам за товари і сировину	32 896	33 354
Витрати майбутніх періодів	5 228	4 465
Резерв на покриття збитків від знецінення авансів виданих ПДВ з авансів виданих постачальникам	(3 900)	(34 737)
	(13 392)	(3 002)
Всього	77 660	20 954

У складі резерву на покриття збитків від знецінення за авансами у 2023 році відбулися такі зміни:

	31.12.2023	31.12.2022
На початок року	(34 737)	(1 252)
Розформування резерву	34 737	1 252
Відрахування до резерву	(3 890)	(34 737)
На кінець року	(3 890)	(34 737)

5.12. Податки до відшкодування на інші передоплати по податкам, окрім податку на прибуток

	31.12.2023	31.12.2022
ПДВ до відшкодування- поточний	713 820	309 186

ПДВ за неотриманими податковими накладними	227 648	42 596
Переоплати по інших податках	-	-
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ за неотриманими податковими накладними	(2 352)	(2 755)
Резерв на покриття збитків від знецінення ПДВ поточного	(35 691)	(15 459)
Податки до відшкодування та інші передоплати по податкам окрім податку на прибуток	903 425	333 568

5.13. Інші фінансові активи та інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові активи та зобов'язання включають в себе інструменти хеджування (актив від хеджування – 0 (нуль) тис. грн., станом на 31.12.2022 р. – 0 тис. грн.) та довільні фінансові інструменти – деривативи по відкритим контрактам на купівлю та продаж.

Деривативи (довільні фінансові інструменти)

	31.12.2023	31.12.2022
Відкриті контракти на покупку товарів		
Кукурудза	-	-
Пшениця 3 кл	-	-
Всього по відкритим контрактам на покупку	-	-
Відкриті контракти на продаж товарів		
Пшениця 2 кл	-	3 840
Пшениця 3 кл	-	-
Пшениця 4 кл	-	-
Ячмінь	-	-
Соя без ГМО	1 555	-
Кукурудза	-	-
Всього по відкритим контрактам на продаж	1 555	3 840
Актив від деривативів	1 555	3 840
Зобов'язання від деривативів	-	-

5.14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 1 січня 2023 року та 31 грудня 2023 року грошові кошти та їх еквіваленти деноміновані в гривнях та іноземній валюті (доларах США, євро). Усі кошти на банківських рахунках не прострочені та не знецінені. Згідно з національною шкалою кредитні рейтинг всіх банків, у яких Компанія мала відкриті рахунки, станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року був на найвищому рівні - uaAAA.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на поточних рахунках банків та у касі:

	31.12.2023	31.12.2022
Грошові кошти на рахунках у банках	3 776	14 370
Каса	-	1
Всього	3 776	14 371

За валютою:

	31.12.2023	31.12.2022
Гроші на банківських рахунках в іноземній валюті	1 737	14 251
Гроші на банківських рахунках в національній валюті	2 039	119
Каса в національній валюті	-	1
Разом	3 776	14 371

5.15. Зареєстрований капітал

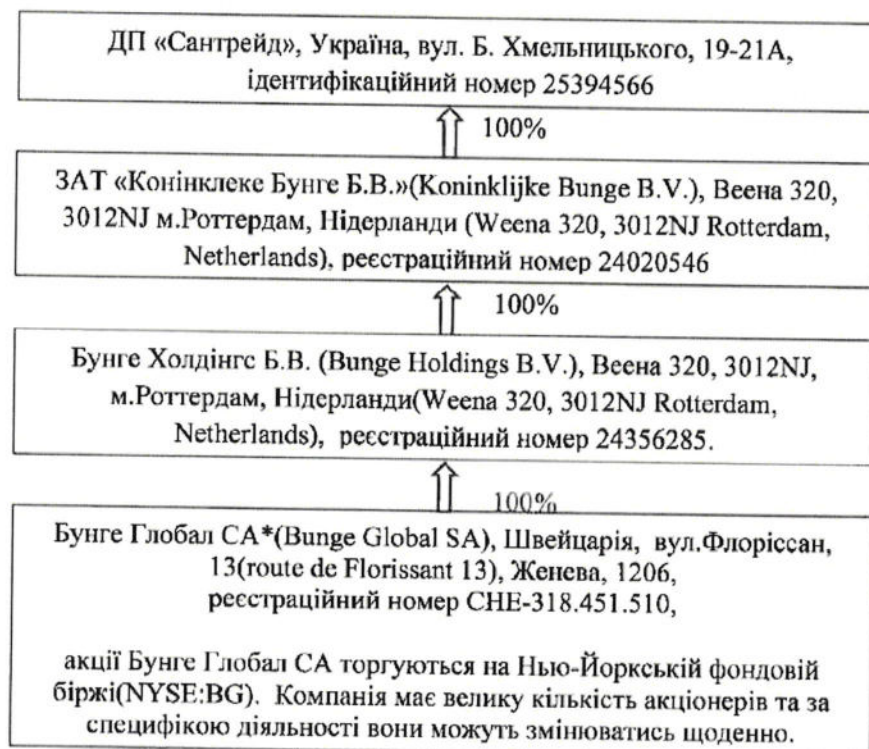
Для забезпечення діяльності Компанії учасниками, за рахунок своїх грошових коштів створено статутний капітал у розмірі 8 500 100 гривень 00 копійок.

Учасники	31.12.2023		31.12.2022	
	Сума	Частина володіння, %	Сума	Частина володіння, %
«Конінклеке Бунге Б.В.» (Нідерланди)	8 500	100,00	8 500	100,00
Всього	8 500	100,00	8 500	100,00

1 листопада 2023 року Сент-Луїс, Міссурі — Bunge (NYSE: BG) повідомила, що завершила перенесення місця реєстрації холдингової компанії своєї групи з Бермудських островів до Швейцарії. У зв'язку з редоміліляцією станом на дату випуску цієї фінансової звітності холдинговою компанією групи Bunge є швейцарська корпорація Bunge Global SA. Bunge продовжує котируватися виключно на Нью-Йоркській фондовій біржі під тикером «BG», а Bunge Global SA продовжуватиме звичайний курс Bunge у глобальному бізнесі. Головний офіс розташований за адресою Route De Florissant 13, Geneva, 1206, Switzerland.

Схематичне зображення структури власності Компанії станом на 31 грудня 2023 наведено нижче

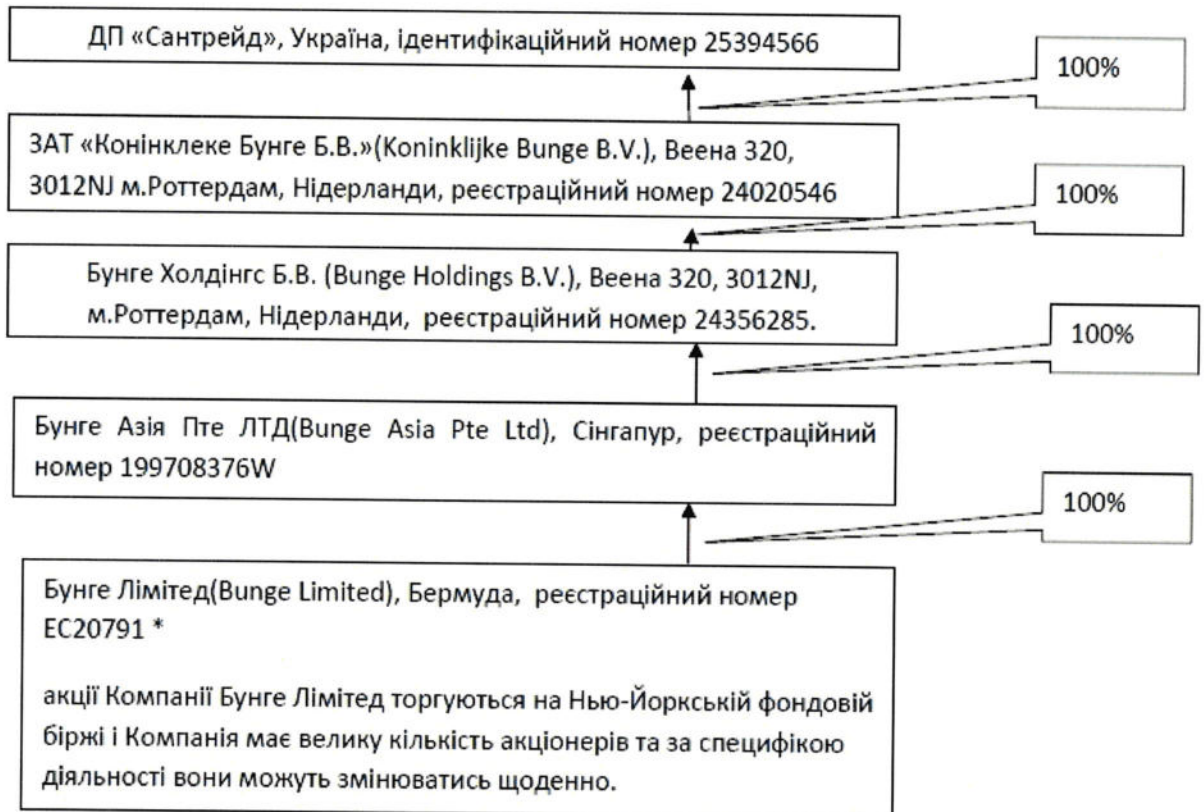
Схематичне зображення структури власності ДП «САНТРЕЙД»

* - відсутні кінцеві бенефіціарні власники (контролери)

Схематичне зображення структури власності Компанії станом на 31 грудня 2022 року наведено нижче :

Схематичне зображення структури власності ДП «САНТРЕЙД»

* - відсутні кінцеві бенефіціарні власники (контролери)

5.16. Позикові кошти

6. Структура заборгованості Компанії має наступний вигляд:

	31.12.2023	31.12.2022
Кредити:		
від пов'язаних сторін	1 786 662	1 671 516
від інших сторін (банківські установи)	4 265 219	4 015 700
Нараховані відсотки (Примітка 5.17)		
від пов'язаних сторін	10 008	301
від інших сторін (банківські установи)	35 203	37 291
Разом	6 097 092	5 724 808

Процентні ставки, за якими надані кредитні кошти, відповідають ринковим за аналогічними кредитними інструментами та знаходяться в діапазоні від 14,0% до 21,5% на термін до 12 місяців (від 2,3% до 24,6% в 2022 році) та 7% за довгостроковими позиками.

Справедлива вартість позикових коштів Компанії, у тому числі від пов'язаних сторін, приблизно рівна їх балансовій вартості.

По термінам повернення кредити класифікуються:

	31.12.2023	31.12.2022
Кредити:	6 051 881	5 687 216
Довгострокові кредити	1 786 662	1 671 516
Короткострокові кредити	4 265 219	4 015 700
Нараховані відсотки (Примітка 5.17):	45 211	37 592
Разом	6 097 092	5 724 808

З метою забезпечення надійності та стабільності функціонування банківської системи в період запровадження воєнного стану Національним банком України (НБУ) було прийнято постанову «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» № 18 від 24.02.2022 року. Так, операції резидентів із обслуговування зовнішнього боргового фінансування опинилися під заборобою. Проте, з часом НБУ послаблював обмеження, дозволяючи погашення процентів при дотриманні певних умов або визначаючи коло кредиторів, виплати на користь яких дозволені. Проте, оскільки валютні боргові зобов'язання Компанії не підпадають під зазначені критерії дозволених операцій – відповідно існує висока невизначеність щодо термінів пом'якшення валютних обмежень та погашення отриманого кредиту, а також враховуючи той факт, що договірний термін погашення суми усіх траншів за контрактом з нерезидентом настає у 2026 році - тому, управлінський персонал класифікує та визнає у фінансовій звітності кредит від пов'язаних сторін у сумі 1 671 516 тис. грн. як довгостроковий кредит, таким, за яким дата погашення не настане в 2024 році та враховуючи вищевикладене - поточна частина довгострокового зобов'язання за таким кредитом не виділяється.

У випадках отримання, згідно з умовами кредитних договорів, позикових коштів траншами та враховуючи високу невизначеність щодо термінів погашення отриманого кредиту Компанія вважає банківські кредити такого типу короткостроковими, а будь-які витрати, пов'язані з його залученням та обслуговуванням, окрім процентних витрат, визнаються фінансовими витратами періоду в періоді формування документу (або у строки, передбачені договором) на їх оплату.

За валютою отримання кредити розподіляються:

	31.12.2023	31.12.2022
Кредити в національній валюті	4 265 219	4 015 700
Кредити в іноземній валюті, Тис. дол. США	47 039	45 709
гривневий еквівалент, тис. грн.	1 786 662	1 671 516
Нараховані відсотки в національній валюті	35 203	37 291
Нараховані відсотки в іноземній валюті Тис. дол. США	263	8
гривневий еквівалент, тис. грн.	10 008	301
Разом в гривневому еквіваленті	6 097 092	5 724 808

Узгодження зобов'язань, що пов'язані з фінансовою діяльністю:

	Кредити і позики	%	Всього
САЛЬДО НА 01.01.2023	5 687 216	37 592	5 724 808
Грошові потоки			
Надходження грошових потоків	126 424 251	-	126 424 251
Вибуття грошових потоків	(126 174 732)	-699 401	(126 874 133)

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»
Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату
Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інше)

Негрошові потоки			
Взаємозалік заборгованості (див. опис нижче)			
Нарахування відсотків (примітка 5.1.8)	-	699 401	699 401
Зміни, пов'язані з коливанням валютних курсів	66 608	7	66 615
САЛЬДО НА 31.12.2023	6 003 343	37 599	6 040 942

	Кредити і позики	%	Всього
САЛЬДО НА 01.01.2022	9 688 415	34 738	9 723 153
Грошові потоки			
Надходження грошових потоків	152 197 309		152 197 309
Вибуття грошових потоків	(154 132 126)	(996 598)	(155 128 724)
Негрошові потоки			
Взаємозалік заборгованості (див. опис нижче)	(2 769 098)	-	(2 769 098)
Нарахування відсотків (примітка 5.1.8)	-	1 101 546	1 101 546
Зміни, пов'язані з коливанням валютних курсів	597 038	3 584	600 622
Рекласифікація заборгованості при передачі прав від KONINKLIJKE BUNGE B.V. до Bunge SA (див. опис нижче)	105 678	(105 678)	
САЛЬДО НА 31.12.2023	5 687 216	37 592	5 724 808

Станом на 31 грудня 2023 року Компанія мала заборгованість за кредитним договором перед нерезидентом Bunge SA – 47 039 тис. USD, станом на 31 грудня 2022 року – перед Bunge SA в розмірі 45 709 тис. USD.

5.17. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова та інша кредиторська заборгованість має наступний вигляд:

	31.12.2023	31.12.2022
Торгова кредиторська заборгованість		
Кредиторська заборгованість від пов'язаних осіб	1 062 776	1 102 867
Торгова кредиторська заборгованість від непов'язаних осіб	406 932	86 850
Всього торгова кредиторська заборгованість	1 469 708	1 189 717
Інша кредиторська заборгованість та зобов'язання		
Зобов'язання з нарахування забезпечень на понесені витрати	486 563	463 622
Зобов'язання з нарахування забезпечень з оплати праці	93 519	104 968
Відсотки нараховані до погашення	45 211	37 592
Фінансова допомога отримана від пов'язаних осіб	7 830	7 830
Кредиторська заборгованість з оплати праці	-	42
Інша кредиторська заборгованість	41 139	15 436
Всього інша кредиторська заборгованість та зобов'язання	674 262	629 490
Торгова та інша кредиторська заборгованість та зобов'язання	2 143 971	1 819 207

Станом на 31 грудня 2022 року у складі зобов'язань з нарахування забезпечень на понесені витрати було визнано резерв з ПДВ на можливі втрати запасів на 213 154 тис. грн у межах податкових ставок, застосованих до них (14% для сільськогосподарської продукції, 20% - для продуктів переробки). Резерв

було нараховано на вартість запасів, до яких був обмежений доступ та на які Компанія визнала резерв у складі статті «Запаси». Протягом 2023 року резерв був частково розформований та станом на 31.12.2023 у складі зобов'язань з нарахування забезпечень на понесені витрати обраховується резерв з ПДВ у розмірі 38 281 тис. грн

Торгова кредиторська заборгованість за основними контрагентами:

	31.12.2023	31.12.2022
EUROPEAN TRANSPORT STEVEDORING	250 069	333 107
PJSC WITH FI DOEP	503 799	321 648
BUNGE SA	257 376	250 666
GREENTOUR-EX LLC	19 361	164 794
NEW EUROPEAN COMPANY LLC	21 687	23 519
ELEVATORTRADE LTD	8 529	8 501
ВІННИЦЬКИЙ ОЖК ПРАТ	-	8 367
ОЛІЯР ПП	-	7 968
МІГТРАНС ТОВ	-	5 377
КИРИЧЕНКО М ФГ	4 390	4 390
АГРОФІРМА ІМ.ДОВЖЕНКА ТОВ	34 979	-
ВОЛОЧИСК-АГРО ТОВ	32 868	-
АГРОФІРМА ДОБРОБУТ ТОВ	32 080	-
АГРОТЕМ ЗТК ТОВ	31 056	-
ПІДСЕРЕДНЄ ПРАТ	23 942	-
Інші	249 572	61 380
Разом	1 469 708	1 189 717

Інформація щодо зміни у зобов'язання з нарахування забезпечень з оплати праці:

	Забезпечення витрат на оплату праці
Баланс на 01.01.2022	78 030
Нарахування за рік	28 498
Використано протягом року	(1 560)
Сторнування резерву	-
Баланс на 31.12.2022	104 968
Нарахування за рік	33 863
Використано протягом року	45 311
Сторнування резерву	-
Баланс на 31.12.2023	93 520

Сума, що визнана в якості резерву, відображає найкращу розрахункову оцінку витрат, які необхідні на кінець звітного періоду для врегулювання існуючого зобов'язання. Загальна сума забезпечення на оплату праці складається із суми забезпечення витрат на відпустки та суми забезпечення витрат на оплату премій, що обумовлено умовами облікової політики.

Сума резерву із забезпечення витрат на відпустки складається з обов'язкових виплат, передбачених КЗпП, таких як оплата днів щорічної відпустки, компенсації днів невикористаної відпустки при звільненні.

Забезпечення на виплату відпусток створюється щомісячно станом на 30 число звітного місяця, на підставі даних про середньоденний заробіток працівників та кількості невикористаних днів відпустки

відповідно до методики розрахунку, що встановлена українським законодавством. Середньоденний заробіток розраховується виходячи із середньої кількості календарних днів за рік з урахуванням свят.

5.18 Аванси отримані

Попередні оплати отримані за основними контрагентами:

	31.12.2023	31.12.2022
BUNGE SA	3 461 369	-
INTER CONTINENT GROUP LTD	47 634	4 470
WIST SP Z O.O	28 791	201
BOHSALI FOODS SAL	16 332	-
ДЕЛЬТА ТД ТОВ	3 475	-
THREEPRO S.A.L (OFFSHORE)	2 809	-
GLOBAL STREAMS	2 711	-
LIDER TRADE IMP&EXP	1 917	2 104
@TRADE S.R.O.	779	52
INDYA FOODS PTY LTD	506	506
MOHAMED ALI ZAINAL ABDULL	501	-
TURNING FORTUNES PTE. LTD	491	-
PIBO TОВ	485	-
CANADIAN GRAIN INC.	385	-
SOUTH ATLANTIC FORWARDING	-	3 732
N.V SIMPEX INTERNATIONAL	-	1 860
MERCADEO DE ARTICULOS DE	-	1 595
ДОБРАДА ООО	-	811
AB LINAS AGRO	-	653
MILAN WORLDWIDE GENERAL T	-	126
GRAND WIN LTD	-	122
КРОНА ІМПУЛЬС ТОВ	-	36
Інші	135	75
Разом:	3 568 320	16 344

Уся кредиторська заборгованість деномінована у гривнях та іноземній валюті (долар, євро). Балансова вартість кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

6. Розкриття іншої інформації

6.1. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до визначення МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони» під пов'язаними сторонами Компанії, розуміються наступні контрагенти:

- підприємства, які прямо або побічно, через один або декілька посередників контролюють Компанію, контролюються Компанією, або разом з Компанією перебувають під загальним контролем (включаючи холдингові й дочірні Компанії, а також родинні дочірні Компанії);

- б) асоційовані Компанії – підприємства, на діяльність яких Компанія значно впливає і які, не є дочірніми Компанії або спільними підприємствами інвестора;
- в) приватні особи, які прямо або побічно володіють пакетом акцій із правом голосу й мають можливість значно впливати на діяльність Компанії, а також кожної, хто впливає або перебуває під впливом такої особи при веденні операцій з Компанією;
- г) ключовий управлінський персонал Компанії, тобто ті особи, які вповноважені й відповідальні за здійснення планування, керування й контролю над діяльністю Компанії, у тому числі директор Компанії, а також його найближчі родичі;
- д) підприємства, право голосу в яких належить прямо або побічно будь-якій особі, описаній в п. п. (с) або (д), або особі, на яку такі особи значно впливають. До них відносяться підприємства, що належать директорам або основним акціонерам Компанії, і підприємства, які мають спільного з Компанією, що звітує ключового члена керуючого органу;
- е) пенсійні фонди, що діють в інтересах співробітників Компанії.

У відношенні кожної можливої операції зі зв'язаною стороною до уваги приймалась сутність операції, а не тільки її правова форма.

Офіційний сайт Компанії BUNGE - <http://www.bunge.com/>

Станом на 31 грудня 2022 року та 31 грудня 2021 року материнською компанією Групи була Bunge Ltd., зареєстрована в Бермудах під реєстраційним номером EC20791. Головний офіс Компанії BUNGE був розташований в Уайт Плейнс, штат Нью-Йорк, США за адресою 50 Main Street, White Plains, New York 10606, USA.

1 листопада 2023 року Сент-Луїс, Міссурі — Bunge (NYSE: BG) повідомила, що завершила перенесення місця реєстрації холдингової компанії своєї групи з Бермудських островів до Швейцарії. У зв'язку з редоміліляцією станом на дату випуску цієї фінансової звітності холдинговою компанією групи Bunge є швейцарська корпорація Bunge Global SA. Bunge продовжує котируватися виключно на Нью-Йоркській фондовій біржі під тикером «BG», а Bunge Global SA продовжуватиме звичайний курс Bunge у глобальному бізнесі. Головний офіс розташований за адресою Route De Florissant 13, Geneva, 1206, Switzerland.

BUNGE веде бізнес в більш, ніж 30-ти країнах світу, в тому числі в Індії, Бразилії, Північній Америці, Європі. Чисельність працівників на понад 450 підприємствах, що належать Компанії, становить понад 30 тисяч осіб.

Перелік пов'язаних з Компанією осіб в Європі та Азії станом на 31 грудня 2023 та 2022 років наведено на схемі нижче*:

Пов'язані сторони можуть здійснювати операції, які не мали б місця між сторонніми Компаніями. Також можуть відрізнятися умови й суми транзакцій у порівнянні з аналогічними операціями між незв'язаними сторонами.

Компанія проводила протягом 2023 року ряд операцій між пов'язаними сторонами (міжгрупові операції), інформація щодо виду та обсягів операцій представлена нижче:

Контрагенти	Придбання/продаж товарів та послуг за 2023 р. (тис. грн без ПДВ)	Придбання/продаж товарів та послуг за 2022 р. (тис. грн без ПДВ)
BUNGE CANADA		
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом	-	1 348
Загалом	-	1 348
BUNGE ASIA PTE LTD		
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом та бутильованої, продаж олії соняшникової високоолеїнової	3595	150 511
Загалом	3 595	150 511
BUNGE INDIA PRIVATE LIMITED		
Продаж олії соняшникової рафінованої високоолеїнової	-	1 789
Загалом	-	1 789
BUNGE SA		
Придбання боргів згідно 3-стор. договорів	17 243	4 272
Повернення передоплат покупцям ДП «САНТРЕЙД»	3 032	8 077
Оплата постачальникам ДП «САНТРЕЙД»	3 632	-
Придбання Роялті	65 148	88
Придбання послуг з автоматизації та зберігання інформації	37 433	88 799
Продаж запчастин	7 923	-
Продаж консультаційних послуг	12 086	13 914
Продаж послуг з транспортування, зберігання	82 470	102 832
Продаж кукурудзи	35 792	774 390
Продаж олії соняшникової високоолеїнової наливом	840 688	1 152 331
Продаж олії соняшникової нерафінованої наливом	7 509 325	4 412 770
Продаж олії соняшникової рафінованої наливом	-	386 799
Продаж пшениці 2, 3, 4 класу	432 329	312 692
Продаж соняшнику	1 767	45 577
Продаж шроту	1 872 255	1 031 648
Загалом	10 921 123	8 334 189
KONINKLIJKE BUNGE BV		
Придбання Роялті	459	1 611
Продаж лецитину	4451	16 131
Загалом	4910	17 742
BUNGE NETHERLANDS BV		
Продаж лецитину	36 871	-
Загалом	36 871	-

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»

Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату

Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інше).

Контрагенти	Придбання/продаж товарів та послуг за 2023 р. (тис. грн без ПДВ)	Придбання/продаж товарів та послуг за 2022 р. (тис. грн без ПДВ)
Європейська транспортна стивідорна компанія ТОВ		
Придбання послуг з переробки	274 527	135 454
Продаж лушпиння гранульованого та негранульованого	21 734	17 365
Придбання послуг оренди	93	74
Відшкодування простоїв	-	348
Продаж послуг з оренди майна, обладнання	236	241
Загалом	296 590	153 482
Дніпропетровський олійноекстракційний завод ПРАТ		
Придбання послуг з переробки	758 563	157 709
Придбання послуг логістики	3 908	2 321
Придбання послуг оренди	1 831	1 437
Придбання послуг злива олії	52	-
Продаж послуг з оренди рухомого та нерухомого майна	113 170	100 654
Продаж лушпиння негранульованого	26 290	14 745
Продаж олії соняшникової рафінованої бутильованої	293	182
Загалом	904 107	277 048
Елеватортрейд ТОВ		
Придбання послуг оренди	611	517
Продаж послуг оренди приміщення, суборенди обладнання	8	7
Загалом	619	524
ТОВ "ДАКСА БУНГЕ УКРАЇНА"		
Послуги зберігання	-	127
Відшкодування послуг	-	-
Продаж кукурудзи	-	5 470
Загалом	-	5 597
OLEINA SA		
Придбання Роялті	-	74 157
Загалом	-	74 157
BUNGE ZRT		
Продаж ріпаку	-	555
Продаж соняшнику	-	1 572 389
Продаж шроту	-	35 124
Продаж олії соняшникової раф., нераф.наливом	-	702 906
Придбання Роялті	145	134
Загалом	145	2 311 108
ГрінТур-Екс ТОВ		
Придбання вантажно-розвантажувальних послуг	19 629	139 844
Придбання послуг зберігання	8 790	
Придбання послуг лабораторії	137	602
Придбання послуг оренди	479	432
Загалом	29 035	140 878
Нова Європейська компанія ТОВ		
Придбання вантажно-розвантажувальних послуг	-	17 416
Загалом	-	17 416

Контрагенти	Придбання/продаж товарів та послуг за 2023 р. (тис. грн без ПДВ)	Придбання/продаж товарів та послуг за 2022 р. (тис. грн без ПДВ)
BUNGE POLSKA SP ZOO		
Придбання бутильованої раф.олії	6 407	-
Продаж олії соняшникової нерафінованої наливом	-	99 987
Продаж шроту	29 693	133 358
Загалом	36 100	233 345
BUNGE ROMANIA SRL		
Продаж соняшнику	-	577 013
Продаж олії соняшникової нерафінованої наливом	-	89 457
Загалом	-	666 470

Сума залишків заборгованостей між Компанією та пов'язаними особами представлено станом на 31.12.2023 року наведено нижче:

Контрагенти	Торгова дебіторська заборгованість, тис. грн. з ПДВ	Попередні оплати, інша дебіторська заборгованість, тис. грн з ПДВ
BUNGE SA	6 769 810	3 461 369
BUNGE ASIA PTE LTD	338 700	-
BUNGE (SHANGHAI) MANAGEMENT CO LTD	167 858	-
BUNGE NETHERLANDS BV	29 903	-
BUNGE POLSKA SP ZOO	24 713	-
ПРАТ З П «ДООЗ»	20 754	-
ТОВ «ЄТСК»	6 392	-
MYKOLAYIVSKYY	17	-
PEREVANTAZHUVALNYY	1	-
ТОВ «ЕЛЕВАТОРТРЕЙД»	-	4 500
ТОВ «ДАКСА БУНГЕ УКРАЇНА»	-	-
Разом	7 358 148	3 465 869

Контрагенти	Торгова кредиторська заборгованість, тис. грн з ПДВ	Інша кредиторська заборгованість, тис. грн з ПДВ
ПРАТ З П «ДООЗ»	503 799	-
BUNGE SA	233 921	23 455
ТОВ «ЄТСК»	250 069	-
ТОВ «НОВА СВРОПЕЙСЬКА КОМПАНІЯ»	21 687	-
ТОВ «ГРІНТУР-ЕКС»	19 361	-
ТОВ «ЕЛЕВАТОРТРЕЙД»	8 529	7 830
BUNGE POLSKA SP ZOO	1 802	-
KONINKLIJKE BUNGE BV	117	-
BUNGE ZRT	36	-

Разом	1 039 321	31 285
-------	-----------	--------

Сума залишків заборгованостей між Компанією та пов'язаними особами представлено станом на 31.12.2022 року наведено нижче:

Контрагенти	Торгова дебіторська заборгованість, тис. грн. з ПДВ	Попередні оплати (інша дебіторська заборгованість), тис. грн. з ПДВ
BUNGE SA	1 302 728	-
BUNGE ZRT	826 301	-
BUNGE ROMANIA SRL	287 010	-
BUNGE POLSKA SP ZOO	177 855	-
BUNGE ASIA PTE LTD	133 559	-
KONINKLIJKE BUNGE BV	12 258	-
ПРАТ З П «ДОЕЗ»	10 613	-
ТОВ «ДАКСА БУНГЕ УКРАЇНА»	4 495	-
BUNGE INDIA PRIVATE LIMIT	1 789	-
ТОВ «СТСК»	20	-
ТОВ «ЕЛЕВАТОРТРЕЙД»	18	-
BUNGE CANADA	-	-
Разом	2 756 646	-

Контрагенти	Торгова кредиторська заборгованість, тис. грн з ПДВ	Інша кредиторська заборгованість, тис. грн з ПДВ
ТОВ «СТСК»	333 107	
ПРАТ З П «ДОЕЗ»	321 648	
BUNGE SA	250 666	15 436
ТОВ «ГРІНТУР-ЕКС»	164 794	
ТОВ «НОВА ЄВРОПЕЙСЬКА КОМПАНІЯ»	23 519	
ТОВ «ЕЛЕВАТОРТРЕЙД»	8 501	
KONINKLIJKE BUNGE BV	459	
BUNGE ZRT	173	
OLEINA SA	-	-
Разом	1 102 867	15 436

Заборгованості є поточними, тому резерв сумнівних боргів створювався в розмірі 1% від заборгованості Безнадійні або сумнівні заборгованості відсутні. В угодах між Сторонами відсутні особливі умови, забезпечення та відшкодування внаслідок непогашення зобов'язань.

Дочірнє підприємство з іноземною інвестицією «САНТРЕЙД»

Примітки до фінансової звітності станом на 31 грудня 2023 р. та за рік, що закінчився на цю дату

Представлені в тисячах українських гривень (якщо не вказано інакше)

Інші суми активів та заборгованостей Компанії з пов'язаними сторонами представлено наступним чином:

Стаття	31.12.2023	31.12.2022
Активи	10 790	10 790
Фінансові інвестиції (Примітка 5.6.)	10 790	10 790
Зобов'язання	1 797 722	1 679 647
Інша кредиторська заборгованість (фінансова допомога отримана від пов'язаних осіб) (Примітка 5.17.), у т.ч. від:	7 830	7 830
ТОВ «СТСК»	-	-
ТОВ «ЕЛЕВАТОРТРЕЙД»	7 830	7 830
ТОВ «ГРІНТУР-ЕКС»	-	-
Позикові кошти (Примітка 5.16.), у т.ч. від:	1 779 884	1 671 516
BUNGE SA	1 779 884	1 671 516
KONINKLIJKE BUNGE BV	-	-
BUNGE IBERICA S.A.U.	-	-
Відсотки нараховані до погашення (Примітка 5.16., 5.17.), у т.ч. до:	10 008	301
BUNGE SA	10 008	301
KONINKLIJKE BUNGE BV	-	-
BUNGE IBERICA S.A.U.	-	-

Операції з фінансової діяльності з пов'язаними сторонами за 2023 та 2022 роки представлені наступним чином:

Стаття руху	2023	2022
Позикові кошти		
Отримано кредитні кошти	-	499 386
Погашення кредитних коштів	-	-115 136
Взаємозалік заборгованості за позиками із дебіторською заборгованістю	-	-2 769 097
Курсові різниці за позиками	66 608	592 032
Фінансова допомога отримана		
Отримання фінансової допомоги	7 830	47 845
Погашення фінансової допомоги отриманої	-7 830	-64 984
Відсотки за користування кредитними коштами		
Нараховано відсотки за користування кредитними коштами	110 164	158 699
Погашено відсотки за користування кредитними коштами	-51 926	-168 536
Курсові різниці за відсотками на позики	7	3 584
Разом	124 853	-1 816 207

Винагорода, отримана ключовим управлінським персоналом за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року склала 10 604 тис. грн. (за 2022 рік – 11 366 тис. грн.), що відображені у складі витрат на оплату праці.

6.2. Справедлива вартість фінансових інструментів

Компанія здійснює аналіз фінансових інструментів, визнаних за справедливою вартістю, у розрізі таких категорій ієрархії:

- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі котирувань цін на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань - рівень 1;

- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі відмінних від котирувань цін, включених до рівню 1, вихідних даних, що спостерігаються для активу або зобов'язання безпосередньо (ціни) або опосередковано (похідні від цін) - рівень 2;
- інструменти, справедлива вартість яких була визначена на основі вихідних даних для активу або зобов'язання, не заснованих на спостережуваних ринкових даних (вихідні дані, що не спостерігаються на ринку) - рівень 3.

Станом на 31 грудня 2023 року та 31 грудня 2022 року керівництво оцінило, що справедлива вартість грошових коштів, торгової та іншої дебіторської заборгованості, інших поточних фінансових активів, торгової та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнювала їхній справедливій вартості у зв'язку з короткими термінами погашення цих інструментів або відповідністю відсоткових ставок по цих фінансових інструментів ринковим умовам, за винятком визначення справедливої вартості облігацій (довгострокової дебіторської заборгованості, поточних фінансових інвестицій) та форвардних контрактів (інших фінансових зобов'язань), для яких були використані ставки рівня 1. Інформацію про справедливую вартість позикових коштів наведено у Примітці 5.16.

6.3. Управління ризиками

Основні фінансові зобов'язання Компанії включають кредити та позики, торгіву та іншу кредиторську заборгованість. Основною метою даних фінансових зобов'язань є фінансування операцій Компанії. До складу основних фінансових активів Компанії входять торгова дебіторська заборгованість, грошові кошти та короткострокові депозити, які виникають безпосередньо в ході її операційної діяльності.

Компанія схильна до ринкового ризику, кредитного ризику та ризику ліквідності. Керівництво Компанії контролює процес управління цими ризиками.

Кредитний ризик

Найвищий кредитний ризик Компанії відноситься до дебіторській заборгованості. Значна частина продажів Компанії проводиться на умовах часткової або повної передоплати, відстрочення платежу надаються на короткий строк і тільки контрагентам, що зарекомендували себе надійними й платоспроможними підприємствами.

При одержанні інформації про зміну платоспроможності покупця у негативну сторону, ризик, що виник у зв'язку із цим, оцінюється й береться до уваги при нарахуванні резерву сумнівних боргів. Через це, керівництво не вважає, що в Компанії виникає істотний ризик збитків понад уже сформований резерв по зниженню вартості дебіторської заборгованості

Максимальна сума кредитного ризику, на який наражається Компанія, показана нижче за категоріями фінансових активів:

	31 грудня 2023 р.	31 грудня 2022 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 5.14)	3 776	14 371
Торгова дебіторська заборгованість та інша дебіторська заборгованість (Примітка 5.10)	7 461 936	2 898 357
Інші фінансові активи (Примітка 5.13)	1 555	3 840
Загальна сума кредитного ризику балансових фінансових інструментів	7 467 267	2 916 568

Управління кредитним ризиком, пов'язаним з покупцями, здійснюється бізнес-одиницею відповідно до

політики, процедурам і системам контролю, встановленими Компанією щодо управління кредитним ризиком, пов'язаним з покупцями. Кредитна якість покупця оцінюється на основі докладної форми оцінки кредитного рейтингу. Здійснюється регулярний моніторинг непогашеної дебіторської заборгованості покупців та активів за договором.

Необхідність визнання знецінення аналізується на кожну звітну дату з використанням матриці оціночних резервів для оцінки очікуваних кредитних збитків. Ставки оціночних резервів встановлюються в залежності від кількості днів прострочення платежу. Розрахунки відображають результати, розраховані з урахуванням ймовірності, тимчасову вартість грошей і обґрунтовану та підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату. Компанія не має майна, переданого їй у заставу як забезпечення належної їй заборгованих грошей.

Отже, керівництво Компанії вважає доцільним надавати у фінансовій інформації дані про строки заборгованості та іншу інформацію про кредитний ризик. Цю інформацію подано у Примітці 5.10.

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик включає в себе три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик і інші цінові ризики, наприклад, ризик зміни цін на інструменти капіталу і ризик зміни цін на товари. Фінансові інструменти, яким властивий ринковий ризик, включають в себе кредити і позики, депозити, інвестиції в боргові і пайові інструменти і похідні фінансові інструменти.

Обсяги реалізації Компанії залежать від цін закупівлі сировини для виробництва олії й інших продуктів переробки. Компанія купує сировину у вітчизняних сільськогосподарських виробників. Україна є країною з ризикованим сільським господарством, тому є ризик того, що ціни на сировину можуть коливатися залежно від урожайності по країні.

Валютний ризик

Відповідно до МСФЗ 7, валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною, і є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються. Валютний ризик виникає, переважно, по нефункціональним валютам, в яких Компанія має фінансові інструменти.

У таблиці надані монетарні фінансові активи і зобов'язання Компанії за балансовою вартістю станом на звітну дату.

	31.12.2023	USD	EUR
Фінансові активи			
Торгова та інша ДЗ		7 279 476	-
Грошові кошти та їх еквіваленти		1 814 485	-1 524 284
Разом		9 093 961	-1 524 284
Фінансові зобов'язання			
Торгова та інша КЗ		518 707	12 754
Заборгованість за кредитами		1 786 662	
Разом		2 305 369	12 754
Чиста позиція		6 788 592	-1 537 038

31.12.2022	USD	EUR
Фінансові активи		
Торгова та інша ДЗ	2 752 554	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	101	14 150
Разом	2 752 655	14 150
Фінансові зобов'язання		
Торгова та інша КЗ	267 312	7 056
Заборгованість за кредитами	1 671 516	-
Разом	1 938 828	7 056
Чиста позиція	813 827	7 094

Нижче відображено чутливість прибутку Компанії до оподаткування та капіталу до можливої помірної зміни обмінного курсу, при незмінних інших складових:

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За рік, що закінчився 31.12.2023, EUR
Збільшення валютного курсу на 5%	(76 214)
Зменшення валютного курсу на 5%	76 214

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За рік, що закінчився 31.12.2023, USD
Збільшення валютного курсу на 5%	358 284
Зменшення валютного курсу на 5%	(358 284)

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За рік, що закінчився 31.12.2022, EUR
Збільшення валютного курсу на 5%	355
Зменшення валютного курсу на 5%	(355)

Вплив на прибуток до оподаткування і капітал	За рік, що закінчився 31.12.2022, USD
Збільшення валютного курсу на 5%	40 691
Зменшення валютного курсу на 5%	(40 691)

Ризик процентної ставки

Процентний ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових процентних ставок. Схильність Компанії до ризику зміни ринкових процентних ставок відноситься, перш за все, до довгострокових боргових зобов'язань Компанії з плаваючою процентною ставкою.

Компанія залучає короткострокові кредити банків у національній і в іноземній валюті. В основному ці кредити з фіксованою процентною ставкою. Станом на 31 грудня 2023 року, 31 грудня 2022 року Компанія вважає, що не зазнає суттєвого процентного доходу.

Ризик ліквідності

Ризик втрати ліквідності являє собою ризик того, що Компанія не зможе оплатити свої зобов'язання при настанні строку їх погашення. Компанія здійснює контроль над ризиком дефіциту грошових коштів, використовуючи інструмент планування поточної ліквідності. Метою Компанії є підтримка балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання банківських овердрафтів, банківських кредитів, фінансової оренди. .

Компанія проаналізувала концентрацію ризику щодо рефінансування своєї заборгованості і прийшла до висновку, що вона є низькою. Компанія має доступ до джерел фінансування в достатньому обсязі,

а терміни погашення заборгованості, що підлягає виплаті протягом 12 місяців, за домовленістю з поточними кредиторами можуть бути перенесені на більш пізні дати. Суми у таблиці аналіз за строками станом на 31.12.2023 р.

	До запитання та до 6 місяців	6-12 місяців	Більше 1 року	Всього
Зобов'язання				
Зобов'язання з оренди (Примітка 5.4)	-	10 163	-	10 163
Позикові кошти (Примітка 5.16)	-	4 265 219	1 786 662	6 051 881
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 5.17)	1 575 381	568 590	-	2 143 971
Всього майбутніх платежів	1 575 381	4 843 972	1 786 662	8 206 015

Аналіз за строками станом на 31.12.2022 р. представлений наступним чином:

	До запитання та до 6 місяців	6-12 місяців	Більше 1 року	Всього
Зобов'язання				
Зобов'язання з оренди (Примітка 5.4)	-	12 815	752	13 567
Позикові кошти (Примітка 5.16)	-	4 015 700	1 671 516	5 687 216
Торгова та інша кредиторська заборгованість (Примітка 5.17)	1 250 617	568 590	-	1 819 207
Всього майбутніх платежів	1 250 617	4 597 105	1 672 268	7 519 990

Операційний та юридичний ризики

Операційний та юридичний ризики включають:

- ризик персоналу, пов'язаний з діями або бездіяльністю працівників Компанії (людським фактором), включаючи допущення помилки при проведенні операції, здійснення неправомірних операцій, пов'язане з недостатньою кваліфікацією або із зловживанням персоналу, перевищення повноважень, розголошення інсайдерської та/або конфіденційної інформації та інше;
- інформаційно-технологічний ризик, пов'язаний з недосконалою роботою інформаційних технологій, систем та процесів обробки інформації або з їх недостатнім захистом, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб та інше;
- правовий ризик, пов'язаний з недотриманням Компанією вимог законодавства, договірних зобов'язань, а також з недостатньою правовою захищеністю установи або з правовими помилками, яких припускається установа при провадженні діяльності.

Чутливість Компанії до операційного ризику є низькою, оскільки розподіл обов'язків в Компанії направлений на зменшення можливостей, які дають змогу будь-якій особі обіймати посаду, що дозволяє їй робити та приховувати помилки або шахрайські дії у звичайному ході виконання своїх обов'язків, розроблена досконала система внутрішнього фінансового моніторингу. Працівники регулярно проходять ознайомлення із законодавством України.

Системні і програмно-технічні засоби та засоби зв'язку, які використовує Компанія, запобігають втратам, крадіжкам, несанкціонованому знищенню, викривленню, підробленню, копіюванню інформації та забезпечують архівацію даних та інформації щодо проведених операцій за кожний операційний день, а також забезпечують дублювання роботи всіх систем та елементів для забезпечення збереження інформації та забезпечення неможливості її знищення з будь-яких обставин.

Ціновий ризик

Керівництво Компанії стежить за коливаннями цін на соняшникову олію, вироблену сільськогосподарську продукцію та сільськогосподарську продукцію. Керівництво управляє значною частиною цього ризику через операції з похідними інструментами, щоб обмежити цей ризик. Керівництво хеджує товарний ціновий ризик, що виникає через зміни ринкової ціни соняшникової олії, використовуючи форвардні контракти. Група також укладає інші форвардні контракти щодо зменшення ризику на наступні 12 місяців, які не відповідають вимогам щодо обліку хеджування. Вони регулюються політикою управління ризиками та обліковуються як утримувані для торгівлі, а прибутки та збитки визнаються у прибутку чи збитку.

Компанія хеджує валютні ризики, використовуючи форвардні та ф'ючерсні контракти. Всі рішення щодо хеджування приймаються відповідними спеціалістами, що відносяться до окремого структурного підрозділу.

6.4. Управління капіталом

Компанія здійснює керування капіталом для досягнення наступних цілей:

- зберегти здатність Компанії продовжувати свою діяльність так, щоб вона й надалі забезпечувала дохід для учасників Компанії й виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам Компанії, завдяки визначенню цін на продукцію й послуги Компанії, відповідних до рівня ризику.

Компанія управляє структурою капіталу та змінює її відповідно до змін економічних умов і вимог договірних умов. З метою збереження або зміни структури капіталу Компанія може регулювати виплати дивідендів, проводити повернення капіталу акціонерам або випускати нові акції. Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою коефіцієнта фінансового важеля, який розраховується як відношення чистого заборгованості до суми капіталу і чистої заборгованості. Політика Компанії передбачає підтримку значення даного коефіцієнта в межах 20-40%. У чисту заборгованість включаються процентні кредити та позики, торгова та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів, виключаючи суми, що відносяться до припиненої діяльності.

Для досягнення даної мети управління капіталом, серед іншого, має забезпечуватись виконання всіх договірних умов за процентними кредитами та позиками, які визначають вимоги щодо структури капіталу. Невиконання договірних умов дає банку право вимагати негайного повернення кредитів і позик. У поточному періоді договірні умови за процентними кредитами та позиками не порушувалися.

6.5. Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури

У ході звичайної діяльності Компанія має справу із судовими позовами й претензіями. У тих випадках, коли ризик відтоку ресурсів є вірогідним, Компанія нарахувала резерв, виходячи з найкращих оцінок керівництва. На думку керівництва, потенційні зобов'язання, що можуть виникнути у результаті непред'явлених позовів або претензій (за їхньої наявності), не матимуть негативного впливу на

фінансовий стан або результати діяльності Компанія в майбутньому, що перевищуватиме резерви, створені у цій фінансовій звітності.

Податкове законодавство

Українське податкове, валютне та митне законодавство часто змінюється. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво Компанії вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим і нараховує відповідні резерви на податок на прибуток та інші податки на підставі цього припущення. Однак неможливо гарантувати, що податкові органи не оскаржать нараховані суми.

Тлумачення податкового законодавства податковими органами стосовно операцій та діяльності Компанії можуть відрізнятися від тлумачення керівництва. Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Це передбачає дотримання вказівок Вищого арбітражного суду за справами про ухилення від оподаткування шляхом перевірки сутності та комерційних підстав операцій, а не лише їх юридичної форми. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок. Зокрема, існує вірогідність того, що операції та діяльність, які раніше не оскаржувались, можуть бути оскаржені у майбутньому. У результаті можуть бути нараховані додаткові суми податків, штрафів та пені.

Податкові та митні органи мають право здійснювати донарахування, стягувати пеню та інші податкові зобов'язання протягом трьох років після закінчення податкового періоду. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

6.6. Події після закінчення звітного періоду

Після закінчення звітного періоду до часу опублікування фінансової інформації у фінансово-господарській діяльності Компанії не відбулося суттєвих подій, які вимагали б коригування після звітного періоду сум, визнаних у фінансовій звітності, або визнання раніше не визнаних статей відповідно до вимог МСБО 33.

У Компанії відсутні інші події після дати балансу, що вимагають додаткового їх розкриття у примітках до фінансовій звітності, крім факту, що воєнний стан в Україні на дату затвердження цієї фінансової звітності триває.

Квілінський Я.А.
В.о.генерального директора

«09» травня 2023 р.

Лобань М.В.
Головний бухгалтер

«09» травня 2025 р.

